

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres
12 miesięcy kończących się 31 grudnia 2016 roku
przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami
Sprawozdawczości Finansowej,
które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską

Spis treści

OŚWIADCZENIE KIEROWNICTWA	3
Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody	4
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	6
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	10
Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	12
1. Informacje dotyczące Grupy Kapitałowej	12
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	17
3. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	50
Nota 1 Przychody ze sprzedaży	55
Nota 2 Koszty działalności operacyjnej	56
Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne	58
Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne	59
Nota 5 Przychody finansowe	60
Nota 6 Koszty finansowe	60
Nota 7 Podatek dochodowy	61
Nota 8 Działalność zaniechana	65
Nota 9 Zysk na jedną akcję	65
Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe	66
Nota 11 Prawo wieczystego użytkowania gruntów	72
Nota 12 Wartości niematerialne	73
Nota 13 Nieruchomości inwestycyjne	78
Nota 14 Aktywa finansowe	79
Nota 15 Zapasy	81
Nota 16 Prawa majątkowe	81
Nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	82
Nota 18 Środki pieniężne	85
Nota 19 Pozostałe aktywa	85
Nota 20 Kapitał własny	85
Nota 21 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	88
Nota 22 Pozostałe zobowiązania finansowe	90
Nota 23 Leasing operacyjny	92
Nota 24 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	92
Nota 25 Rezerwy	95
Nota 26 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	97
Nota 27 Dotacje	98
Nota 28 Instrumenty finansowe	99
Nota 29 Zobowiązania warunkowe, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje	107
Nota 30 Transakcje z podmiotami powiązanymi	109
Nota 31 Zobowiązania inwestycyjne	114
Nota 32 Umowy o roboty budowlane	114
Nota 33 Zdarzenia po dacie sprawozdania z sytuacji finansowej	114

OŚWIADCZENIE KIEROWNICTWA

Zarząd Jednostki Dominującej Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” Spółka Akcyjna przedstawia skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończących się 31 grudnia 2016 roku, na które składają się:

- Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody za okres 01.01-31.12.2016 roku,
- Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31.12.2016 roku,
- Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 01.01-31.12.2016 roku,
- Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 01.01-31.12.2016 roku,
- Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz rzetelnie i jasno przedstawia sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy.

Podpisy Członków Zarządu Jednostki Dominującej

.....
dr Wojciech Wardacki
Prezes Zarządu

.....
Tomasz Panas
Wiceprezes Zarządu

.....
dr Włodzimierz Zasadzki
Wiceprezes Zarządu

.....
Anna Tarocińska
Członek Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych

.....
Józefa Żurawska
Główny Księgowy

Police, dnia 26 kwietnia 2017 roku.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody

		za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
	Nota		
Zyski i straty			
Przychody ze sprzedaży	1	2 416 984	2 741 040
Koszt własny sprzedaży	2	(1 997 325)	(2 252 587)
Zysk brutto ze sprzedaży		419 659	488 453
Koszty sprzedaży	2	(116 092)	(97 560)
Koszty ogólnego zarządu	2	(180 687)	(184 668)
Pozostałe przychody operacyjne	3	14 777	12 442
Pozostałe koszty operacyjne	4	(38 357)	(19 727)
Zysk na działalności operacyjnej		99 300	198 940
Przychody finansowe	5	2 730	1 800
Koszty finansowe	6	(17 301)	(18 496)
Koszty finansowe netto		(14 571)	(16 696)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności		11 863	10 816
Zysk przed opodatkowaniem		96 592	193 060
Podatek dochodowy	7	(26 883)	(41 900)
Zysk netto		69 709	151 160

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody (kontynuacja)

	Nota	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Inne całkowite dochody			
Pozycje, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat			
Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń		(3 320)	(1 184)
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat		607	208
		(2 713)	(976)
Pozycje, które będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat			
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek podporządkowanych		(1 108)	(339)
		(1 108)	(339)
Suma innych całkowitych dochodów		(3 821)	(1 315)
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem		65 888	149 845
Zysk/(Strata) netto przypadająca dla:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		87 874	158 455
Udziałowców niesprawujących kontroli		(18 165)	(7 295)
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem przypadające dla:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		84 546	157 217
Udziałowców niesprawujących kontroli		(18 658)	(7 372)
Zysk na jedną akcję:	9		
Podstawowy (zł)		1,17	2,11
Rozwodniony (zł)		1,17	2,11

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*	na dzień 01.01.2015 przekształcone*
Aktywa				
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	10	1 293 039	1 059 376	917 892
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	11	6 787	6 278	6 347
Wartości niematerialne	12	97 827	76 008	49 185
Nieruchomości inwestycyjne	13	5 323	5 064	2 575
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	14.1	28 069	27 014	27 233
Pozostałe aktywa finansowe	14.3	-	391	76
Pozostałe należności	17	3 388	3 912	4 655
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7.4	49 460	64 936	90 627
Aktywa trwałe razem		1 483 893	1 242 979	1 098 590
Aktywa obrotowe				
Zapasy	15	234 967	301 017	390 565
Prawa majątkowe	16	37 993	36 965	25 885
Pozostałe aktywa finansowe	14.3	10 812	9 687	1 391
Pochodne instrumenty finansowe	28.5	2 189	-	-
Należności z tytułu podatku dochodowego		-	-	114
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	17	194 367	215 661	237 491
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	95 614	95 135	55 031
Aktywa obrotowe razem		575 942	658 465	710 477
Aktywa razem		2 059 835	1 901 444	1 809 067

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

		na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*	na dzień 01.01.2015 przekształcone*
	Nota			
Pasywa				
Kapitał własny				
Kapitał zakładowy	20.1	750 000	750 000	750 000
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek podporządkowanych		(2 387)	(1 815)	(1 553)
Zyski zatrzymane, w tym:		348 041	262 888	147 409
<i>zysk netto bieżącego okresu</i>		<i>87 874</i>	<i>158 455</i>	-
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		1 095 654	1 011 073	895 856
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli		(21 540)	(7 839)	(467)
Kapitał własny razem		1 074 114	1 003 234	895 389
Zobowiązania				
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	21	290 562	208 313	118 716
Pozostałe zobowiązania finansowe	22	4 816	6 256	5 870
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	24	65 378	64 257	62 326
Rezerwy	25	42 412	46 972	46 203
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	26	250	175	261
Dotacje	27	17 706	19 295	13 279
Zobowiązania długoterminowe razem		421 124	345 268	246 655
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	21	74 913	92 259	131 126
Pozostałe zobowiązania finansowe	22	1 840	2 278	1 922
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	24	9 409	7 086	6 637
Rezerwy	25	9 832	831	2 149
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		9 956	3 186	480
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	26	457 167	445 800	523 420
Dotacje	27	1 480	1 502	1 289
Zobowiązania krótkoterminowe razem		564 597	552 942	667 023
Zobowiązania razem		985 721	898 210	913 678
Pasywa razem		2 059 835	1 901 444	1 809 067

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres zakończony 31 grudnia 2016 roku

	Kapitał zakładowy	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek podporządkowanych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2016 roku	750 000	(616)	385 315	1 134 699	93 308	1 228 007
Korekta błędu poprzedniego okresu	-	(1 199)	(122 427)	(123 626)	(101 147)	(224 773)
Stan na początek okresu po korektach	750 000	(1 815)	262 888	1 011 073	(7 839)	1 003 234
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody						
Zysk netto	-	-	87 874	87 874	(18 165)	69 709
Inne całkowite dochody	-	(572)	(2 713)	(3 285)	536	(3 821)
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem	-	(572)	85 161	84 589	(18 701)	65 888
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym						
Dywidendy	-	-	-	-	-	-
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli ogółem	-	-	-	-	-	-
Transakcje z właścicielami ogółem	-	-	-	-	5 000	5 000
Pozostałe	-	-	(8)	(8)	-	(8)
Stan na 31 grudnia 2016 roku	750 000	(2 387)	348 041	1 095 654	(21 540)	1 074 114

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (kontynuacja) za okres zakończony 31 grudnia 2015 roku przekształcone*

	Kapitał zakładowy	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek podporządkowanych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny akcjonariuszy dominującej jednostki	Kapitał udziałowców niesprawujących kontrolii	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2015 roku	750 000	86	262 340	1 012 426	94 907	1 107 333
Korekta błędu poprzedniego okresu	-	(1 639)	(114 931)	(116 570)	(95 374)	(211 944)
Stan na początek okresu po korektach	750 000	(1 553)	147 409	895 856	(467)	895 389
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody						
Zysk netto	-	-	158 455	158 455	(7 295)	151 160
Inne całkowite dochody ogółem	-	(262)	(976)	(1 238)	(77)	(1 315)
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem	-	(262)	157 479	157 217	(7 372)	149 845
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym						
Dywidendy	-	-	(42 000)	(42 000)	-	(42 000)
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli ogółem	-	-	(42 000)	(42 000)	-	(42 000)
Transakcje z właścicielami ogółem	-	-	(42 000)	(42 000)	-	(42 000)
Pozostałe	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2015 roku po korektach	750 000	(1 815)	262 888	1 011 073	(7 839)	1 003 234

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk przed opodatkowaniem	96 592	193 060
<i>Korekty</i>	89 912	91 248
Amortyzacja	88 598	84 280
Utworzenie odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe	1 837	3 299
Strata z tytułu działalności inwestycyjnej	3 975	5 641
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	(11 863)	(10 816)
Odsetki, różnice kursowe	9 554	8 844
Zysk z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych wg wartości godziwej	(2 189)	-
Zysk z działalności operacyjnej przed zmianami w kapitale obrotowym	186 504	284 308
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	23 528	4 461
Zmiana stanu zapasów	65 389	79 166
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(17 529)	(7 218)
Zmiana stanu rezerw, dotacji i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	3 501	(1 381)
Inne korekty	(1)	(375)
Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej	261 392	358 961
Podatek zapłacony	(1 406)	(351)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	259 986	358 610

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedż wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych	816	6 617
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych	(300 815)	(240 135)
Wydatki na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych	(22 814)	(23 857)
Otrzymane dywidendy	10 808	11 035
Wydatki na nabycie spółek zależnych, po pomniejszeniu o przejęte środki pieniężne	-	(70 477)
Wydatki z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	(275)	(141)
Pożyczki	(637)	(8 000)
Pozostałe wydatki inwestycyjne	-	(295)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(312 917)	(325 253)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy netto z tytułu emisji akcji	5 000	-
Dywidendy wypłacone	-	(42 000)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek	99 918	180 628
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek	(37 090)	(129 754)
Odsetki zapłacone	(11 207)	(7 662)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(4 758)	(4 256)
Dotacje	-	9 617
Pozostałe wpływy finansowe	1 037	461
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	52 900	7 034
Przepływy pieniężne netto, razem	(31)	40 391
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	95 135	55 031
Wpływ zmian kursów walut	510	(287)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	95 614	95 135

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego.

Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje dotyczące Grupy Kapitałowej

1.1. Opis organizacji Grupy Kapitałowej

Jednostka Dominująca Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” Spółka Akcyjna z siedzibą w Policach (zwana dalej Jednostką Dominującą) została utworzona w dniu 14 grudnia 1995 roku na podstawie Aktu Notarialnego Repetytorium: A Nr 20142. Jednostka Dominująca prowadzi działalność na terytorium Polski w formie spółki akcyjnej. Jednostka Dominująca została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000015501. Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny Regon 810822270 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 851-02-05-573.

Czas trwania Jednostki Dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. (zwanej dalej Grupą, Grupą Kapitałową) jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej jest w szczególności:

- produkcja i sprzedaż nawozów chemicznych,
- produkcja i sprzedaż bieli tytanowej i innych chemikaliów,
- wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 26 kwietnia 2017 roku i zastępuje skonsolidowane sprawozdanie finansowe zatwierdzone przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 20 marca 2017 roku. Sprawozdanie zostało zmienione w związku z dokonaniem korekty rozliczenia nabycia akcji spółki African Investment Group S.A., po której dokonano zmiany ujawnień w nocie 2.3.2 Korekty błędu poprzedniego okresu.

Akcjonariusze Grupy Kapitałowej nie mają prawa do dokonywania zmian w niniejszym sprawozdaniu po jego opublikowaniu.

Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A. wchodzi w skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A., której Jednostką Dominującą jest Spółka Grupa Azoty S.A.

1.2. Skład Grupy Kapitałowej

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupę Kapitałową tworzyły spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. - Jednostka Dominująca oraz:

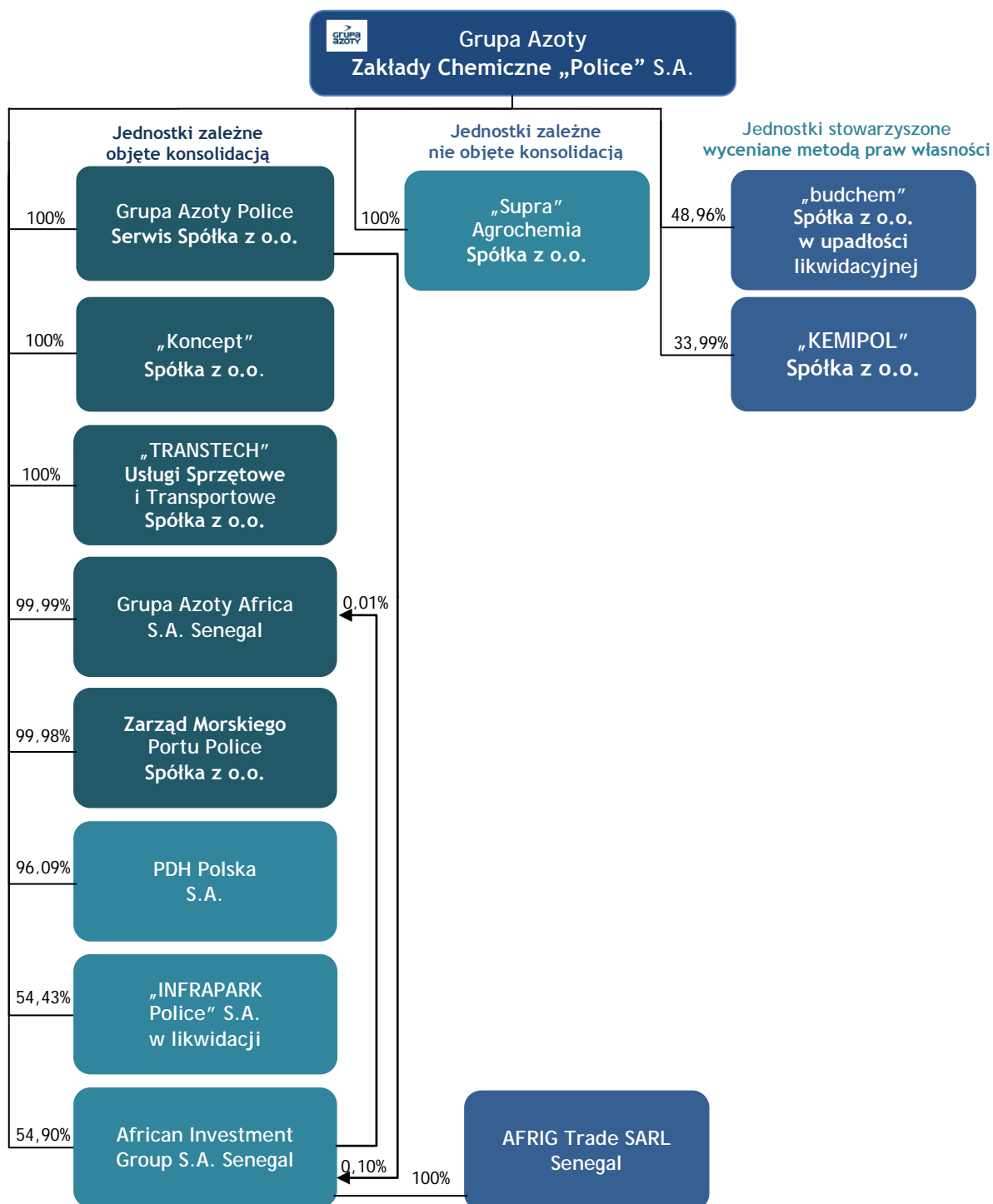
- 9 spółek zależnych (z udziałem w kapitale powyżej 50%), w tym 1 spółka w likwidacji,
- 1 spółka pośrednio zależna,
- 2 spółki stowarzyszone (z udziałem w kapitale poniżej 50%), w tym 1 spółka w upadłości likwidacyjnej.

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki PDH Polska S.A.

W dniu 22 listopada 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki PDH Polska S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego w drodze emisji 6 800 000 nowych akcji, z czego spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. objęła 6 300 000 akcji, a spółka Grupa Azoty S.A. objęła 500 000 akcji. Kapitał zakładowy spółki PDH Polska S.A. został podwyższony z kwoty 60 000 tys. zł do kwoty 128 000 tys. zł., z czego spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. posiada 12 300 000 sztuk akcji o wartości nominalnej 10 zł każda i łącznej wartości 123 000 tys. zł (96,09% udziału w kapitale zakładowym spółki zależnej). Wszystkie akcje zostały opłacone w grudniu 2016 roku. W dniu 2 lutego 2017 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego spółki PDH Polska S.A. W dniu 29 marca 2017 roku Zarząd spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. podjął dodatkowo uchwałę w sprawie nabycia do 5 200 000 sztuk akcji imiennych nowej emisji serii C spółki PDH Polska S.A. Rada Nadzorcza Spółki w dniu 31 marca 2017 roku wyraziła zgodę na ich nabycie. Nabycie akcji nastąpi poprzez ich objęcie przez spółkę Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. w podwyższonym kapitale zakładowym spółki PDH Polska S.A.

Skład Grupy Kapitałowej

Schemat organizacyjny Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2016 roku:

Informacje o podmiotach powiązanych Jednostki Dominującej

Nazwa i siedziba	Wartość udziałów w cenie nabycia	Posiadane udziały (%)	Charakterystyka działalności
Jednostki zależne			
Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o. 72-010 Police ul. Kuźnicka 1	13 697	100,00%	Prace remontowe i inwestycyjne branży mechanicznej i budowlanej: wykonawstwo instalacji i aparatów, w tym także z tworzyw sztucznych, prace serwisowe, prace warsztatowe, obróbka metali, prace dozоровe. Prace inwestycyjne i inżynieryjno-techniczne w zakresie automatyki i elektroenergetyki, remonty aparatury kontrolno - pomiarowej oraz maszyn i urządzeń energetycznych, utrzymanie ruchu instalacji przemysłowych w branży automatyki i elektroenergetyki w tym min. utrzymanie ruchu komputerowych systemów sterowania i wizualizacji procesów.
Koncept Sp. z o.o. 72-010 Police ul. Kuźnicka 1	518	100,00%	Prace projektowe w branżach: budowlanej, instalacyjnej, mechanicznej, elektrycznej, automatyki i pomiarów oraz technologicznej (z kosztorysami nakładczymi i inwestorskimi). Specjalizacja: projekty dla przemysłu chemicznego.
Transtech Sp. z o.o. 72-010 Police ul. Kuźnicka 1	9 798	100,00%	Usługi transportowe (transport mikrobusami oraz transport towarów samochodami ciężarowymi o ładowności do 24 ton - wywrotki i samochody skrzyniowe spełniające wymogi ADR), usługi sprzętowe (żurawie samojezdne do 65 ton udźwigu, koparki, ładowarki, spycharki, samochody specjalne - do wywozu śmieci w kontenerach, piaskarka, zestawy niskopodwoziowe), usługi warsztatowe (naprawa wózków akumulatorowych, sztaplarek, samochodów osobowych, dostawczych, ciężarowych, ładowarek, koparek, spycharek oraz żurawi samojezdnych - również przeglądy okresowe.
Grupa Azoty Africa S.A. Dakar (Senegal), Almadies, Route de Ngor Villa N 12	845	99,99%	Działalność wygaszana.
Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o. 72-010 Police ul. Kuźnicka 1	32 612	99,98%	Działalność portów morskich, budowa portów, zarządzanie nieruchomościami, prace badawcze, obsługa żeglugi morskiej i śródlądowej, transport wodny przybrzeżny.
PDH Polska S.A. 72-010 Police ul. Kuźnicka 1	123 547	96,09%	Celem działalności spółki jest budowa instalacji do produkcji propylenu metodą PDH wraz z niezbędną infrastrukturą i instalacjami pomocniczymi.

Informacje o podmiotach powiązanych Jednostki Dominującej

Nazwa i siedziba	Wartość udziałów w cenie nabycia	Posiadane udziały (%)	Charakterystyka działalności
InfraPark Police S.A. w likwidacji 72-010 Police ul. Kuźnicka 1	8 224	54,43%	Likwidacja spółki od 30 kwietnia 2012 roku.
African Investment Group S.A. Dakar (Senegal), Almadies, Route de Ngor Villa N 12	96 219	54,90%	Prowadzenie eksploracji złóż fosforytów w ramach koncesji poszukiwawczej, nadzór nad opracowaniem dokumentacji.
Afrig Trade SARL Dakar (Senegal), Almadies, Route de Ngor Villa N 12	214	54,90% poprzez African Investment Group S.A.	Działalność wygaszana.
Supra Agrochemia Sp. z o.o. 51-501 Wrocław ul. Monopolowa 6	19 746	100,00%	Celem działania spółki jest podniesienie wartości należących do niej nieruchomości poprzez ich rekultywację.
Jednostki stowarzyszone			
budchem Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej 70-492 Szczecin ul. Moczyńskiego 8/10	592	48,96%	Spółka w upadłości likwidacyjnej od 19 lipca 2012 roku.
Kemipol Sp. z o.o. 72-010 Police ul. Kuźnicka 6	1 171	33,99%	Wytwarzanie koagulantów do oczyszczania wody i ścieków. Usługi związane z projektowaniem procesu chemicznego oczyszczania wody pitnej, przemysłowej i ścieków. Dobór i dostawa urządzeń dozujących chemikalia. Optymalizacja procesów oczyszczania wód. Rekultywacja jezior.

1.3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Skład Zarządu Jednostki Dominującej na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego Grupy do publikacji:

- dr Wojciech Piotr Wardacki - Prezes Zarządu VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 206/VI/16 z dnia 7 kwietnia 2016 roku,
- Tomasz Grzegorz Panas - Wiceprezes Zarządu VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 207/VI/16 z dnia 7 kwietnia 2016 roku,
- dr Włodzimierz Zasadzki - Wiceprezes Zarządu VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 7/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Anna Tarocińska - Członek Zarządu VII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Jednostki Dominującej - powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 56/VII/17 z dnia 3 marca 2017 roku.

Skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji:

- Joanna Habelman - Przewodnicząca Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołana Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej Nr 22 z dnia 30 czerwca 2016 roku (powierzenie funkcji Przewodniczącej Rady Nadzorczej w dniu 26 stycznia 2017 roku),

- Mirosław Kozłowski - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej Nr 24 z dnia 30 czerwca 2016 roku,
- Bożena Licht - Sekretarz Rady Nadzorczej - Przedstawiciel Ministerstwa Skarbu Państwa - wyznaczony do Rady Nadzorczej w dniu 8 lipca 2016 roku pismem Ministra Skarbu Państwa,
- Agnieszka Ewa Dąbrowska - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołana Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej Nr 23 z dnia 30 czerwca 2016 roku,
- Andrzej Malicki - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej nr 25 z dnia 30 czerwca 2016 roku,
- Maria Więcek - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołana Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej Nr 3 z dnia 14 grudnia 2016 roku.

Skład Komitetu Audytu na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji:

- Joanna Habelman - Przewodniczący Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 3/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Agnieszka Ewa Dąbrowska - Sekretarz Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 4/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Mirosław Kozłowski - Członek Komitetu Audytu powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 5/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Zasady polityki rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w sposób ciągły w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. W okresie sprawozdawczym dokonano zmian w prezentacji sprawozdań finansowych mających na celu lepsze przedstawienie informacji o wpływie niektórych rodzajów transakcji na sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej, przekształcając odpowiednio dane porównawcze. Zmiany prezentacji zostały opisane w punkcie 2.3.

2.1. Oświadczenie o zgodności

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (MSSF UE) i innymi obowiązującymi przepisami. MSSF UE zawierają wszystkie Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związane z nimi Interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF) poza wymienionymi poniżej Standardami oraz Interpretacjami, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską oraz Standardami oraz Interpretacjami, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły jeszcze w życie.

2.2. Zmiany w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej

Szereg nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji nie jest jeszcze obowiązujących dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2016 roku i nie zostały one zastosowane w sprawozdaniu finansowym. Grupa Kapitałowa ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których są obowiązujące po raz pierwszy.

Oczekuje się, że spośród nowych Standardów lub zmian do Standardów i Interpretacji poniżej opisane mogą mieć wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.

2.2.1. Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE, które nie weszły jeszcze w życie dla okresów rocznych kończących się w dniu 31 grudnia 2016 roku

- MSSF 9 *Instrumenty Finansowe (2014)*, który będzie obowiązkowy dla skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok 2018. Nowy standard zastępuje zawarte w MSR 39 *Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena* wytyczne na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych, w tym wytyczne dotyczące utraty wartości. MSSF 9 eliminuje też

istniejące obecnie w MSR 39 kategorii aktywów finansowych: utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności.

Zgodnie z wymogami nowego standardu, w momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe winny być klasyfikowane do jednej z trzech kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy; lub
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Nowy standard zachowuje niemal wszystkie dotychczasowe wymogi MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych oraz wyłączenia aktywów finansowych i zobowiązań finansowych.

W zakresie szacunku utraty wartości aktywów finansowych MSSF 9 zastępuje model „straty poniesionej” zawarty w MSR 39 modelem „straty oczekiwanej”, co oznacza, że zdarzenie powodujące powstanie straty nie musiałoby poprzedzać jej rozpoznania i utworzenia odpisu. Nowe zasady mają na celu zapobieganie sytuacjom, w których odpisy na straty kredytowe są tworzone zbyt późno i w niewystarczającej wysokości.

W skrócie, model oczekiwanej straty wykorzystuje dwa podejścia do szacowania straty, zgodnie z którymi strata jest ustalana na podstawie:

- straty kredytowej oczekiwanej w okresie 12 miesięcy, albo
- straty kredytowej oczekiwanej do zapadalności (ang. *life-time expected loss*).

To, które podejście zostanie zastosowane zależy od tego, czy w przypadku danego składnika aktywów od momentu początkowego ujęcia nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego. W przypadku, jeśli ryzyko kredytowe związane z aktywami finansowymi nie wzrosło istotnie w porównaniu do jego poziomu z momentu początkowego ujęcia, odpis z tytułu utraty wartości tych aktywów finansowych będzie równy oczekiwanej stracie w okresie 12 miesięcy. W przypadku natomiast, jeśli nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego, odpis z tytułu utraty wartości tych aktywów finansowych będzie równy oczekiwanej stracie przez cały okres życia instrumentu, zwiększając tym samym wysokość ujętego odpisu. Standard przyjmuje przy tym założenie, zgodnie z którym - w przypadku braku przeciwnych argumentów - wystarczającym kryterium dla rozpoznania straty kredytowej oczekiwanej do zapadalności jest wystąpienie zaległości w spłacie wynoszącej 30 dni.

Grupa Kapitałowa po przeprowadzeniu wstępnej analizy nie oczekuje, by MSSF 9 *Instrumenty Finansowe* istotnie wpłynął na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Ze względu na specyfikę działalności Grupy Kapitałowej oraz rodzaj utrzymywanych aktywów finansowych, zasady klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych Grupy Kapitałowej nie powinny zmienić się pod wpływem zastosowania tego MSSF. Natomiast analizy dalej trwają i zakończone zostaną w 2017 roku.

- MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*, który będzie obowiązkowy dla skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok 2018. Standard ten zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF. W szczególności, w wyniku przyjęcia nowego standardu przestaną obowiązywać MSR 18 *Przychody*, MSR 11 *Umowy o usługę budowlaną* oraz związane z nimi Interpretacje.

Zgodnie z nowym standardem będzie stosowany pięciostopniowy model, aby określić moment ujęcia przychodów oraz ich wysokość. Model ten zakłada, że przychody powinny być ujęte wówczas, gdy (lub w stopniu, w jakim) Grupa Kapitałowa przekazuje klientowi kontrolę nad towarami lub usługami, oraz w kwocie, do jakiej Grupa Kapitałowa oczekuje być uprawniona. Zależnie od spełnienia określonych kryteriów, przychody są:

- rozkładane w czasie, w sposób obrazujący wykonanie umowy przez Grupę, lub
- ujmowane jednorazowo, w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami jest przeniesiona na klienta.

Standard zawiera nowe wymogi dotyczące ujawnień, zarówno ilościowych jak i jakościowych, mających na celu umożliwienie użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumienie charakteru, kwoty, momentu ujęcia i niepewności odnośnie przychodów i przepływów pieniężnych wynikających z umów z klientami.

Grupa Kapitałowa rozpoczęła analizę wpływu MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Na ten moment analizy nie zidentyfikowała istotnego

wpływu. Wstępne analizy wykazały, że może nastąpić zmiana prezentacji ujęcia stosowanych upustów marketingowych, które obecnie są prezentowane w kosztach sprzedaży, a po zastosowaniu MSSF 15 mogą pomniejszać przychody ze sprzedaży. Dalsze prace trwają a ich zakończenie nastąpi w trakcie 2017 roku.

2.2.2. Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE na dzień 31 grudnia 2016 roku

- MSSF 16 *Leasing*, który będzie obowiązkowy dla skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok 2019. MSSF 16 zastępuje MSR 17 *Leasing* oraz związane z tym standardem interpretacje. W odniesieniu do leasingobiorców nowy Standard eliminuje występujące obecnie rozróżnienie pomiędzy leasingiem finansowym oraz operacyjnym. Ujęcie leasingu operacyjnego w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej spowoduje rozpoznanie nowego składnika aktywów - prawa do użytkowania przedmiotu leasingu - oraz nowego zobowiązania - zobowiązania do dokonania płatności z tytułu leasingu. Prawa do użytkowania aktywów w leasingu podlegać będą umorzeniu natomiast od zobowiązania naliczane będą odsetki. Spowoduje to powstanie większych kosztów w początkowej fazie leasingu, nawet w przypadku gdy jego strony uzgodniły stałe opłaty roczne. Ujęcie umów leasingu u leasingodawcy w większości przypadków pozostanie niezmienione w związku z utrzymanym podziałem na umowy leasingu operacyjnego oraz finansowego.

Wpływ MSSF 16 skutkować będzie ujęciem w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej umów (jako leasingobiorcy) najmu, dzierżawy, których do momentu pierwszego zastosowania standardu nie kwalifikowano jako leasingu finansowego. Grupa Kapitałowa planuje zakończyć pracę nad analizą wpływu standardu najpóźniej do końca 2018 roku.

- Inicjatywa dotycząca ujawnień (Zmiany do MSR 7 *Sprawozdanie z przepływów pieniężnych*), która będzie obowiązkowa dla skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok 2017. Zmiany przewidują przedstawianie przez Grupę Kapitałową ujawnień umożliwiających użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian wartości zobowiązań powstałych w ramach działalności finansowej, w tym zarówno zmian wynikających z przepływów pieniężnych jak i zmian o charakterze niepieniężnym. Jednym ze sposobów na spełnienie powyższych wymogów jest umieszczenie uzgodnienia sald otwarcia i zamknięcia zobowiązań powstałych w ramach działalności finansowej.

Grupa Kapitałowa jest w trakcie analizy wpływu Zmiany na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

- Zmiany do MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*, który będzie obowiązkowy dla sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok 2018. Zmiany do MSSF 15 wyjaśniają niektóre wymogi Standardu oraz zawierają szereg uproszczeń w zakresie okresu przejściowego dla jednostek, które wdrażają nowy Standard. Zmiany wyjaśniają, w jaki sposób należy:
 - dokonywać identyfikacji zobowiązań umownych (obietnicy przeniesienia towarów lub usług);
 - określać czy spółka działa we własnym imieniu dostarczając towary lub świadcząc usługi czy działa jako agent (jest odpowiedzialna za zorganizowanie dostarczenia towarów lub świadczenia usług); oraz
 - określać, czy przychód z udzielenia licencji powinien być ujęty jednorazowo czy rozłożony w czasie.

Ponadto Zmiany zawierają dwa dodatkowe uproszczenia których celem jest ułatwienie spółkom pierwszego zastosowania Standardu oraz redukcja związanego z nim kosztu.

W momencie początkowego zastosowania wpływ Zmian będzie zależał od specyficznych faktów i okoliczności dotyczących umów z klientami, których Grupa Kapitałowa będzie stroną. Jednakże do momentu pierwszego zastosowania zmian, Grupa Kapitałowa nie jest w stanie przeprowadzić analizy ich wpływu na sprawozdanie finansowe.

Pozostałe Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE na dzień 31 grudnia 2016 roku, tj. MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe*, Zmiany do MSSF 10 *Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe* oraz do MSR 28 *Jednostki Stowarzyszone*, Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy*, Zmiany do MSSF 2 *Płatności w formie akcji*, Zmiany do MSSF 4 *Umowy ubezpieczeniowe*,

Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2014-2016, KIMSF 22 *Transakcje w Obcej Walucie oraz Zaliczki* oraz Zmiany do MSR 40 *Nieruchomości Inwestycyjne*, nie będą miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.

2.3. Zmiany w prezentacji sprawozdań i korekty błędu poprzedniego okresu

2.3.1. Zmiany w prezentacji sprawozdań

W okresie sprawozdawczym dokonano zmian prezentacji sprawozdań finansowych mających na celu lepsze przedstawienie informacji o wpływie niektórych rodzajów transakcji na sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej. Dane porównawcze zostały odpowiednio przekształcone.

W okresie sprawozdawczym dokonano zmian w sposobie prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w zakresie:

- prezentacji w aktywach „Prawa wieczystego użytkowania gruntów”, „Praw majątkowych” oraz „Pozostałych należności”, które prezentowane są jako odrębne tytuły bilansu. W „Pozostałych należnościach” oraz „Należnościach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe” prezentowane są rozliczenia międzyokresowe ujmowane dotychczas w „Pozostałych aktywach”,
- prezentacji w pasywach „Rezerwy z tytułu emisji CO₂” oraz „Przychodów przyszłych okresów”, które prezentowane są jako „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”.

W okresie sprawozdawczym dokonano zmian w sposobie prezentacji w skonsolidowanym rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodach w zakresie:

- prezentacji przychodów oraz kosztów związanych z nieruchomościami inwestycyjnymi. Dotychczas przychody z najmu nieruchomości inwestycyjnych prezentowane były w „Przychodach ze sprzedaży” natomiast koszty z tym związane w „Koszcie własnym sprzedaży”. Obecnie tytuły te wykazywane są jako „Pozostałe przychody operacyjne” oraz „Pozostałe koszty operacyjne”,
- prezentacji odpisów na należności z tytułu dostaw i usług, z wyłączeniem odsetek od należności z tytułu dostaw i usług, których prezentacja w kosztach finansowych pozostaje bez zmian. Dotychczas odpisy na należności z tytułu dostaw i usług były w „Pozostałych przychodach operacyjnych” i „Pozostałych kosztach operacyjnych”. Obecnie tytuły te wykazywane są jako „Koszty sprzedaży” kwalifikowane jako „Pozostałe koszty rodzajowe”.

W okresie sprawozdawczym dokonano zmian w sposobie prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w zakresie dotacji, które prezentowane są w działalności finansowej, a ujmowane były dotychczas w działalności inwestycyjnej.

2.3.2. Korekty błędu poprzedniego okresu

Korekty wprowadzone w sprawozdaniu finansowym za 2016 rok w trybie korekty błędu poprzednich okresów są konsekwencją przeprowadzonych przez Jednostkę Dominującą, w związku z przeprowadzonym procesem weryfikacji prawidłowości prezentacji w sprawozdaniach finansowych za 2015 rok aktywów, o których Jednostka Dominująca informowała w raporcie bieżącym nr 27/2016 z dnia 30 maja 2016 roku, szczegółowych analiz i badań posiadanej przez Jednostkę Dominującą dokumentacji, jak i prób pozyskania w tym zakresie dodatkowych materiałów i informacji.

Dokonane analizy pozwoliły stwierdzić, że istotny błąd dotyczył wyceny wartości godziwej złóż mineralnych, które zostały zaprezentowane w ostatecznym rozliczeniu nabycia jednostki zależnej African Investment Group S.A. przedstawionym w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2014 r. oraz ich prezentacji w sprawozdaniach finansowych za lata 2014-2015. Dane i założenia przyjęte do ostatecznego rozliczenia nabycia nie uwzględniały wszystkich informacji, które były dostępne na tamten dzień i które odnosiły się do warunków i okoliczności, jakie istniały na dzień nabycia jednostki zależnej.

Podstawowym błędem było pominięcie w wycenach na potrzeby ostatecznego rozliczenia nabycia konieczności budowy instalacji wzbogacania fosforytów. Brak ujęcia tego parametru spowodował niedoszacowanie nakładów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych oraz niedoszacowanie czasu koniecznego do doprowadzenia projektu do etapu, w którym możliwa będzie pierwsza produkcja fosforytów o parametrach handlowych. Powyższe zmiany wynikają z gorszych parametrów jakościowych fosforytów ze złóż w obszarze Kebemer, ponieważ pierwotnie założono, że fosforyt

charakteryzował się będzie wysoką zawartością fosforu (w przeliczeniu na P₂O₅) i nie będzie wymagał klasycznego procesu wzbogacania z flotacją, a jedynie kruszenia i przesiewania, założono suszenie w warunkach naturalnych. Natomiast realizowana kampania wiertnicza w obszarze koncesji poszukiwawczej Kebemer w okresie od grudnia 2013 roku do czerwca 2014 roku wykazała, że parametry złoża są znacznie gorsze niż pierwotnie zakładano (w szczególności wzrost grubości nadkładu, spadek jakości fosforytu).

Ponadto weryfikacja dokumentów wykazała, że błędnie przyjęto również wielkość zasobów dla drugiego wycenianego złoża tj. Lam Lam. Łączne wydobycie fosforytów ze złoża Lam Lam, które zakończyło się w połowie 2014 roku, według najlepszej wiedzy wyniosło 110,7 tys. ton fosforytów, a nie 314 tys. ton, jak przyjęto w ostatecznym rozliczeniu nabycia.

Powyższe założenia zostały skorygowane w ramach przeprowadzonej korekty rozliczenia nabycia. Już korekta wymienionych wyżej, błędnych założeń przyjętych do rozliczenia ostatecznego nabycia, spowodowała zmianę wyceny koncesji poszukiwawczych zaprezentowanych jako wartości złóż mineralnych (na 28 sierpnia 2013 roku):

- dla złoża Kebemer z 271 031 tys. zł do 265 tys. zł,
- dla złoża Lam Lam z 13 550 tys. zł do 2 038 tys. zł.

Poniżej zaprezentowano wartość nabytych aktywów i przejętych zobowiązań przed i po korekcie rozliczenia nabycia:

Wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania aktywów netto

	Na dzień 28.08.2013	Na dzień 28.08.2013 Korekta *
Rzeczowe aktywa trwałe	288 187	4 909
- w tym wartość złóż	285 581	2 303
Zapasy	16 487	16 487
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe aktywa	1 827	1 827
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 021	1 021
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	4 644
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(60 612)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(20 414)	(20 414)
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	(10 547)	(10 547)
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	(260)	(260)
Aktywa netto	215 689	(2 333)

Porównanie skorygowanego ostatecznego rozliczenia nabycia do ostatecznego rozliczenia nabycia zaprezentowanego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2014 rok

	Rozliczenie ostateczne nabycia	Korekta rozliczenia nabycia*	Różnica
Rzeczowe aktywa trwałe (w tym złoża)	288 187	4 909	(283 278)
Pozostałe aktywa	19 335	19 335	-
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	4 644	4 644
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	60 612	-	(60 612)
Zobowiązania pozostałe	31 221	31 221	-
Wpływ na wartość godziwą możliwych do zidentyfikowania aktywów netto	215 689	(2 333)	(218 022)
Udziały niekontrolujące	97 061	(1 050)	(98 111)

*korekta została dokonana w trybie korekty błędu poprzedniego okresu

Zysk z tytułu okazynego nabycia / Wartość firmy

	Na dzień 28.08.2013	Na dzień 28.08.2013 Korekta *
Cena nabycia	91 858	91 858
Udziały niekontrolujące ustalone proporcjonalnie do udziału w ujętych aktywach i zobowiązaniach jednostki nabywanej	97 061	(1 050)
Wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania aktywów netto	(215 689)	2 333
Zysk z tytułu okazynego nabycia (-)/ Wartość firmy (+)	(26 770)	93 141

*korekta została dokonana w trybie korekty błędu poprzedniego okresu

Korekta wartości godziwej nabytych aktywów (złóż mineralnych) oraz związanych z nimi rezerw z tytułu podatku odroczonego spowodowała, że w miejsce zysku z okazynego nabycia powstała wartość firmy (goodwill). Powstała po korekcie rozliczenia wartość firmy w kwocie 93 141 tys. zł, została przypisana do ośrodka wypracowującego środki pieniężne, jakim uznano inwestycję w kopalnię fosforytów, nabywając pakiet większościowy akcji African Investment Group S.A.

Dla celów oceny wartości firmy powstałej po korekcie rozliczenia nabycia, sporządzony został test na utratę wartości firmy na dzień 31 grudnia 2013 roku. Kluczowe założenia do testu przyjęto zgodnie z korektą rozliczenia ostatecznego nabycia na dzień 28 sierpnia 2013 roku, z wyjątkiem kursów walut oraz stopy dyskontowej WACC, które zastosowano do poziomów właściwych na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Kluczowe założenia do korekty rozliczenia ostatecznego nabycia na dzień 28 sierpnia 2013 roku (ostatecznie rozliczenie zaprezentowano w sprawozdaniu finansowym za rok 2014) oraz do testu na utratę wartości firmy na dzień 31 grudnia 2013 roku obejmują:

- nakłady inwestycyjne po uwzględnieniu koniecznych nakładów na budowę instalacji wzbogacania fosforytów oraz zwiększonych nakładów w innych kategoriach, związanych między innymi z wykonanymi w 2014 roku badaniami geologicznymi i zmianą wiedzy na temat parametrów złóż,
- koszty eksploatacyjne kopalni po uwzględnieniu pozycji związanych ze wzbogacaniem surowca,
- uwzględnienie realnego harmonogramu prac, wynikającego w znaczącej części z uwzględnienia nie ujętego pierwotnie etapu projektowania i budowy instalacji wzbogacania - wydłużenie okresu realizacji inwestycji do 3 lat (do momentu rozpoczęcia produkcji fosforytów o parametrach handlowych),
- rozłożenie nakładów inwestycyjnych na okres 3 lat, w konsekwencji zmiany założeń o czasie realizacji dużo bardziej złożonej inwestycji, niż zakładano w ostatecznym rozliczeniu nabycia,
- przyjęcie rocznej produkcji fosforytów na poziomie wskazywanym w założeniach do kalkulacji wydajności maszyn i nakładów inwestycyjnych.

W teście na utratę wartości firmy na dzień 31 grudnia 2013 roku przyjęto kursy średnie walut, ogłoszone przez Narodowy Bank Polski na dzień 31 grudnia 2013 roku: USD = 3,0120 PLN, EUR = 4,1472 PLN.

Stopa dyskontowa w teście na dzień 31 grudnia 2013 roku, skalkulowana z uwzględnieniem danych branżowych dla danego rodzaju projektów, przyjęta została na poziomie 16,24%.

Oszacowana wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych sporządzona przy założeniach przyjętych na podstawie dostępnych w tamtym okresie danych wykazały wartość ujemną. W związku z tym całość ujawnionej wartości firmy została objęta odpisem.

Zagregowane wielkości korekt aktywów związanych z African Investment Group S.A. zostały odniesione do poprzednich okresów, których wartość na 31 grudnia 2015 roku wynosi kwotę 42 313 306 tys. XOF (po przeliczeniu na 31 grudnia 2015 równowartość 273 259 tys. zł) w tym:

- obszar Kebemer w kwocie 41 993 074 tys. XOF (po przeliczeniu na 31 grudnia 2015 równowartość 271 191 tys. zł),

- obszar Lam Lam w kwocie 320 232 tys. XOF (po przeliczeniu na 31 grudnia 2015 równowartość 2 068 tys. zł), co odpowiada niezamortyzowanej wartości wyceny (zmiana wcześniejszego ujęcia spisania wartości - raport bieżący 49/2016 z dnia 12 października 2016 roku).

Utworzono również przez wynik lat ubiegłych odpis aktualizujący wartości niematerialne z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych Lam Lam w kwocie 1 603 664 tys. XOF (po przeliczeniu na 31 grudnia 2015 równowartość 10 357 tys. zł) - zmiana wcześniejszego ujęcia spisania nakładów (raport bieżący 49/2016).

W związku z wygaśnięciem w sierpniu 2016 roku górniczej koncesji eksploatacyjnej w obszarze Lam Lam oraz definitywnego zakończenia prac wydobywczych na tym obszarze w 2014 roku utworzony odpis aktualizujący nakłady na poszukiwanie i ocenę zasobów Lam Lam został wykorzystany w pełnej wysokości w 2016 roku.

Jednocześnie w związku ze spisaniem wartości powyższych aktywów rozwiązano przez wynik lat ubiegłych rezerwę na podatek odroczony w kwocie 9 111 602 tys. XOF (po przeliczeniu na 31 grudnia 2015 równowartość 58 843 tys. zł).

Poszczególne powyższe pozycje przeliczono na PLN według kursu obowiązującego na ostatni dzień okresu bilansowego, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski dla franka CFA BCEAO (XOF):

- kurs średni na dzień 31.12.2015 roku wynosił 1 XOF - 0,006458 PLN,
- kurs średni na dzień 31.12.2016 roku wynosił 1 XOF - 0,006683 PLN

Przeliczenia dokonano przez pomnożenie wartości wyrażonych w XOF przez kurs wymiany.

2.3.3. Wpływ zmian w prezentacji sprawozdań i korekty błędu poprzedniego okresu na sprawozdania finansowe 2015 roku

Poniżej zaprezentowano wpływ zmiany w prezentacji sprawozdań oraz korekty błędu poprzedniego okresu na dane wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dane wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodach oraz skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych za okres styczeń - grudzień 2015 roku:

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Niebadane	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:	
	Na dzień 01.01.2015	Na dzień 01.01.2015		wpływ zmiany prezentacji	wpływ korekty błędu poprzedniego okresu
Aktywa					
Aktywa trwałe, w tym:	1 368 235	1 098 590	(269 645)	-	(269 645)
Rzeczowe aktywa trwałe	1 198 768	917 892	(280 876)	(6 347)	(274 529)
Wartości niematerialne	49 185	49 185	-	-	-
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	6 347	6 347	6 347	-
Pozostałe należności	351	4 655	4 304	4 304	-
Pozostałe aktywa	4 304	-	(4 304)	(4 304)	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	85 743	90 627	4 884	-	4 884
Aktywa obrotowe, w tym:	710 477	710 477	-	-	-
Zapasy	416 450	390 565	(25 885)	(25 885)	-
Prawa majątkowe	-	25 885	25 885	25 885	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	228 884	237 491	8 607	8 607	-
Pozostałe aktywa	8 607	-	(8 607)	(8 607)	-
Aktywa razem	2 078 712	1 809 067	(269 645)	-	(269 645)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

	Niebadane	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:	
	Na dzień 01.01.2015	Na dzień 01.01.2015		wpływ zmiany prezentacji	wpływ korekty błędu poprzedniego okresu
Pasywa					
Zyski zatrzymane	262 340	147 409	(114 931)	-	(114 931)
Różnice kursowe z przeliczeń sprawozdań jednostek podporządkowanych	86	(1 553)	(1 639)	-	(1 639)
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	1 012 426	895 856	(116 570)	-	(116 570)
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	94 907	(467)	(95 374)	-	(95 374)
Kapitał własny	1 107 333	895 389	(211 944)	-	(211 944)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	57 701	-	(57 701)	-	(57 701)
Zobowiązania długoterminowe	304 356	246 655	(57 701)	-	(57 701)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	484 978	523 420	38 442	38 442	-
Rezerwy	40 582	2 149	(38 433)	(38 433)	-
Przychody przyszłych okresów	9	-	(9)	(9)	-
Zobowiązania krótkoterminowe	667 023	667 023	-	-	-
Pasywa razem	2 078 712	1 809 067	(269 645)	-	(269 645)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Zatwierdzone	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:	
	Na dzień 31.12.2015	Na dzień 31.12.2015		wpływ zmiany prezentacji	wpływ korekty błędu poprzedniego okresu
Aktywa					
Aktywa trwałe, w tym:	1 525 239	1 242 979	(282 260)	-	(282 260)
Rzeczowe aktywa trwałe	1 338 913	1 059 376	(279 537)	(6 278)	(273 259)
Wartości niematerialne	86 365	76 008	(10 357)	-	(10 357)
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	6 278	6 278	6 278	-
Pozostałe należności	-	3 912	3 912	3 912	-
Pozostałe aktywa	3 912	-	(3 912)	(3 912)	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	63 580	64 936	1 356	-	1 356
Aktywa obrotowe, w tym:	658 465	658 465	-	-	
Zapasy	337 982	301 017	(36 965)	(36 965)	-
Prawa majątkowe	-	36 965	36 965	36 965	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	207 984	215 661	7 677	7 677	-
Pozostałe aktywa	7 677	-	(7 677)	(7 677)	-
Aktywa razem	2 183 704	1 901 444	(282 260)	-	(282 260)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

	Zatwierdzone	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:	
	Na dzień 31.12.2015	Na dzień 31.12.2015		wpływ zmiany prezentacji	wpływ korekty błędu poprzedniego okresu
Pasywa					
Zyski zatrzymane, w tym:	385 315	262 888	(122 427)	-	(122 427)
<i>Zysk netto bieżącego okresu</i>	165 951	158 455	(7 496)	-	(7 496)
Różnice kursowe z przeliczeń sprawozdań jednostek podporządkowanych	(616)	(1 815)	(1 199)	-	(1 199)
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	1 134 699	1 011 073	(123 626)	-	(123 626)
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	93 308	(7 839)	(101 147)	-	(101 147)
Kapitał własny	1 228 007	1 003 234	(224 773)	-	(224 773)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	57 487	-	(57 487)	-	(57 487)
Zobowiązania długoterminowe	402 755	345 268	(57 487)	-	(57 487)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	392 169	445 800	53 631	53 631	-
Rezerwy	54 452	831	(53 621)	(53 621)	-
Przychody przyszłych okresów	10	-	(10)	(10)	-
Zobowiązania krótkoterminowe	552 942	552 942	-	-	-
Pasywa razem	2 183 704	1 901 444	(282 260)	-	(282 260)

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody

	Zatwierdzone	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:	
	Za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	Za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015		wpływ zmiany prezentacji	wpływ korekty błędu poprzedniego okresu
Zyski i straty					
Przychody ze sprzedaży	2 741 689	2 741 040	(649)	(649)	-
Koszt własny sprzedaży	(2 253 035)	(2 252 587)	448	448	-
Zysk brutto ze sprzedaży	488 654	488 453	(201)	(201)	-
Koszty sprzedaży	(97 664)	(97 560)	104	104	-
Koszty ogólnego zarządu	(184 668)	(184 668)	-	-	-
Pozostałe przychody operacyjne	12 010	12 442	432	432	-
Pozostałe koszty operacyjne	(9 170)	(19 727)	(10 557)	(335)	(10 222)
Zysk na działalności operacyjnej	209 162	198 940	(10 222)	-	(10 222)
Przychody/(Koszty) finansowe netto	(16 696)	(16 696)	-	-	-
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	10 816	10 816	-	-	-
Zysk przed opodatkowaniem	203 282	193 060	(10 222)	-	(10 222)
Podatek dochodowy	(38 493)	(41 900)	(3 407)	-	(3 407)
Zysk netto	164 789	151 160	(13 629)	-	(13 629)
Suma innych całkowitych dochodów	(2 115)	(1 315)	800	-	800
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem	162 674	149 845	(12 829)	-	(12 829)
Zyski netto przypadające dla:					
Akcjonariuszy jednostki dominującej	165 951	158 455	(7 496)	-	(7 496)
Udziałowców nie sprawujących kontroli	(1 162)	(7 295)	(6 133)	-	(6 133)
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem przypadające dla:					
Akcjonariuszy jednostki dominującej	164 273	157 217	(7 056)	-	(7 056)
Udziałowców nie sprawujących kontroli	(1 599)	(7 372)	(5 773)	-	(5 773)

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Zatwierdzone	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:	
	Za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	Za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015		wpływ zmiany prezentacji	wpływ korekty błędu poprzedniego okresu
Przeptywy pieniężne z działalności operacyjnej					
Zysk przed opodatkowaniem	203 282	193 060	(10 222)	-	(10 222)
Korekty	82 967	91 248	8 281	141	8 140
Zysk/strata z tytułu działalności inwestycyjnej	(2 640)	5 641	8 281	141	8 140
Zysk z działalności operacyjnej przed zmianami w kapitale obrotowym	286 249	284 308	(1 941)	141	(2 082)
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	4 698	4 461	(237)	(237)	-
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(22 533)	(7 218)	15 315	15 315	-
Zmiana stanu rezerw, dotacji i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	13 697	(1 381)	(15 078)	(15 078)	-
Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej	360 902	358 961	(1 941)	141	(2 082)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	360 551	358 610	(1 941)	141	(2 082)
Przeptywy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej					
Wydatki na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych	(25 939)	(23 857)	2 082	-	2 082
Dotacje	9 617	-	(9 617)	(9 617)	-
Wpływy/(wydatki) z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	-	(141)	(141)	(141)	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(317 577)	(325 253)	(7 676)	(9 758)	2 082
Przeptywy środków pieniężnych z działalności finansowej					
Dotacje	-	9 617	9 617	9 617	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(2 583)	7 034	9 617	9 617	-
Przeptywy pieniężne netto, razem	40 391	40 391	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	55 031	55 031	-	-	-
Wpływ zmian kursów walut	(287)	(287)	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	95 135	95 135	-	-	-

2.4. Podstawa wyceny

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych według wartości godziwej, tj.:

- nieruchomości inwestycyjnych,
- instrumentów pochodnych,
- instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Dane porównawcze obejmują sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, a także sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 roku.

2.5. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Dane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały podane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. Złoty jest walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej.

2.6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych. Główne szacunki księgowe oraz przyjęte założenia zostały ponadto przedstawione w odpowiednich notach objaśniających do sprawozdania finansowego:

- szacunki i założenia dotyczące okresów ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych przedstawiono w notach 10 i 12,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych przedstawiono w notcie 10,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość zapasów przedstawiono w notcie 15,
- szacunki i założenia w zakresie odpisów aktualizujących wartość należności przedstawiono w notcie 17,
- szacunki w zakresie świadczeń pracowniczych przedstawiono w notcie 24,
- szacunki w zakresie utworzonych rezerw na zobowiązania przedstawiono w notcie 25.

2.7. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Kapitałową w dającej się przewidzieć przyszłości.

Nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez Grupę Kapitałową działalności.

2.8. Zasady konsolidacji

2.8.1. Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą. Kontrola ma miejsce w przypadku, gdy Jednostka Dominująca z tytułu swojego zaangażowania podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych,

oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad jednostką zależną. Przy ocenie stopnia kontroli bierze się pod uwagę wpływ istniejących i potencjalnych praw głosu, które na dzień bilansowy mogą zostać zrealizowane lub mogą podlegać konwersji.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od objęcia nad nimi kontroli przez Jednostkę Dominującą do czasu jej ustania.

2.8.2. Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na których politykę finansową i operacyjną Jednostka Dominująca wywiera znaczący wpływ, jednakże nie sprawuje nad nimi kontroli. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględnia udział Grupy Kapitałowej w skumulowanych zyskach lub stratach i innych całkowitych dochodach spółek stowarzyszonych zgodnie z metodą praw własności, od momentu uzyskania znaczącego wpływu do momentu jego ustania lub przeklasyfikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

W przypadku, gdy udział Grupy Kapitałowej w stratach podmiotu stowarzyszonego przewyższa wartość bilansową inwestycji, przyjmuje się, iż udział w skumulowanych zyskach lub stratach i innych całkowitych dochodach spółek stowarzyszonych wynosi zero, zaś pozostałe straty są rozpoznawane przez Grupę Kapitałową do wysokości ewentualnych zaciągniętych zobowiązań.

2.8.3. Procedury konsolidacyjne

W celu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego stosuje się następujące procedury konsolidacyjne:

- wyłączenie na dzień nabycia wartości księgowej inwestycji Jednostki Dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego jednostek zależnych, która odpowiada udziałowi Jednostki Dominującej,
- określenie udziałów niesprawujących kontroli w kapitale własnym jednostek zależnych oraz w wyniku finansowym konsolidowanych jednostek zależnych za dany okres sprawozdawczy,
- wyłączenie rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy,
- wyłączenie wszelkich niezrealizowanych zysków powstałych na transakcjach w obrębie Grupy,
- wyłączenie niezrealizowanych strat powstałych na transakcjach w obrębie Grupy, ale wyłącznie w przypadku, gdy nie występują przesłanki wskazujące na utratę wartości,
- wyłączenie przychodów oraz kosztów związanych z transakcjami wewnątrz Grupy.

2.8.4. Połączenie jednostek gospodarczych

Połączenia jednostek są rozliczane metodą nabycia na dzień nabycia, który jest dniem, w którym Grupa obejmuje kontrolę nad jednostką nabywaną. Grupa ujmuje wartość firmy na dzień nabycia jako:

- wartość godziwą przekazanej zapłaty; powiększoną o
- ujętą wartość udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej; powiększoną o
- wartość godziwą dotychczas posiadanych kapitałów w jednostce nabywanej, jeśli połączenie odbywa się etapami; pomniejszoną o
- ujętą wartość netto (wartość godziwą) nabytych identyfikowalnych aktywów oraz przejętych zobowiązań i zobowiązań warunkowych.

W sytuacji, gdy różnica przybiera wartość ujemną, zysk na okazyjnym nabyciu jest ujmowany w rachunku zysków i strat bieżącego okresu na dzień przejęcia w pozycji pozostałe przychody operacyjne.

Wartość godziwą przekazanej zapłaty nie zawiera kwot związanych z rozliczeniem wcześniej istniejących powiązań. Kwoty te zasadniczo są ujmowane w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Koszty związane z nabyciem, inne niż odnoszące się do emisji instrumentów dłużnych lub kapitałowych, które Grupa ponosi w związku z połączeniem jednostek rozlicza się jako koszt okresu, w którym zostały poniesione i prezentuje jako koszty ogólnego zarządu.

Zapłata warunkowa jest ujmowana w wartości godziwej na dzień nabycia. Jeśli zapłata warunkowa klasyfikowana jest jako składnik kapitału własnego, nie jest ponownie wyceniana, a jej rozliczenie jest ujęte w kapitałach. W innym przypadku późniejsze zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej są ujmowane w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

2.8.5. Nabycie udziałów niekontrolujących

Nabycia udziałów niekontrolujących są ujmowane jako transakcje z właścicielami, w wyniku czego przy tego rodzaju transakcjach nie jest ujmowana wartość firmy. Korekty do udziałów niekontrolujących są oparte na proporcjonalnej wartości nabywanych aktywów netto jednostki zależnej.

2.8.6. Utrata kontroli

W momencie utraty kontroli, Grupa zaprzestaje ujmować aktywa i zobowiązania jednostki zależnej, udziały niekontrolujące i pozostałe składniki kapitałów związane z jednostką zależną. Ewentualna nadwyżka lub niedobór powstałe w wyniku utraty kontroli ujmowane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu. Jeśli Grupa zatrzymuje jakiegokolwiek udziały w dotychczasowej jednostce zależnej, są one wyceniane w wartości godziwej na dzień utraty kontroli. Po początkowym ujęciu traktowane są jako inwestycje wyceniane metodą praw własności lub jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w zależności od poziomu utrzymanych przez Grupę wpływów na działalność tej jednostki.

2.9. Waluty obce

2.9.1. Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy pozycje pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na ten dzień średniego kursu ogłoszonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów (kosztów) finansowych, z wyjątkiem różnic powstających na przeliczeniu instrumentów kapitałowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży oraz kwalifikowanych zabezpieczeń przepływów pieniężnych, które ujmuje się jako inne całkowite dochody.

Dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęto następujące kursy:

	31.12.2016	31.12.2015
EUR	4,4240	4,2615
USD	4,1793	3,9011

2.9.2. Przeliczanie sprawozdań finansowych jednostki działającej za granicą

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą, włączając wartość firmy i korekty do wartości godziwej na dzień nabycia dokonywane przy konsolidacji, są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego. Przychody i koszty jednostek działających za granicą, są przeliczane według średniego kursu NBP w okresie sprawozdawczym.

Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane jako różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą. Jednak jeśli Grupa nie posiada wszystkich udziałów w jednostce działającej za granicą, proporcjonalna część różnic kursowych z przeliczenia jest ujmowana w udziałach niekontrolujących.

W sytuacji, gdy kontrola, znaczący wpływ lub wspólna kontrola nad jednostką działającą za granicą zostaje utracona, skumulowana wartość różnic kursowych z przeliczenia jest ujmowana w zysku lub stracie na sprzedaży tej jednostki. Jeśli Grupa wyłącza jedynie część swoich udziałów w jednostce działającej za granicą, ale utrzymuje kontrolę nad pozostałą częścią udziałów, odpowiednia część skumulowanej wartości jest przypisywana do udziałów niekontrolujących.

2.10. Rzeczowe aktywa trwałe

2.10.1. Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych przez Grupę Kapitałową w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do dnia bilansowego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Koszt wytworzenia obejmuje również w przypadkach, gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane jako część tego urządzenia.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania rzeczowych aktywów trwałych są określane, jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych rzeczowych aktywów trwałych i są ujmowane odpowiednio jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie dotyczą rzeczowych aktywów trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania aktywa do używania.

Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe prezentowane są w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”.

2.10.2. Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingu, na mocy których następuje przeniesienie na Grupę zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania przedmiotu leasingu, są klasyfikowane jako umowy leasingu finansowego. Aktywa będące przedmiotem leasingu są początkowo ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących wartości: wartości godziwej rzeczowego aktywa trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania.

Używane na podstawie leasingu finansowego składniki rzeczowych aktywów trwałych podlegają amortyzacji oraz odpisom z tytułu utraty wartości według zasad stosowanych dla własnych rzeczowych aktywów trwałych. Jeżeli brak jest pewności, że po zakończeniu umowy leasingu Grupa

otrzyma prawo własności, aktywa te są amortyzowane w krótszym z dwóch okresów: okresu leasingu lub okresu ekonomicznej użyteczności.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

2.10.3. Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe nakłady są ujmowane na bieżąco w rachunku zysków i strat jako koszt.

2.10.4. Amortyzacja

Amortyzacja, z wyjątkiem amortyzacji złóż mineralnych, jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, względnie jego istotnych i odrębnych części składowych. Amortyzacja złóż mineralnych jest naliczana metodą naturalną w oparciu o ilość wydobywanych ton surowców w stosunku do szacowanych zasobów. Okres użytkowania dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynosi:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Grunty	brak	brak
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	1% - 33%	do 99 lat
Budynki i budowle	1% - 33%	3 - 100 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2% - 100%	1 - 50 lat
Urządzenia biurowe	10% - 100%	1 - 10 lat
Środki transportu	7% - 100%	1 - 7 lat
Komputery	20% - 100%	1 - 5 lat

Rozpoczęcie amortyzacji następuje w momencie, w którym dany składnik rzeczowych aktywów trwałych znajduje się w miejscu i stanie umożliwiającym jego wykorzystanie zgodnie z zamierzeniem Zarządu Jednostki Dominującej. Zakończenie amortyzacji następuje nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową rzeczowego aktywa trwałego lub postawienia go w stan likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru, z ewentualnym uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości rzeczowego aktywa trwałego.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie są amortyzowane.

Rzeczowe aktywa trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe, o ile ich cena nabycia lub koszt wytworzenia są istotne w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całego rzeczowego aktywa trwałego. Wyodrębnione części składowe amortyzuje się osobno przez okres ich ekonomicznej użyteczności.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych rzeczowych aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i, w uzasadnionych przypadkach, korygowana perspektywnie.

2.11. Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Prawo wieczystego użytkowania gruntów otrzymane przez Grupę Kapitałową nieodpłatnie na podstawie decyzji administracyjnej, stanowi formę leasingu operacyjnego. Prawo to jest wyłączone z aktywów Grupy i ewidencjonowane na kontach pozabilansowych.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów nabyte ujmowane jest według ceny nabycia pomniejszonej o amortyzację i odpisy z tytułu utraty wartości.

2.12. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to budynki i budowle, które Grupa traktuje jako źródło osiągnięcia korzyści ekonomicznych z tytułu przyrostu wartości tych aktywów lub innych pożytków np. osiągnięcia przychodów z czynszów dzierżawnych.

Inwestycje w nieruchomości wycenia się według wartości godziwej.

2.13. Wartości niematerialne

2.13.1. Badania i rozwój

Koszty prac badawczych są ujmowane jako koszt w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszonego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych.

Nakłady na prace rozwojowe są ujmowane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Zakończone prace rozwojowe są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości na każdy dzień bilansowy, jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania lub, gdy zidentyfikowane zostaną przesłanki utraty wartości wskazujące na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

2.13.2. Koszty Reach

Grupa aktywuje koszty związane z uzyskaniem pozwolenia w ramach systemu Reach. Wraz z rejestracją produktu w systemie Reach Grupa uzyskuje prawo do produkcji i sprzedaży produktów, które przynoszą korzyści ekonomiczne. Dodatkowo składnik aktywów powstających w wyniku rejestracji nie może być wyodrębniony z jednostki gospodarczej, ale wynika z tytułu prawnego. Składnik ten ma charakter niepieniężny i nie posiada postaci fizycznej.

Grupa aktywuje koszty, które można bezpośrednio przypisać do konkretnej rejestracji. Do takich kosztów zalicza między innymi: koszty opłat rejestracyjnych, koszty wyników testów, informacji o możliwych zastosowaniach, koszty poniesione na rzecz innego rejestrującego za prawo do wykorzystania wyników testów. Koszty Reach ujmowane są w pozostałych wartościach niematerialnych i podlegają amortyzacji w takich samych okresach jak rzeczowe aktywa trwałe, przy użyciu których wytwarzany jest dany produkt.

Koszty, które zostały poniesione a nie mogą być przyporządkowane do konkretnej rejestracji ujmowane są jako koszt w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

2.13.3. Wartość firmy

Metody wyceny wartości firmy w momencie jej początkowego ujęcia zostały opisane w punkcie 2.8.4.

Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość firmy poddaje się co roku weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne lub grupy takich ośrodków.

W przypadku inwestycji wycenianych metodą praw własności, wartość firmy jest ujęta w wartości bilansowej inwestycji, a odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości tej inwestycji nie alokuje się odrębnie do żadnego składnika jej aktywów, w tym również do wartości firmy, która stanowi część wartości tej inwestycji.

2.13.4. Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości.

Za wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez Grupę we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

2.13.5. Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

2.13.6. Amortyzacja

Wartości niematerialne co do zasady amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania, chyba, że nie jest on określony. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które jeszcze nie są użytkowane poddaje się co roku weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych dokonywana jest coroczna ocena, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Licencje	5% - 100%	1 - 20 lat
Programy komputerowe	16% - 100%	1 - 6 lat
Licencje technologiczne	2% - 100%	1 - 50 lat
Reach	2% - 100%	1 - 50 lat
Prace rozwojowe	2% - 100%	1 - 50 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych wartości niematerialnych jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

2.14. Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych

2.14.1. Wycena i klasyfikacja nakładów

Grupa stosuje MSSF 6 *Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych* w odniesieniu do ponoszonych przez nią nakładów na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych:

- w trakcie poszukiwania i oceny zasobów naturalnych, po uzyskaniu prawa do prowadzenia prac poszukiwawczych na określonym obszarze,
- do czasu udowodnienia technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych.

Potwierdzeniem technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych jest studium wykonalności (Prefeasibility Study lub Feasibility Study). Szacowanie zasobów mineralnych uwzględnione w studium wykonalności zarówno na poziomie zasobów geologicznych jak i zasobów wydobywalnych powinno być wykonane zgodnie z jednym z uznanych międzynarodowych standardów geologicznych.

Koszty poszukiwania i oceny zasobów mineralnych są klasyfikowane według działań:

- wykonanych przed uzyskaniem koncesji na poszukiwanie i rozpoznanie złóż na określonym terenie.
Jakiegokolwiek wydatki poniesione przed uzyskaniem prawa (koncesji) na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione,
- wykonanych po uzyskaniu koncesji na poszukiwanie i rozpoznanie złóż na określonym terenie, ale przed udowodnieniem technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych.
Koszty poszukiwania i oceny zasobów mineralnych poniesione po otrzymaniu koncesji na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych, które można bezpośrednio przyporządkować do danego składnika aktywów, są ujmowane w zależności od charakteru nakładów jako rzeczowe aktywa trwałe z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych (rzeczowe aktywa trwałe w budowie), albo wartości niematerialne z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych (kategoria wartości niematerialnych).

Aktywa nie są dłużej klasyfikowane jako aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych po tym, jak udowodniono techniczną wykonalność i ekonomiczną zasadność wydobywania zasobów mineralnych i podjęto decyzję o realizacji projektu wydobywczego. Są one wtedy poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, a następnie przeklasyfikowywane do wartości niematerialnych lub rzeczowych aktywów trwałych.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po początkowym ujęciu aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

2.14.2. Amortyzacja

Rozpoczęcie amortyzacji aktywów z tytułu poszukiwania i oceny złóż następuje w momencie, kiedy kopalnia jest zdolna do rozpoczęcia swojej działalności i wydobywania.

Wartość księgową aktywów jest amortyzowana przy użyciu metody jednostek produkcyjnych z uwzględnieniem współczynnika produkcji w roku/miesiącu w stosunku do udowodnionej prawdopodobnej wielkości zasobów oraz z uwzględnieniem przyszłych niezbędnych nakładów inwestycyjnych niezbędnych do rozpoczęcia produkcji. Przyszłe nakłady inwestycyjne szacowane są biorąc pod uwagę poziom rozbudowy niezbędny do przyszłej eksploatacji złoża.

Nakłady na odwierty, dla których nie udowodniono technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych, lecz istnieje możliwość ich wykorzystania w celach rozwojowych, są ujmowane w wartości księgowej jako rzeczowe aktywa trwałe i amortyzowane przez szacowany okres ich ekonomicznej użyteczności.

2.14.3. Utrata wartości

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych ocenia się w celu ustalenia, czy nastąpiła utrata ich wartości wówczas, gdy istnieją wystarczające dane do stwierdzenia technicznej zdolności i ekonomicznej zasadności rozpoczęcia wydobywania oraz fakty i okoliczności wskazują, że wartość bilansowa aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych może przewyższać ich wartość odzyskiwaną.

W przypadku istnienia odpowiednich danych niezbędnych do stwierdzenia technicznej zdolności i ekonomicznej zasadności, każdy składnik aktywów jest oceniany pod względem utraty wartości co najmniej raz w roku, w celu upewnienia się co do technicznej wykonalności lub ekonomicznej zasadności projektu.

2.15. Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, nienotowane na aktywnym rynku, o określonej wysokości płatności. Początkowo ujmuje się je według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku należności o terminie wymagalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Odpisy aktualizujące wartość należności szacowane są w momencie, gdy odzyskanie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Jeżeli istnieją obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości należności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwota straty z tytułu utraty wartości ustalana jest jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywa i wartością bieżącą przyszłych strumieni pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o pierwotną efektywną stopę procentową. Straty z tytułu odpisów aktualizujących ujmuje się jako koszt w rachunku zysków i strat.

2.16. Prezentacja umów faktoringowych/dyskonta wierzytelności

Grupa korzysta z dwóch typów umów finansowych opartych o wykup wierzytelności przez stronę finansującą przed terminem jej płatności:

- faktoring niepełny (z regresem) lub dyskonto wierzytelności z regresem - zabezpieczone cesją praw do odszkodowania z polisy ubezpieczenia wierzytelności - w ramach, których następuje wykup wierzytelności (należności) przed terminem jej płatności w zamian za zapłatę prowizji i odsetek za okres od wykupu do terminu płatności (lub do dnia zapłaty), a strona finansująca ma prawo zażądać zwrotu wypłaconej ceny na podstawie zwrotnej cesji wykupionej wierzytelności w sytuacji, gdy dłużnik tej wierzytelności nie zapłaci w terminie płatności lub w maksymalnej dopuszczalnej zwłoce po terminie płatności. Z uwagi na dokonaną cesję praw do odszkodowania z polisy ubezpieczenia wykupionej wierzytelności (należności), strona finansująca jest w pierwszej kolejności uprawniona do zaspokojenia się z tej polisy na wypadek braku zapłaty przez dłużnika, bez wykonywania uprawnienia do zwrotnego regresu wobec Grupy. Wobec powyższego na dzień wykupu wierzytelności (należności) Grupa dokonuje jej rozliczenia z kwotą uzyskaną od strony finansującej z tytułu jej sprzedaży, natomiast od dnia wykupu wierzytelności do dnia w/w zapłaty kwota uzyskana od strony finansującej jest ujawniana jako zobowiązanie warunkowe (pozabilansowe) z tytułu faktoringu (dyskonta wierzytelności),
- faktoring niepełny (z regresem) lub dyskonto wierzytelności z regresem - niezabezpieczone cesją praw do odszkodowania z polisy ubezpieczenia wierzytelności - w ramach których następuje wykup wierzytelności (należności) przed terminem jej płatności, w zamian za zapłatę prowizji i odsetek za okres od wykupu do terminu płatności (lub do dnia zapłaty), a strona finansująca ma prawo zażądać zwrotu wypłaconej ceny na podstawie zwrotnej cesji wykupionej wierzytelności, w sytuacji gdy dłużnik tej wierzytelności nie zapłaci w terminie płatności lub w maksymalnej dopuszczalnej zwłoce po terminie płatności. Wobec powyższego strona finansująca, w wypadku nieotrzymania zapłaty od dłużnika wierzytelności, korzysta w pierwszej kolejności z uprawnienia do regresu zwrotnego wobec Grupy, więc rozliczenie wierzytelności (należności) z kwotą uzyskaną z tytułu jej sprzedaży następuje dopiero na dzień zapłaty przez dłużnika wierzytelności dokonanego na rachunek strony finansującej, natomiast od dnia wykupu wierzytelności do dnia w/w zapłaty kwota uzyskana od strony finansującej jest ujmowana jako inne zobowiązanie finansowe z tytułu faktoringu (dyskonta wierzytelności).

2.17. Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż lub materiały i surowce zużywane w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Składniki zapasów są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych jednak od ich wartości netto możliwych do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość rozchodu zapasów ustala się z zastosowaniem metody średniej ważonej.

Cena nabycia to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzania do obrotu, łącznie z kosztami transportu, załadunku, wyładunku,

a obniżona o rabaty, opusty i inne podobne zmniejszenia i odzyski. Wyroby gotowe, półprodukty i produkcja w toku wyceniane są według kosztu wytworzenia obejmującego uzasadnioną część stałych kosztów pośrednich produkcji, wliczoną przy założeniu normalnego wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywaną w toku działalności gospodarczej, pomniejszoną o rabaty i upusty, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „koszt własny sprzedaży”. Natomiast odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży.

2.18. Prawa majątkowe

Prawa majątkowe obejmują prawa do emisji CO₂ oraz świadectwa pochodzenia energii.

Otrzymane nieodpłatnie prawa do emisji oraz prawa otrzymane w ramach realizacji zadań KPI ujmowane są początkowo jako prawa majątkowe w korespondencji z przychodami przyszłych okresów (dotacja według MSR 20) w wartości godziwej ustalonej na dzień ich zarejestrowania.

Zakupione prawa do emisji są ujmowane według ceny nabycia.

Zobowiązania wynikające z emisji zanieczyszczeń do powietrza prezentowane w ramach zobowiązań są ujmowane jako koszt własny sprzedaży (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) i wyceniane następująco:

- jeżeli Grupa posiada ilość praw wystarczającą do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw niezbędnych do umorzenia w związku z dokonaną emisją oraz jednostkowego kosztu praw do emisji posiadanych przez Grupę oraz należnych na dzień bilansowy. Jednostkowy koszt uprawnień dla pokrycia szacowanej emisji jest obliczany według metody średniej ważonej,
- jeżeli Grupa nie posiada ilości praw wystarczającej do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw posiadanych przez Grupę oraz należnych na dzień bilansowy oraz jednostkowego kosztu tych praw, powiększony o wartość godziwą brakujących praw do emisji.

Rozliczenie dotacji z tytułu otrzymanych nieodpłatnie praw do emisji ujmuje się jako pomniejszenie kosztu własnego sprzedaży (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) w proporcji zrealizowanej emisji CO₂ w okresie sprawozdawczym do planowanej emisji rocznej. Rozliczenie dotacji z tytułu tytułu praw otrzymanych w ramach realizacji zadań KPI ujmuje się jako pozostałe przychody operacyjne przez okres amortyzacji aktywów nabytych w ramach realizacji zadań KPI.

Uprawnienia do emisji podlegają umorzeniu w ciężar wartości utworzonego zobowiązania w momencie umorzenia uprawnień do emisji za poprzedni rok w odpowiednim rejestrze. Ilości przyznane w ramach KPI mogą być wykorzystywane do fizycznego umorzenia uprawnień za dany rok.

Świadectwa pochodzenia energii przyznane Spółce z tytułu produkcji energii elektrycznej w kogeneracji ujmowane są w miarę nabywania uprawnień jako prawa majątkowe i zmniejszenie kosztów produkcji wytwarzanej energii. Zakupione świadectwa pochodzenia energii są ujmowane według ceny nabycia.

Zobowiązania do umorzenia świadectw wynikające ze sprzedaży energii, prezentowane w ramach pozostałych zobowiązań, są ujmowane jako koszt własny sprzedaży (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) i wyceniane na podstawie jednostkowego kosztu świadectw posiadanych przez Grupę Kapitałową lub odpowiedniej opłaty zastępczej.

Świadectwa podlegają umorzeniu w ciężar wartości utworzonego zobowiązania w momencie złożenia wniosku do URE o ich umorzenie.

W przypadku świadectw pochodzenia energii otrzymanych w związku z realizacją zadań inwestycyjnych stosuje się takie same zasady jak dla praw do emisji CO₂ otrzymanych w ramach KPI.

2.19. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy oraz środki przekazane spółkom z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. uczestniczącym w usłudze cash pooling. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

2.20. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Wartość bilansowa aktywów Grupy, za wyjątkiem zapasów, aktywów z tytułu podatku odroczonego i instrumentów finansowych, dla których stosuje się inne zasady, poddawana jest analizie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne (OWSP). Szacunki wartości odzyskiwalnej w odniesieniu do OWSP zawierających wartości firmy i wartości niematerialne, które nie są jeszcze oddane do użytkowania oraz o nieokreślonym okresie użytkowania dokonywane są corocznie na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w każdym wypadku, w którym wartość bilansowa składnika aktywów lub związanego z nim OWSP przewyższa jego wartość odzyskiwalną.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub OWSP definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów lub OWSP. Dla celów przeprowadzania testów na utratę wartości, aktywa grupuje się do najmniejszych możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od innych aktywów lub OWSP. Aktywa wspólne (korporacyjne) Grupy nie generują osobnych wpływów pieniężnych i są użytkowane przez więcej niż jeden OWSP. Aktywa wspólne są przypisane do OWSP na bazie jednolitych i zasadnych przesłanek i podlegają testom na utratę wartości jako element testowanych OWSP, do których są przypisane.

Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat. Utrata wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Odpis aktualizujący wartość firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości ujęte w poprzednich okresach, są poddawane na koniec każdego okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do określenia wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości początkowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

2.21. Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Jednostki Dominującej.

Kapitał zakładowy, stanowiący kapitał zakładowy Jednostki Dominującej, wykazuje się w wysokości określonej w wartości nominalnej wyemitowanych akcji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego, zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej wartości nominalnej.

Kwoty powstałe z podziału zysku, niepodzielony wynik z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego prezentowane są w sprawozdaniu finansowym jako zyski zatrzymane.

2.22. Świadczenia pracownicze

Świadczenia pracownicze obejmują wszystkie formy świadczeń Grupy w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników. Są to zarówno świadczenia wypłacane w trakcie zatrudnienia jak i świadczenia wypłacane po okresie zatrudnienia.

2.22.1. Programy określonych składek

Grupa zobowiązana jest, na mocy obowiązujących przepisów, do pobierania i odprowadzania składek na świadczenia emerytalne pracowników. Świadczenia te, zgodnie z MSR 19, stanowią program państwowy oraz mają charakter programu określonych składek. W związku z powyższym, zobowiązanie Grupy za każdy okres szacowane jest na podstawie kwot składek do wniesienia za dany rok i ujmowane jest jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

Ponadto, na mocy porozumienia z pracownikami Grupa wpłaca składki w ustalonej wysokości do odrębnego podmiotu i nie będzie ciążył na niej prawny ani zwyczajowo oczekiwany obowiązek zapłacenia dodatkowych składek. Zobowiązanie do wniesienia składek do programu emerytalnego określonych składek jest ujmowane jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

2.22.2. Program określonych świadczeń

Zobowiązanie Grupy z tytułu programu określonych świadczeń jest obliczane oddzielnie dla każdego planu poprzez oszacowanie wartości bieżącej przyszłych świadczeń, które pracownicy wypracowali w bieżącym i poprzednich okresach. Koszty bieżącego zatrudnienia ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty wynagrodzeń. Odsetki od zobowiązań programu ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty finansowe. Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu ujmuje się w innych całkowitych dochodach.

2.22.2.1. Programy określonych świadczeń - odprawy emerytalne i pośmiertne

Grupa zobowiązana jest na podstawie obowiązujących przepisów kodeksu pracy lub układu zbiorowego do wypłaty odpraw emerytalnych i pośmiertnych.

Zobowiązanie Grupy wynikające z odpraw emerytalnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, tj. przez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik osiągnie wiek emerytalny oraz przez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy emerytalnej. Zobowiązanie Grupy wynikające z odpraw pośmiertnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy pośmiertnej. Odprawy te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Grupy. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych oraz pośmiertnych ujmowane są proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika.

2.22.2.2. Program określonych świadczeń - rezerwy na odpis ZFŚS dla emerytów i rencistów

Grupa jest zobowiązana przepisami prawa do wypłacania świadczeń socjalnych emerytom i rencistom. W związku z tym Grupa tworzy odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla pracowników po okresie zatrudnienia. Rezerwy na przyszłe odpisy są szacowane na podstawie przeciętnych wynagrodzeń w gospodarce narodowej. Rezerwy są dyskontowane taką samą stopą jak inne rezerwy pracownicze. Wysokość rezerw na ZFŚS wyznaczana jest indywidualnie dla każdego pracownika i jest ona równa obecnej wartości przyszłych świadczeń.

2.22.3. Inne długoterminowe świadczenia na rzecz pracowników - nagrody jubileuszowe

Grupa oferuje zatrudnionym pracownikom nagrody jubileuszowe, których wysokość zależy od długości stażu pracy pracownika uzyskanego w trakcie zatrudnienia oraz od wysokości wynagrodzenia pracownika w momencie nabycia prawa do nagrody jubileuszowej.

Wycena świadczeń jest dokonywana przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zobowiązanie Grupy wynikające z nagród jubileuszowych obliczane jest poprzez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik nabędzie prawo do poszczególnych nagród jubileuszowych oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej nagrody jubileuszowej. Nagrody te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Grupy. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych ujmowane jest proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia przez danego pracownika.

2.22.4. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w okresie wykonania świadczenia. Grupa ujmuje zobowiązanie w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych, jeśli na Grupie ciąży prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek takich wypłat z tytułu świadczonej pracy przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać wiarygodnie oszacowane.

2.23. Rezerwy

Rezerwy są ujmowane, gdy spełnione są następujące warunki:

- na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający z przeszłych zdarzeń,
- prawdopodobne jest, iż wypełnienie obowiązku spowoduje wypływ korzyści ekonomicznych,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty zobowiązania.

Kwota, na którą tworzy się rezerwę jest najlepszym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku na dzień bilansowy. Podstawą szacunków wartości rezerwy jest osąd kierownictwa, poparty doświadczeniami wynikającymi z podobnych zdarzeń, a w razie potrzeby opiniami niezależnych ekspertów.

Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi.

2.23.1. Koszty rekultywacji

Zgodnie z przyjętą przez Grupę polityką ochrony środowiska oraz z odpowiednimi wymogami prawnymi, rezerwa na koszty rekultywacji, dotycząca zanieczyszczonych gruntów lub innych rzeczowych aktywów trwałych jest ujmowana, gdy grunt lub inny składnik rzeczowych aktywów trwałych został zanieczyszczony.

2.23.2. Rezerwy na sprawy sądowe

Rezerwy na toczące się postępowania sądowe są tworzone po uwzględnieniu wszystkich dostępnych dowodów, w tym opinii prawników. Jeżeli na podstawie przeprowadzonej analizy wystąpienie zobowiązania jest prawdopodobne na dzień bilansowy, tworzona jest odpowiednia rezerwa (pod warunkiem, że pozostałe kryteria ujęcia rezerwy zostały spełnione).

2.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług początkowo ujmuje się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu ujmuje się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

W przypadku zobowiązań o terminie zapadalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, zobowiązania te wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty.

2.25. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

2.26. Instrumenty finansowe

Jako instrument finansowy Grupa kwalifikuje każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe z podziałem na:

- aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy - instrumenty pochodne oraz aktywa i zobowiązania nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem, których Grupa ma zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności,
- pożyczki i należności - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące: (a) pożyczkami i należnościami, (b) inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności, ani (c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

2.26.1. Ujęcie i wyłączenie składnika aktywów finansowych oraz zobowiązania finansowego

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest wykazywany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy Grupa staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych ujmuje się na dzień zawarcia transakcji.

Aktywa finansowe zostają wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej, jeśli wynikające z umowy prawa Grupy do przepływów pieniężnych z tych aktywów wygasną, bądź, jeśli Grupa przeniesie prawo do tych aktywów na rzecz innego podmiotu nie zachowując kontroli, nie ponosząc ryzyka z nimi związanego oraz nie czerpiąc z nich korzyści.

Grupa wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie wygaśnie, to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypłacony, umorzony lub wygaśnie.

2.26.2. Wycena instrumentów finansowych na dzień nabycia

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe są ujmowane w wartości godziwej. Koszty transakcji korygują wartość początkową wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik finansowy.

2.26.3. Wycena instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Grupa wycenia:

- według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej: inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz pozostałe zobowiązania finansowe,
- według wartości godziwej: aktywa i zobowiązania finansowe z kategorii wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik finansowy oraz kategorii aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, inne niż odpisy z tytułu utraty wartości, są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako kapitał z aktualizacji wyceny.

Skutki wyceny aktywów i zobowiązań finansowych zakwalifikowanych do pozostałych kategorii ujmują się jako zysk lub stratę w rachunku zysków i strat.

2.26.4. Pochodne instrumenty finansowe

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe do zabezpieczenia ryzyka kursowego wynikającego z działalności operacyjnej, finansowej lub inwestycyjnej. Zgodnie z przyjętą polityką operacji pieniężnych, Grupa nie posiada, ani nie emituje pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się według wartości godziwej.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych, które nie są desygnowane do rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane jako zysk lub strata w rachunku zysków i strat.

2.26.5. Utrata wartości aktywów finansowych

Odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych jest ujmowany w momencie, kiedy istnieją obiektywne przesłanki, że zaistniały zdarzenia, które mogą mieć negatywny wpływ na wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z danym składnikiem aktywów.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest, jako różnica między ich wartością bilansową, a wartością bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Odpis z tytułu utraty wartości w odniesieniu do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jest ujmowany w przypadku znaczącego lub przedłużającego się spadku wartości godziwej takiej inwestycji poniżej ceny jej nabycia.

Wartość bilansowa poszczególnych aktywów finansowych o jednostkowo istotnej wartości poddawana jest ocenie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Pozostałe aktywa finansowe są oceniane pod kątem utraty wartości zbiorczo, pogrupowane według podobnego poziomu ryzyka kredytowego.

Odpisy z tytułu utraty wartości dotyczące aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu ujmowane są w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmują się poprzez przeniesienie do zysku lub straty bieżącego okresu skumulowanej straty ujętej w kapitale z aktualizacji wyceny do wartości godziwej.

Odpisy z tytułu utraty wartości są odwracane, jeśli późniejszy wzrost wartości odzyskiwalnej może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po dniu ujęcia straty z tytułu utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do inwestycji w instrumenty kapitałowe zaklasyfikowanych

jako dostępne do sprzedaży nie są odwracane przez wynik finansowy. Jeżeli wartość godziwa instrumentów dłużnych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży wzrośnie a jej wzrost może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po ujęciu utraty wartości to uprzednio ujętą stratę z tytułu utraty wartości odwraca się przez wynik finansowy.

2.27. Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, podatek od towarów i usług oraz inne podatki związane ze sprzedażą. Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

2.27.1. Sprzedaż wyrobów gotowych, towarów i świadczenie usług

Sprzedaż towarów i produktów ujmowana jest w momencie dostarczenia towarów i produktów i przekazania nabywcy znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów i produktów oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji, jeżeli wynik transakcji dotyczącej świadczenia usługi można oszacować w wiarygodny sposób. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek wykonanych prac na dany dzień w stosunku do całości prac, które mają być wykonane. Jeżeli wyniku transakcji dotyczącej świadczenia usługi nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa spodziewa się odzyskać.

2.27.2. Przychody z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia energii czerwonej

Grupa rozpoznaje przychody z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia energii czerwonej w okresie, w którym zostały wygenerowane oraz, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne. Przychody te ujmowane są w przychodach ze sprzedaży.

2.27.3. Przychody z tytułu najmu

Przychody z tytułu wynajmu rzeczowych aktywów trwałych ujmowane są w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres wynajmu na podstawie zawartych umów.

Przychody te ujmowane są w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.27.4. Programy lojalnościowe

Przychody ze sprzedaży są alokowane pomiędzy część dotyczącą programu lojalnościowego oraz inne komponenty transakcji sprzedaży. Część przychodu alokowana do programu lojalnościowego jest odraczana w czasie i rozpoznawana jako przychód ze sprzedaży w okresie, w którym Grupa wypełniła ciężące na niej zobowiązania wynikające z programu lub w którym stało się prawdopodobne, że uprawnienia uczestników programu nie zostaną zrealizowane.

2.27.5. Przychody finansowe

Przychody finansowe obejmują odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez Grupę środków pieniężnych, pożyczek, innych oprocentowanych instrumentów, należne dywidendy, zyski z tytułu zbycia dostępnych do sprzedaży instrumentów finansowych, zyski z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy, zyski z tytułu różnic kursowych oraz zyski dotyczące instrumentów zabezpieczających (za wyjątkiem kontraktów na prawa do emisji CO₂), które ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Przychody z tytułu odsetek wykazuje się w rachunku zysków i strat według zasady memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Dochód z tytułu dywidend ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy Grupa nabywa prawo do jej otrzymania.

2.28. Koszty

2.28.1. Koszt własny sprzedaży

Kosztami własnymi sprzedaży są wszystkie koszty związane z podstawową działalnością Grupy za wyjątkiem kosztów sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu, pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część stałych kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu.

2.28.2. Koszty sprzedaży

Koszty sprzedaży są to ewidencjonowane koszty związane ze sprzedażą. Do kosztów tych zalicza się między innymi:

- opakowania wysyłkowe,
- koszty transportu, załadunku, wyładunku,
- opłaty celne i prowizje handlowe,
- ubezpieczenia produktów w czasie transportu,
- utworzenie/rozwiązanie odpisów na należności z tytułu dostaw i usług za wyjątkiem odpisów na należności z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych (prezentowane w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych) oraz odsetek od należności (prezentowane w przychodach lub kosztach finansowych),
- i inne.

2.28.3. Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty:

- koszty ogólno-administracyjne związane z utrzymaniem określonych komórek Zarządu,
- koszty ogólno-produkcyjne (związane z produkcją, które nie dotyczą poszczególnych wydziałów, związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem komórek ogólnego przeznaczenia).

2.28.4. Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności z tytułu zawartych przez Grupę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w rachunku zysków i strat liniowo przez okres trwania leasingu. Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w rachunku zysków i strat łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

2.28.5. Płatności z tytułu leasingu finansowego

Płatności leasingowe są rozdzielane na część stanowiącą koszt finansowania oraz część zmniejszającą zobowiązanie. Część stanowiącą koszt finansowania jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

2.28.6. Koszty finansowe

Koszty finansowe obejmują odsetki płatne z tytułu zadłużenia, odwracanie dyskonta z tytułu rezerw, straty z tytułu różnic kursowych, straty z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych. Wszystkie koszty z tytułu odsetek są ustalane w oparciu o efektywną stopę procentową.

Koszty finansowe, które bezpośrednio można przyporządkować nabyciu, wytworzeniu danego składnika aktywów włącza się do ceny nabycia, wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe

koszty finansowania zewnętrznego Grupa ujmuje jako koszt, w okresie, w którym zostały poniesione.

2.29. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w rachunku zysków i strat bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalone przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących na dzień bilansowy oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu.

Podatek odroczony wyliczany jest w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalaną dla celów księgowych a ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Podatek odroczony nie jest ujmowany w przypadku:

1. początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek,
2. różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości,
3. różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy.

Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację różnic przejściowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania różnic przejściowych. Takie obniżki koryguje się w górę w zakresie, w jakim uzyskanie wystarczającego dochodu do opodatkowania staje się prawdopodobne.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają wzajemnej kompensacie, jeżeli Grupa posiada tytuł uprawniający ją do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego oraz gdy dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową. Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku nie są dyskontowane i są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe.

2.30. Działalność zaniechana oraz aktywa przeznaczone do sprzedaży

Grupa klasyfikuje składniki aktywów trwałych jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Warunek zaliczenia aktywów do tej grupy stanowi aktywne poszukiwanie nabywcy przez kierownictwo Grupy oraz wysokie prawdopodobieństwo zbycia tych aktywów w ciągu jednego roku od daty ich zakwalifikowania, a także dostępność tych aktywów do natychmiastowej sprzedaży. Aktywa te wyceniane są w kwocie niższej z: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Działalność zaniechana jest częścią działalności Grupy, która stanowi odrębną ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności, którą zbyto lub przeznaczono do sprzedaży lub wydania, albo jest to jednostka zależna nabyta wyłącznie w celu odsprzedaży. Klasyfikacji do działalności zaniechanej dokonuje się na skutek zbycia lub wtedy, gdy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania jako przeznaczonej do sprzedaży. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

3. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Sprawozdawczość segmentów działalności

Segmenty operacyjne

Grupa Kapitałowa identyfikuje segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Jednostce Dominującej, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Grupa Kapitałowa wyodrębnia następujące segmenty operacyjne:

- Segment Nawozy (Jednostka Biznesowa Nawozy i Nitro),
 - Segment Pigmenty (Jednostka Biznesowa Pigmenty),
- oraz pozostałą działalność obejmującą między innymi energetykę, usługi portowe, unieszkodliwianie ścieków, składowanie odpadów, usługi laboratoryjne, wynajem nieruchomości oraz inną działalność nie możliwą do przypisania do poszczególnych segmentów.

Spółkę zależną Grupa Azoty Africa S.A., African Investment Group S.A. i zależną od niej spółkę AFRIG Trade SARL ujmuje się w Segmencie Nawozy, natomiast pozostałe spółki zależne w pozostałej działalności.

W segmentach operacyjnych Grupa Kapitałowa prezentuje koszty zarządu, koszty sprzedaży oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne przyporządkowując je do poszczególnych segmentów.

Informacje odnośnie wyników każdego segmentu sprawozdawczego przedstawiono w nocie „Segmenty operacyjne”. Ocena wyników segmentów dokonywana jest na podstawie przychodów ze sprzedaży, EBIT oraz EBITDA.

Obszary geograficzne

Grupa Kapitałowa prezentuje obszary geograficzne według następujących krajów lub regionów:

- Polska,
- Niemcy,
- Pozostałe kraje Unii Europejskiej,
- Kraje Ameryki Południowej,
- Pozostałe kraje.

W przypadku prezentowania informacji w podziale na obszary geograficzne, przychód jest ustalany według kryterium kraju przeznaczenia, tj. kraju, na którego rynek trafi produkt (niezależnie od siedziby odbiorcy hurtowego, którego działalność często ma zasięg globalny). Aktywa przypisane do obszaru są natomiast ustalane według ich geograficznego rozmieszczenia.

Segmenty operacyjne

Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2016 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	2 050 048	308 035	58 901	2 416 984
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	257 612	813	811 815	1 070 240
Przychody ze sprzedaży razem	2 307 660	308 848	870 716	3 487 224
Koszty operacyjne, w tym (-):	(2 205 686)	(296 688)	(861 970)	(3 364 344)
<i>koszty sprzedaży (-)</i>	(108 511)	(7 581)	-	(116 092)
<i>koszty zarządu (-)</i>	(135 111)	(21 000)	(24 576)	(180 687)
Pozostałe przychody operacyjne	4 315	1 602	8 860	14 777
Pozostałe koszty operacyjne (-)	(26 986)	(138)	(11 233)	(38 357)
Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT*	79 303	13 624	6 373	99 300
Przychody finansowe	x	x	x	2 730
Koszty finansowe (-)	x	x	x	(17 301)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	x	x	x	11 863
Zysk przed opodatkowaniem	x	x	x	96 592
Podatek dochodowy	x	x	x	(26 883)
Zysk netto	x	x	x	69 709
EBIT*	79 303	13 624	6 373	99 300
Amortyzacja	65 242	18 546	4 810	88 598
EBITDA**	144 545	32 170	11 183	187 898

* Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat.

** Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację.

Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 roku przekształcone*

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	2 420 349	269 475	51 216	2 741 040
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	351 078	251	806 470	1 157 799
Przychody ze sprzedaży razem	2 771 427	269 726	857 686	3 898 839
Koszty operacyjne, w tym (-):	(2 555 128)	(284 834)	(852 652)	(3 692 614)
<i>koszty sprzedaży (-)</i>	(90 421)	(7 243)	104	(97 560)
<i>koszty zarządu (-)</i>	(145 195)	(19 709)	(19 764)	(184 668)
Pozostałe przychody operacyjne	2 621	1 774	8 047	12 442
Pozostałe koszty operacyjne (-)	(12 347)	(384)	(6 996)	(19 727)
Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT**	206 573	(13 718)	6 085	198 940
Przychody finansowe	x	x	x	1 800
Koszty finansowe (-)	x	x	x	(18 496)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	x	x	x	10 816
Zysk przed opodatkowaniem	x	x	x	193 060
Podatek dochodowy	x	x	x	(41 900)
Zysk netto	x	x	x	151 160
EBIT**	206 573	(13 718)	6 085	198 940
Amortyzacja	63 303	16 462	4 515	84 280
EBITDA***	269 876	2 744	10 600	283 220

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

** Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat.

*** Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację.

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2016 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	1 389 477	295 985	223 860	1 909 322
Nieprzypisane aktywa	x	x	x	122 444
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	-	28 069	28 069
Aktywa ogółem	1 389 477	295 985	251 929	2 059 835
Zobowiązania segmentu	550 774	73 450	43 776	668 000
Nieprzypisane zobowiązania	x	x	x	317 721
Zobowiązania ogółem	550 774	73 450	43 776	985 721

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2015 roku przekształcone*

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	1 256 137	327 003	136 833	1 719 973
Nieprzypisane aktywa	x	x	x	154 457
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	-	27 014	27 014
Aktywa ogółem	1 256 137	327 003	163 847	1 901 444
Zobowiązania segmentu	526 087	83 078	61 963	671 128
Nieprzypisane zobowiązania	x	x	x	227 082
Zobowiązania ogółem	526 087	83 078	61 963	898 210

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Pozostałe informacje o segmentach zakończone 31 grudnia 2016 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	238 917	31 754	89 065	359 736
Nakłady na wartości niematerialne	23 240	158	15 077	38 475
Razem nakłady	262 157	31 912	104 142	398 211
Amortyzacja segmentu	65 242	18 546	4 810	88 598
Razem amortyzacja	65 242	18 546	4 810	88 598

Pozostałe informacje o segmentach zakończone 31 grudnia 2015 roku przekształcone*

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	162 093	32 261	33 113	227 467
Nakłady na wartości niematerialne	25 030	47	12 201	37 278
Razem nakłady	187 123	32 308	45 314	264 745
Amortyzacja segmentu	63 303	16 462	4 515	84 280
Razem amortyzacja	63 303	16 462	4 515	84 280

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Obszary geograficzne

Przychody według obszarów geograficznych

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Polska	1 536 060	1 612 158
Niemcy	254 160	318 146
Pozostałe kraje Unii Europejskiej	495 698	493 582
Kraje Ameryki Południowej	73 002	267 391
Pozostałe kraje	58 064	49 763
Razem	2 416 984	2 741 040

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Lokalizacja aktywów trwałych*

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone**
Polska	1 365 210	1 126 839
Senegal	65 835	46 901
	1 431 045	1 173 740

* Prezentowane aktywa trwale nie obejmują instrumentów finansowych i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

** Dane finansowe przekształcone w wyniku zmiany prezentacji zaliczek opisanej w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Żaden pojedynczy klient nie odpowiadał za więcej niż 10% przychodów ze sprzedaży zarówno w roku 2016 jak i 2015.

Nota 1 Przychody ze sprzedaży

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	2 397 465	2 731 400
Przychody ze sprzedaży umów o usługę budowlaną	18	37
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	17 592	8 368
Przychody ze sprzedaży praw majątkowych	1 909	1 235
	2 416 984	2 741 040

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 2 Koszty działalności operacyjnej

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Amortyzacja	88 598	84 280
Zużycie materiałów i energii	1 532 369	1 741 487
Usługi obce	171 144	178 929
Podatki i opłaty	88 288	97 403
Wynagrodzenia	249 250	236 265
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	73 376	70 196
Pozostałe koszty rodzajowe	76 360	56 109
Koszty według rodzaju	2 279 385	2 464 669
Zmiana stanu produktów (+/-)	4 255	62 812
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki (-)	(1 091)	(887)
Koszty sprzedaży (-)	(116 092)	(97 560)
Koszty ogólnego zarządu (-)	(180 687)	(184 668)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	11 555	8 221
Koszt własny sprzedaży	1 997 325	2 252 587
w tym podatek akcyzowy	8 827	8 958

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

W okresie 12 miesięcy 2016 roku spółka zależna African Investment Group S.A. dokonała odpisów aktualizujących wartości przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 3 021 228 tys. XOF, co odpowiada kwocie 20 031 tys. zł (według średniego kursu w okresie). Odpisy odniesiono w ciężar skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów w pozycję kosztów sprzedaży poprzez pozostałe koszty rodzajowe. Należności przeterminowane ponad 360 dni powstały w wyniku sprzedaży odbiorcy senegalskiemu, w grudniu 2014 roku, nawozów wcześniej nabytych od Jednostki Dominującej.

W pozycji „Wynagrodzenia” Grupa Kapitałowa ujmuje:

- wynagrodzenia wypłacone i należne,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy,
- rezerwy na nagrodę roczną i premię motywacyjną bez narzutów,
- koszty programów określonych świadczeń (zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na odprawy emerytalne i rentowe),
- koszty innych długoterminowych świadczeń pracowniczych (zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na nagrodę jubileuszową).

W pozycji „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” Grupa Kapitałowa ujmuje:

- ubezpieczenia społeczne,
- narzuty od rezerw na nagrodę roczną i premię motywacyjną,
- odpisy i rezerwy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- szkolenia,
- pozostałe (odzież ochronna i robocza, posiłki profilaktyczne, składki na pracowniczy program emerytalny).

Nota 2.1 Koszt własny sprzedaży

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Koszt własny sprzedanych produktów i usług	1 987 959	2 244 329
Koszt własny sprzedanych umów o roboty budowlane	-	37
Koszt własny sprzedanych towarów i materiałów	11 555	8 221
Koszt własny sprzedaży praw majątkowych	(2 189)	-
	1 997 325	2 252 587

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

W pozycji „Koszt własny sprzedaży praw majątkowych” kwota 2 189 tys. zł stanowi zysk wynikający ze zmiany wyceny w wartości godziwej kontraktów terminowych na prawa do emisji CO₂, ujmowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej w pozycji „pochodne instrumenty finansowe”.

Nota 2.2 Koszty świadczeń pracowniczych

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Wynagrodzenia wypłacone i należne	248 096	233 744
Ubezpieczenia społeczne	47 489	45 115
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	11 257	11 016
Szkolenia	1 202	1 324
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń	1 269	(1 131)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych	(2 062)	333
Zmiana stanu rezerw na niewykorzystane urlopy	624	(147)
Zmiana stanu rezerw na nagrodę roczną i premię motywacyjną	1 334	3 808
Zmiana stanu pozostałych rezerw pracowniczych	881	1 452
Pozostałe	12 536	10 947
	322 626	306 461
Średnie zatrudnienie	3 226	3 175

W pozycji „Pozostałe” Grupa Kapitałowa ujmuje koszty:

- odzieży ochronnej i roboczej,
- posiłków profilaktycznych,
- składek na pracowniczy program emerytalny,
- specjalistycznych badań lekarskich,
- inne pozostałe.

Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Zysk ze zbycia aktywów		
Zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	288	2 044
	288	2 044
Rozwiązane odpisy aktualizujące		
Pozostałe	19	60
	19	60
Pozostałe przychody operacyjne		
Zysk z tytułu zmiany wartości nieruchomości inwestycyjnych	608	1 245
Otrzymane odszkodowania	100	1 838
Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	704	649
Rozwiązanie rezerw	8 409	1 911
Dotacje	1 611	3 389
Pozostałe	3 038	1 306
	14 470	10 338
	14 777	12 442

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

W pozycji rozwiązanie rezerw ujęto zmianę szacunków rezerw związanych z ochroną środowiska w kwocie 7 319 tys. zł.

Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Utworzone odpisy aktualizujące		
Wartości niematerialne	-	10 222
Rzeczowe aktywa trwałe	1 837	3 299
Pozostałe	133	17
	1 970	13 538
Pozostałe koszty operacyjne		
Straty z tytułu zmiany wartości nieruchomości inwestycyjnych	47	317
Kary i odszkodowania	4 639	1 109
Przestoje instalacji	167	181
Koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych	962	790
Koszty usuwania skutków awarii	220	623
Utworzone rezerwy	11 823	1 640
Pozostałe (zagregowane pozycje nieistotne), w tym:	18 529	1 529
koszty likwidacji majątku obrotowego	243	11
koszty i opłaty sądowe	96	47
nieodpłatne przekazania (darowizny)	1 395	135
pozostałe	16 795	1 336
	36 387	6 189
	38 357	19 727

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

W pozycji utworzone rezerwy ujęto zmianę szacunków rezerw na ochronę środowiska w kwocie 1 901 tys. zł oraz rezerwę na wątpliwe co do wysokości i realizacji zobowiązania za doradztwo techniczne związane z dostawami fosforytów z Senegalu w kwocie 9 411 tys. zł.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku spółka zależna African Investment Group S.A. dokonała spisania poniższych aktywów w pozycję pozostałych kosztów operacyjnych:

- wartości niematerialnych z tytułu poniesionych nakładów na poszukiwanie i ocenę złóż Kayar i St Louis w kwocie 775 329 tys. XOF, co odpowiada kwocie 5 141 tys. zł (według średniego kursu w okresie),
- zapasów fosforytów w kwocie 1 634 679 tys. XOF, co odpowiada kwocie 10 838 tys. zł (według średniego kursu w okresie). Jednocześnie wykorzystano, utworzony na dzień 30 czerwca 2016 roku, odpis aktualizujący zapasy fosforytów w kwocie 817 340 tys. XOF pomniejszając wartość kosztu własnego sprzedaży poprzez zmianę stanu produktów.

Nota 5 Przychody finansowe

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Przychody odsetkowe		
Odsetki od lokat bankowych	234	135
Odsetki od pożyczek	488	299
Odsetki od należności z tytułu dostaw i usług	290	365
Odsetki od cash pooling	469	98
Pozostałe przychody odsetkowe	37	58
	1 518	955
Pozostałe przychody finansowe	1 212	845
	2 730	1 800

Nota 6 Koszty finansowe

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Koszty odsetkowe		
Odsetki od kredytów i kredytów w rachunku bieżącym	901	2 528
Odsetki od pożyczek	6 396	607
Odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	751	507
Odsetki od zobowiązań z tytułu dostaw i usług	193	4
Odsetki od zobowiązań do budżetu	69	15
Odsetki od cash pooling	688	430
Pozostałe koszty odsetkowe	2 389	2 096
	11 387	6 187
Straty ze sprzedaży inwestycji finansowych:		
Strata ze sprzedaży inwestycji finansowych	-	4
	-	4
Pozostałe koszty finansowe		
Strata na różnicach kursowych	3 565	9 029
Odwrocenie dyskonta rezerw	943	922
Odwrocenie dyskonta pozostałych zobowiązań	-	1 355
Pozostałe koszty finansowe	1 406	999
	5 914	12 305
	17 301	18 496

Nota 7 Podatek dochodowy

Nota 7.1 Podatek dochodowy wykazywany w rachunku zysków i strat

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	11 825	15 936
Korekty dotyczące podatku bieżącego z lat ubiegłych	(1 063)	-
Odroczony podatek dochodowy		
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	16 121	25 964
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	26 883	41 900

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 7.2 Efektywna stopa podatkowa

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Zysk przed opodatkowaniem	96 592	193 060
Podatek obliczony według obowiązującej stawki podatkowej	18 352	36 680
Różnice wynikające z zastosowania stawek podatkowych obowiązujących w innych krajach	(4 346)	(1 367)
Efekt podatkowy przychodów trwale niebędących przychodami według przepisów podatkowych (+/-)	(3 669)	(768)
Efekt podatkowy kosztów trwale niestanowiących kosztów uzyskania według przepisów podatkowych (+/-)	2 563	9 866
Pozostałe(+/-)	13 983	(2 511)
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	26 883	41 900
Efektywna stopa podatkowa	27,8%	21,7%

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Stawka podatku mająca zastosowanie w odniesieniu do dochodów Grupy Kapitałowej obowiązująca w okresach sprawozdawczych objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym wynosi 19%. Dla jednostek zależnych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej działających za granicą obowiązująca stawka podatku wynosi 30%.

Nota 7.3 Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat (+/-)		
Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń	(607)	(208)
Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach	(607)	(208)

Nota 7.4 Aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Aktywa(-)		Rezerwa(+)	
	31.12.2016	31.12.2015 przekształcone*	31.12.2016	31.12.2015 przekształcone*
Rzeczowe aktywa trwałe	(22 204)	(25 031)	13 611	5 070
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	140	59	-	-
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	2 822	2 692
Wartości niematerialne	(39)	(1 771)	488	164
Aktywa finansowe	(2 888)	(2 930)	1 043	1 043
Zapasy i prawa majątkowe	(1 245)	(2 365)	5 868	6 451
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(1 124)	(584)	348	190
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(14 567)	(17 911)	-	-
Świadczenia pracownicze	(14 517)	(13 669)	-	-
Rezerwy	(9 955)	(8 986)	-	-
Zobowiązania finansowe	(4)	-	416	-
Strata podatkowa	(83)	-	-	-
Pozostałe	(7 570)	(7 358)	-	-
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(74 056)	(80 546)	24 596	15 610
Kompensata	24 596	15 610	(24 596)	(15 610)
Aktywo (-) z tytułu podatku odroczonego ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(49 460)	(64 936)	-	-

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 7.5 Zmiana różnic przejściowych

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):				Stan na dzień 31.12.2016
	Stan na dzień 01.01.2016	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia	
Rzeczowe aktywa trwałe	(19 961)	11 368	-	-	(8 593)
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	59	81	-	-	140
Nieruchomości inwestycyjne	2 692	130	-	-	2 822
Wartości niematerialne	(1 607)	2 102	-	(46)	449
Aktywa finansowe	(1 887)	42	-	-	(1 845)
Zapasy i prawa majątkowe	4 086	522	-	15	4 623
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(394)	(381)	-	(1)	(776)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(17 911)	3 344	-	-	(14 567)
Świadczenia pracownicze	(13 669)	(236)	(607)	(5)	(14 517)
Rezerwy	(8 986)	(969)	-	-	(9 955)
Zobowiązania finansowe	-	412	-	-	412
Strata podatkowa	-	(83)	-	-	(83)
Pozostałe	(7 358)	(212)	-	-	(7 570)
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(64 936)	16 120	(607)	(37)	(49 460)

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):				Stan na dzień 31.12.2015 przekształcone*
	Stan na dzień 01.01.2015 przekształcone*	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia	
Rzeczowe aktywa trwałe	(30 833)	10 916	(44)	-	(19 961)
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	59	-	-	59
Nieruchomości inwestycyjne	2 544	148	-	-	2 692
Wartości niematerialne	(5 665)	3 985	-	73	(1 607)
Aktywa finansowe	(1 552)	(335)	-	-	(1 887)
Zapasy i prawa majątkowe	2 922	1 170	-	(6)	4 086
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	430	(829)	5	-	(394)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(17 432)	(460)	-	(19)	(17 911)
Świadczenia pracownicze	(16 379)	2 940	(212)	(18)	(13 669)
Rezerwy	(10 478)	1 546	43	(97)	(8 986)
Strata podatkowa	(4 798)	4 798	-	-	-
Pozostałe	(9 384)	2 026	-	-	(7 358)
Aktywa(-)/Rezerwa(+) z tytułu podatku odroczonego	(90 625)	25 964	(208)	(67)	(64 936)

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 7.6 Nieujęte aktywa/rezerwa z tytułu odroczonego podatku

Na dzień bilansowy nie zostały wykazane następujące aktywa z tytułu podatku odroczonego:

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Straty podatkowe - przychody	2 031	185
Różnice przejściowe	6 057	58
	8 088	243

Nieujęte na dzień 31 grudnia 2016 roku aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczą:

- podatku odroczonego w kwocie 6 057 tys. zł od odpisu aktualizującego wartości przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług spółki zależnej African Investment Group S.A.,
- podatku odroczonego w kwocie 2 031 tys. zł od strat podatkowych spółki zależnej African Investment Group S.A. za 2016 rok.

Zgodnie z przepisami prawa Senegalii straty podatkowe mogą być rozliczane przez 3 lata do wysokości zysku w roku, w którym strata jest wykorzystywana. Ze względu na prowadzenie prac eksploaracyjnych złóż mineralnych, które to z zasady nie przynoszą dochodów, wysoce prawdopodobne jest, że spółka nie osiągnie zysku do opodatkowania, od którego będzie można odpisać powyższe nieujęte aktywa.

Nota 8 Działalność zaniechana

W 2016 oraz 2015 roku w Grupie Kapitałowej nie wystąpiła działalność zaniechana.

Nota 9 Zysk na jedną akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję dokonana została w oparciu o zysk netto akcjonariuszy Jednostki Dominującej oraz o średnią ważoną liczbę akcji na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego. Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Zysk netto	87 874	158 455
Liczba akcji na początek okresu	75 000 000	75 000 000
Liczba akcji na koniec okresu	75 000 000	75 000 000
Średnia ważona liczba akcji w okresie	75 000 000	75 000 000
Zysk na jedną akcję: Z działalności kontynuowanej:		
Podstawowy (zł)	1,17	2,11
Rozwodniony (zł)	1,17	2,11

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Nie występują czynniki powodujące rozwodnienie zysku przypadającego na jedną akcję.

Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość bilansowa

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Grunty	4 504	3 955
Budynki i budowle	317 980	315 143
Maszyny i urządzenia	585 696	439 036
Środki transportu	10 441	10 959
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	13 261	11 723
	931 882	780 816
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	361 157	278 560
	1 293 039	1 059 376

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zestawienie netto rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2016 roku	3 955	315 143	439 036	10 959	11 723	278 560	1 059 376
Zwiększenia, w tym:	549	26 040	211 058	2 550	4 150	321 566	565 913
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	549	25 912	204 846	1 184	4 141	321 566	558 198
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu finansowego	-	-	-	1 332	-	-	1 332
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	-	128	1 258	6	-	-	1 392
Zwiększenia z tytułu przekwalifikowania z nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	46	28	9	-	83
Zwiększenia pozostałe	-	-	4 908	-	-	-	4 908
Zmniejszenia, w tym (-):	-	(23 203)	(64 398)	(3 068)	(2 612)	(238 969)	(332 250)
Amortyzacja	-	(17 580)	(63 056)	(2 950)	(2 611)	-	(86 197)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(51)	(169)	(38)	-	-	(258)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(363)	(1 168)	(68)	(1)	(532)	(2 132)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	(235 780)	(235 780)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	-	(5)	(12)	-	(1 820)	(1 837)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	-	(302)	-	-	-	-	(302)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia pozostałe	-	(4 907)	-	-	-	(837)	(5 744)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku	4 504	317 980	585 696	10 441	13 261	361 157	1 293 039

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2015 roku przekształcone*	3 514	318 820	378 517	7 824	11 874	197 026	917 575
Zwiększenia, w tym:	621	19 267	123 748	5 859	2 503	225 318	377 316
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	602	18 617	120 350	3 040	2 499	224 072	369 180
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu finansowego	-	-	-	2 792	-	-	2 792
Zwiększenia z tytułu odwrócenia i wykorzystania odpisu aktualizującego	-	475	3 327	27	4	-	3 833
Zwiększenia z tytułu przekwalifikowania z nieruchomości inwestycyjnych	-	14	-	-	-	-	14
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia pozostałe	19	161	71	-	-	1 246	1 497
Zmniejszenia, w tym (-):	(180)	(22 944)	(63 229)	(2 724)	(2 654)	(143 784)	(235 515)
Amortyzacja	-	(18 696)	(58 130)	(2 607)	(2 643)	-	(82 076)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(87)	(3 051)	(97)	(4)	-	(3 239)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(412)	(77)	(16)	(5)	-	(510)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	(142 751)	(142 751)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	(180)	(1 759)	(1 907)	-	(1)	(1 033)	(4 880)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	(16)	(4)	(1)	-	(21)
Zmniejszenia pozostałe	-	(1 990)	(48)	-	-	-	(2 038)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku przekształcone*	3 955	315 143	439 036	10 959	11 723	278 560	1 059 376

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zestawienie brutto rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Stan na dzień 31.12.2016 roku							
Wartość bilansowa brutto	5 548	845 023	1 637 259	33 596	50 731	367 355	2 939 512
Skumulowane umorzenie (-)	-	(431 575)	(939 577)	(22 452)	(34 712)	-	(1 428 316)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(1 044)	(95 468)	(111 986)	(703)	(2 758)	(6 198)	(218 157)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku	4 504	317 980	585 696	10 441	13 261	361 157	1 293 039
Stan na dzień 31.12.2015 roku							
Wartość bilansowa brutto	4 999	825 061	1 435 956	32 884	48 233	282 938	2 630 071
Skumulowane umorzenie (-)	-	(414 322)	(883 681)	(21 228)	(33 752)	-	(1 352 983)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(1 044)	(95 596)	(113 239)	(697)	(2 758)	(4 378)	(217 712)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku przekształcone*	3 955	315 143	439 036	10 959	11 723	278 560	1 059 376

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Wartość bilansowa brutto wszystkich, w pełni zamortyzowanych, rzeczowych aktywów trwałych Jednostki Dominującej będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 686 884 tys. zł.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość odpisów na dzień 01.01.2016 roku	1 044	95 596	113 239	697	2 758	4 378	217 712
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	-	5	12	-	1 820	1 837
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	(128)	(1 258)	(6)	-	-	(1 392)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2016 roku	1 044	95 468	111 986	703	2 758	6 198	218 157
Wartość odpisów na dzień 01.01.2015 roku	864	94 312	114 659	724	2 761	3 345	216 665
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	180	1 759	1 907	-	1	1 033	4 880
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	(475)	(3 327)	(27)	(4)	-	(3 833)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2015 roku	1 044	95 596	113 239	697	2 758	4 378	217 712

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Grupa Kapitałowa otrzymała 96 tys. zł od stron trzecich z tytułu odszkodowań za spadek wartości lub utratę elementów rzeczowego majątku trwałego.

W ciągu roku obrotowego 2016 aktywowano koszty finansowania zewnętrznego w kwocie 1 834 tys. zł na rzeczowe aktywa trwałe w budowie (odsetki i prowizje od pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - warunki pożyczek opisano w nacie 21 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek). W 2015 roku aktywowano kwotę 3 610 tys. zł.

Odpisy aktualizujące tworzy się, gdy istnieją przesłanki wystąpienia utraty wartości oraz gdy w wyniku testu na utratę wartości oszacowana wartość odzyskiwalna jest mniejsza niż wartość bilansowa składnika rzeczowych aktywów trwałych lub gdy z indywidualnej analizy wynika, że składnik majątku utracił przydatność. Odpisy odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Zmniejszenie odpisów może być efektem ich rozwiązania, w przypadku gdy oszacowana wartość odzyskiwalna jest wyższa niż wartość bilansowa lub wykorzystania ze względu na likwidację składnika rzeczowych aktywów trwałych uprzednio objętego odpisem. Rozwiązanie odpisów następuje w pozostałe przychody operacyjne.

Test na utratę wartości

Analiza uwarunkowań rynkowych działalności Grupy Kapitałowej oraz danych wynikających z wewnętrznych systemów monitorowania wyników pozwala na stwierdzenie, iż na dzień 31 grudnia 2016 roku nie wystąpiły istotne zmiany sytuacji gospodarczej Grupy Kapitałowej w stosunku do oceny z 31 grudnia 2015 roku. Na podstawie analizy uznano, że nie ma przesłanek do odwracania odpisów aktualizujących wartości aktywów trwałych utworzonych w poprzednich latach, ani potrzeby ich zwiększania. W związku z tym test na utratę wartości nie był przeprowadzany.

W związku z dokonaną korektą rozliczenia nabycia spółki African Investment Group S.A., powstała wartość firmy, która została poddana testowi na utratę wartości na dzień 31 grudnia 2013 roku. Oszacowana wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych sporządzona przy założeniach przyjętych na podstawie dostępnych w tamtym okresie danych wykazały wartość ujemną. W związku z tym całość ujawnionej wartości firmy została objęta odpisem.

Szczegółowy opis założeń został opisany w punkcie 2.3.2 do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Nakłady na istotne rzeczowe aktywa trwałe w budowie

Do największych nakładów inwestycyjnych składających się na rzeczowe aktywa trwałe w budowie należą:

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją ECII	55 676	117 914
Modernizacja instalacji amoniaku	89 031	29 497
Instalacja do produkcji propylenu metodą PDH	57 519	21 277
Rozwój logistyki II etap	25 280	7 987
Modernizacja wału przeciwpowodziowego	9 194	-
Zmiana technologii produkcji kwasu fosforowego	8 374	-
Rozbudowa instalacji gazów pokalcynacyjnych o dwa reaktory	-	9 489
	245 074	186 164

Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych w leasingu finansowym	5 274	5 564

Jednostka Dominująca użytkuje środki transportu bliskiego na podstawie długoterminowej umowy najmu, która zgodnie z MSR 17 spełnia definicje leasingu finansowego. Umowa najmu została zawarta w 2009 roku na podstawie, której użytkowane są środki transportu bliskiego (53 szt.; wózki widłowe, koparki, spycharki) przez okres minimum 5 lat. W 2016 roku w ramach tej umowy Jednostka Dominująca zakończyła wynajem 12 wózków i rozpoczęła użytkowanie 13 nowych. Na podstawie umowy leasingu, spełniającego definicję leasingu finansowego, zawartej na okres 36 miesięcy, Jednostka Dominująca nabyła w 2016 roku samochód osobowy typu pick-up. Łącznie Jednostka Dominująca użytkuje 4 samochody na podstawie umów leasingu finansowego (3 umowy podpisano w 2015 roku). Ponadto pozostałe spółki Grupy Kapitałowej na podstawie umowy leasingu finansowego użytkują 11 samochodów osobowych, oraz 10 innych urządzeń.

Zabezpieczenia

Tytuł zobowiązania/ograniczenia w dysponowaniu	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Kredyt bankowy/hipoteki	15 979	34 108
Kredyt bankowy/zastaw rejestrowy	15 795	14 617
	31 774	48 725

W 2015 roku w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty S.A. wdrożono program Nowego Finansowania. Jednym z wymogów Umowy o Finansowanie Wewnętrzgrupowe było dostosowanie struktury zabezpieczeń poprzez zwolnienie zabezpieczeń ustanowionych na majątku Jednostki Dominującej (hipotek na nieruchomościach oraz zastawów rejestrowych na majątku ruchomym). W wyniku dostosowywania struktury zabezpieczeń na dzień 31 grudnia 2016 roku wystąpił spadek wartości w pozycji kredyt bankowy/hipoteki w porównaniu do 31 grudnia 2015 roku.

Nota 11 Prawo wieczystego użytkowania gruntów

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Grunty użytkowane wieczysto	6 787	6 278

Zestawienie brutto prawa wieczystego użytkowania gruntów

Stan na dzień 31.12.2016 roku	
Wartość bilansowa brutto	7 339
Skumulowane umorzenie (-)	(540)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(12)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku	6 787
Stan na dzień 31.12.2015 roku	
Wartość bilansowa brutto	6 816
Skumulowane umorzenie (-)	(526)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(12)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku	6 278

Prawo wieczystego użytkowania gruntów zaliczone do składników użytkowanych w oparciu o umowy leasingu operacyjnego nie jest wykazywane jako rzeczowe aktywa trwałe Grupy Kapitałowej.

Grupa Kapitałowa korzysta z gruntów użytkowanych wieczystie otrzymanych nieodpłatnie albo nabytych na rynku wtórnym o łącznej powierzchni 1 366,61 ha.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość gruntów użytkowanych wieczystie ujmowanych pozabilansowo wynosi 113 329 tys. zł i nie zmieniła się w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku. Wartość tych praw została zaktualizowana w 2011 roku na podstawie wyceny niezależnego rzeczoznawcy majątkowego.

Prawo wieczystego użytkowania zaliczone do składników użytkowanych w oparciu o umowy leasingu operacyjnego nie jest wykazywane jako rzeczowe aktywa trwałe Grupy Kapitałowej.

Nota 12 Wartości niematerialne

Wartość bilansowa

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Patenty i licencje	14 032	10 610
Oprogramowanie komputerowe	1 797	2 106
Pozostałe wartości niematerialne	1 131	1 314
	16 960	14 030
Wartości niematerialne w budowie	16 820	17 752
Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych	64 047	44 226
	97 827	76 008

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Najistotniejszą pozycję wartości niematerialnych stanowi „Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych”, gdzie wykazano głównie nakłady związane z obszarem koncesji poszukiwawczej Kebemer (na dzień 31 grudnia 2016 roku w kwocie 63 224 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2015 roku w kwocie 38 873 tys. zł). Niepewność jaka występuje co do wartości tego aktywa wynika między innymi z charakteru prowadzonych prac poszukiwania i oceny zasobów mineralnych.

Zestawienie netto wartości niematerialnych

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2016 roku	10 610	2 106	1 314	17 752	44 226	76 008
Zwiększenia, w tym:	4 795	468	7	4 044	35 594	44 908
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	4 795	461	7	4 044	23 275	32 582
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	-	2	-	-	10 632	10 634
Różnice kursowe z przeliczenia	-	5	-	-	1 687	1 692
Zmniejszenia, w tym (-):	(1 373)	(777)	(190)	(4 976)	(15 773)	(23 089)
Amortyzacja	(1 373)	(775)	(190)	-	-	(2 338)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(2)	-	-	-	(2)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	(4 976)	-	(4 976)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia pozostałe	-	-	-	-	(15 773)	(15 773)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku	14 032	1 797	1 131	16 820	64 047	97 827

W dniu 7 lutego 2017 roku Zarząd Jednostki Dominującej podjął uchwałę o utworzeniu przez wynik lat ubiegłych odpisu aktualizującego wartości niematerialne z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych Lam Lam w kwocie 1 603 664 tys. XOF, co odpowiada kwocie 10 222 tys. zł (według średniego kursu w okresie) - zmiana wcześniejszego ujęcia spisania nakładów (raport bieżący 49/2016). W związku z wygaśnięciem w sierpniu 2016 roku górniczej koncesji eksploatacyjnej w obszarze Lam Lam oraz definitywnego zakończenia prac wydobywczych na tym obszarze w 2014 roku utworzony odpis aktualizujący nakłady na poszukiwanie i ocenę zasobów Lam Lam został wykorzystany w pełnej wysokości w 2016 roku. Ponadto w 2016 roku spółka zależna African Investment Group S.A. dokonała spisania wartości niematerialnych z tytułu poniesionych nakładów na poszukiwanie i ocenę złóż Kayar i St Louis w kwocie 775 329 tys. XOF, co odpowiada kwocie 5 141 tys. zł (według średniego kursu w okresie).

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2015 roku	10 544	2 356	1 456	6 093	28 736	49 185
Zwiększenia, w tym:	1 394	425	32	13 250	25 712	40 813
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	1 386	425	32	13 250	25 642	40 735
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	8	-	-	-	-	8
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	70	70
Zmniejszenia, w tym (-):	(1 328)	(675)	(174)	(1 591)	(10 222)	(13 990)
Amortyzacja	(1 286)	(674)	(174)	-	-	(2 134)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	(34)	-	-	-	-	(34)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	(8)	-	-	-	-	(8)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	(1 591)	-	(1 591)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	-	-	-	(10 222)	(10 222)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	(1)	-	-	-	(1)
Zmniejszenia pozostałe	-	-	-	-	-	-
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku przekształcone*	10 610	2 106	1 314	17 752	44 226	76 008

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zestawienie brutto wartości niematerialnych

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych	Razem
Stan na dzień 31.12.2016 roku						
Wartość bilansowa brutto	29 150	6 877	2 231	16 820	64 047	119 125
Skumulowane umorzenie (-)	(13 238)	(4 776)	(924)	-	-	(18 938)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(1 880)	(304)	(176)	-	-	(2 360)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku	14 032	1 797	1 131	16 820	64 047	97 827
Stan na dzień 31.12.2015 roku						
Wartość bilansowa brutto	24 414	6 761	2 222	17 752	54 583	105 732
Skumulowane umorzenie (-)	(11 924)	(4 349)	(732)	-	-	(17 005)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(1 880)	(306)	(176)	-	(10 357)	(12 719)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku przekształcone*	10 610	2 106	1 314	17 752	44 226	76 008

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Wartość bilansowa brutto wszystkich, w pełni zamortyzowanych, wartości niematerialnych Jednostki Dominującej będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 10 293 tys. zł

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych	Razem
Wartość odpisów na dzień 01.01.2016 roku	1 880	306	176	-	10 357	12 719
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	(2)	-	-	(10 632)	(10 634)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	275	275
Wartość odpisów na dzień 31.12.2016 roku	1 880	304	176	-	-	2 360
Wartość odpisów na dzień 01.01.2015 roku	1 888	306	176	-	-	2 370
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	-	-	-	10 222	10 222
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	(8)	-	-	-	-	(8)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	135	135
Wartość odpisów na dzień 31.12.2015 roku przekształcone*	1 880	306	176	-	10 357	12 719

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Istotne nakłady na wartości niematerialne w budowie

Istotne nakłady poniesione na wartości niematerialne i prawne w budowie dotyczą:

- licencji na wykorzystanie procesu Oleflex oraz procesu selektywnego uwodornienia Huels w kwocie 11 315 tys. zł,
- licencji dla technologii odsiarczania spalin dla EC II w kwocie 1 282 tys. zł,
- wykonania oprogramowania systemu Financial Dashboard (FDB) w kwocie 2 406 tys. zł,
- licencji i rozwoju nowego Intranetu w kwocie 590 tys. zł.

Odpisy z tytułu utraty wartości niematerialnych

Na dzień 31 grudnia 2016 roku nie był przeprowadzany test na utratę wartości niematerialnych. Uzasadnienie opisano w notcie 10 „Rzeczowe aktywa trwałe”.

Wartości niematerialne nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Grupy Kapitałowej.

Wszystkie wartości niematerialne stanowią własność Grupy Kapitałowej.

Nota 13 Nieruchomości inwestycyjne

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Wartość bilansowa na początek okresu	5 064	2 575
Zwiększenia, w tym:	302	2 198
Zwiększenia z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywów	302	-
Zwiększenia pozostałe	-	2 198
Zmniejszenia, w tym (-):	(604)	(13)
Zmniejszenia z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywów	-	(13)
Zmniejszenia pozostałe	(604)	-
Zysk netto z korekty wartości godziwej	561	304
Wartość bilansowa na koniec okresu	5 323	5 064

Nieruchomości inwestycyjne obejmujące budynki i budowle wyceniane w wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa Kapitałowa dokonała aktualizacji wyceny nieruchomości przez niezależny podmiot zewnętrzny, posiadający uprawnienia do wyceny majątku. Przy oszacowaniu wartości nieruchomości zastosowano metodę dochodową. W podejściu tym dokonano analizy stawek czynszu obowiązującego w przypadku najmu podobnych nieruchomości. W wyniku tej wyceny nastąpił wzrost wartości nieruchomości inwestycyjnych w stosunku do ostatniej wyceny o 893 tys. zł.

Grupa Kapitałowa nie posiada ograniczeń dotyczących możliwości zbycia nieruchomości inwestycyjnych. Nieruchomości inwestycyjne nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Grupy Kapitałowej. Nie występowały również żadne dodatkowe zobowiązania umowne związane z zakupem, wybudowaniem, dostosowaniem nieruchomości inwestycyjnych ani też ich przyszłym ulepszaniem. Koszty napraw, utrzymania nieruchomości inwestycyjnych są ponoszone przez Grupę Kapitałową na bieżąco.

	Za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	Za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	704	649
Bezpośrednie koszty z tytułu utrzymania nieruchomości inwestycyjnych (podatek od nieruchomości, opłaty za użytkowanie wieczyste, nakłady remontowe, ubezpieczenia)	(962)	(789)
	(258)	(140)

Nota 14 Aktywa finansowe

Nota 14.1. Inwestycje w jednostkach podporządkowanych

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Udziały/akcje w jednostkach stowarzyszonych	25 712	24 657
Udziały/akcje w jednostkach nieobjętych konsolidacją	2 357	2 357
	28 069	27 014
Przypadające na:		
Długoterminowe	28 069	27 014

Zestawienie zmian w jednostkach podporządkowanych

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Stan na początek okresu	27 014	27 233
Zwiększenia, w tym:	1 055	-
Zwiększenia pozostałe	1 055	-
Zmniejszenia, w tym:	-	(219)
Zmniejszenia pozostałe	-	(219)
Stan na koniec okresu	28 069	27 014

Żadna ze spółek zależnych ani stowarzyszonych nie jest notowana na aktywnym rynku papierów wartościowych.

Inwestycje w jednostkach podporządkowanych nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Grupy Kapitałowej.

Udziały/akcje w jednostkach zależnych

Nazwa jednostki zależnej	Procent posiadanych udziałów, akcji w kapitale podstawowym	Kraj	Metoda konsolidacji	Wartość bilansowa udziałów/ akcji
31 grudnia 2016 roku				
Supra Agrochemia Sp. z o.o.	100,00%	Polska	nie konsolidowana	2 357
				2 357
31 grudnia 2015 roku				
Supra Agrochemia Sp. z o.o.	100,00%	Polska	nie konsolidowana	2 357
				2 357

Udziały/akcje w jednostkach stowarzyszonych

Nazwa jednostki stowarzyszonej	Procent posiadanych udziałów, akcji w kapitale podstawowym	Kraj	Metoda konsolidacji	Wartość bilansowa udziałów/ akcji
31 grudnia 2016 roku				
Kemipol Sp. z o.o.	33,99%	Polska	MPW	25 712
budchem Sp. z o.o. w likwidacji	48,96%	Polska	MPW	-
				25 712
31 grudnia 2015 roku				
Kemipol Sp. z o.o.	33,99%	Polska	MPW	24 657
budchem Sp. z o.o. w likwidacji	48,96%	Polska	MPW	-
				24 657

Dywidendy otrzymane przez Grupę od jednostek stowarzyszonych

Nazwa jednostki stowarzyszonej	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Kemipol Sp. z o.o.	10 808	11 035
	10 808	11 035

Nota 14.2 Odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Stan na początek okresu	17 389	17 389
Stan na koniec okresu	17 389	17 389

Nota 14.3 Pozostałe aktywa finansowe

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Pożyczki	10 812	9 687
Pozostałe	-	391
	10 812	10 078
Przypadające na:		
Długoterminowe	-	391
Krótkoterminowe	10 812	9 687
	10 812	10 078

W 2016 roku Jednostka Dominująca dokonała wypłat dwóch transz pożyczki udzielonej jednostce zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o. na łączną kwotę 637 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2016 roku kwota pożyczki udzielonej jednostce zależnej (wraz z odsetkami) wynosi 13 166 tys. zł. Odpis aktualizujący ich wartość to 2 354 tys. zł. Spłata pożyczki została prolongowana do dnia 31 grudnia 2017 roku.

Nota 15 Zapasy

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Produkty gotowe	30 742	46 199
Półprodukty, produkcja w toku	68 472	59 485
Materiały	135 724	195 221
Towary	29	112
Zapasy ogółem, w tym:	234 967	301 017
<i>wartość bilansowa zapasów wykazywanych w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży</i>	-	21 050

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie	1 971 447	2 228 529
Odpisy wartości zapasów ujęte jako koszt w okresie	7 584	4 902
Odpisy wartości zapasów wykorzystane/rozwiązane w okresie	(8 703)	(6 971)
	1 970 328	2 226 460

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Wartość odpisów aktualizujących zapasy	8 602	9 721

Na dzień 31 grudnia 2016 roku nie występują nietypowe pozycje w zapasach Grupy Kapitałowej.

Główną pozycję w zapasach materiałów stanowią podstawowe surowce do produkcji nawozów (sól potasowa, siarka płynna, ilmenit, fosforyty i miął węglowy) na kwotę 74 872 tys. zł.

Utworzenie, jak i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmuje się w koszcie własnym sprzedanych produktów. W 2016 roku uznano rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody kwotą 959 tys. zł z tytułu:

- zmniejszenia odpisów aktualizujących wartość zapasów w kwocie 8 703 tys. zł dotyczących zapasów, które zostały w danym okresie sprawozdawczym zagospodarowane (zużyte do produkcji, sprzedane itp.),
- zwiększenia (utworzenia) odpisów aktualizujących wartość zapasów produktów gotowych, półfabrykatów i materiałów nie wykazujących rotacji w kwocie 7 584 tys. zł, co wynikało z utraty wartości zapasów oraz ich wyceny nie wyżej od ich wartości netto możliwej do uzyskania.

Zapasy nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Grupy Kapitałowej.

Nota 16 Prawa majątkowe

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Prawa do emisji nabyte	14 684	5 793
Prawa do emisji przyznane nieodpłatnie	21 921	31 068
Świadectwa pochodzenia energii	1 388	104
Prawa majątkowe ogółem	37 993	36 965

Prawa majątkowe nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Grupy Kapitałowej.

Prawa do emisji CO₂ (ilość jednostek)

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Posiadane prawa do emisji CO ₂		
Stan na początek okresu (jednostki posiadane)	1 245 055	1 274 439
Rozliczone	(1 773 065)	(1 699 227)
Przyznane	1 048 470	1 064 071
Zakupione	1 228 526	605 772
Stan praw na koniec okresu (jednostki posiadane)	1 748 986	1 245 055
Stan praw na koniec okresu (jednostki posiadane i należne)	1 748 986	1 245 055
Emisja w okresie sprawozdawczym	1 609 506	1 773 065

Grupa Kapitałowa wykorzystwała cały limit przyznanych darmowych uprawnień na 2016 rok w ilości 1 048 470 EUA. W 2016 roku Grupa Kapitałowa zakupiła łącznie 1 228 526 jednostek EUA i ERU, w tym 528 011 na pokrycie brakujących jednostek z 2015 roku oraz 700 515 na bieżące potrzeby. W 2016 roku utworzono rezerwę na brakujące jednostki EUA i ERU w ilości 561 036 jednostek w kwocie 11 374 tys. zł.

Nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Należności z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	12 275	24 717
Należności z tytułu dostaw i usług - podmioty pozostałe	115 352	131 515
Należności budżetowe oprócz podatku dochodowego	42 515	33 734
Należności z tytułu umów o roboty budowlane - podmioty powiązane	1 363	-
Należności z tytułu umów o roboty budowlane - podmioty pozostałe	18	37
Zaliczki na dostawy rzeczowych aktywów trwałych - podmioty pozostałe	8 498	1 424
Zaliczki na dostawy materiałów, towarów i usług - podmioty pozostałe	2 246	15 029
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty pozostałe	11 277	9 874
Pozostałe należności - podmioty powiązane	77	-
Pozostałe należności - podmioty pozostałe	4 134	3 243
	197 755	219 573
Przypadające na:		
Długoterminowe	3 388	3 912
Krótkoterminowe	194 367	215 661
	197 755	219 573

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 17a Rozliczenia międzyokresowe kosztów

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Ubezpieczenia	6 496	5 537
Reklama	1 000	58
Pozostałe	3 781	4 279
	11 277	9 874
Przypadające na:		
Długoterminowe	3 388	3 912
Krótkoterminowe	7 889	5 962
	11 277	9 874

Odpisy aktualizujące należności

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Stan na początek okresu	19 997	24 922
Utworzenie - ujęte w rachunku zysków i strat	21 268	328
Rozwiązanie - ujęte w rachunku zysków i strat (-)	(307)	(374)
Wykorzystanie (-)	(505)	(4 879)
Różnice kursowe z przeliczenia	160	-
Stan na koniec okresu	40 613	19 997
Przypadające na:		
Długoterminowe	-	44
Krótkoterminowe	40 613	19 953
	40 613	19 997

Odpisy aktualizujące tworzy się na należności, w stosunku do których stwierdzone zostało uprawdopodobnienie ich nieściągalności. Utworzenie i rozwiązanie odpisu z tytułu utraty wartości należności handlowych ujmuje się w kosztach sprzedaży.

Należności, w przypadku których nastąpiła utrata wartości dotyczą głównie odbiorców nawozów.

W przypadku stwierdzenia nieściągalności należności, które zostały objęte odpisami, z tytułu utraty wartości, dokonuje się ich spisania poprzez wykorzystanie odpisów.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku suma należności z tytułu dostaw i usług wynosiła 127 627 tys. zł (w roku 2015 - 156 232 tys. zł) - 96% tej kwoty stanowią należności niewymagalne. Należności przeterminowane ponad 12 miesięcy dotyczą w znacznej mierze odbiorców postawionych w stan upadłości lub w stosunku do których jest prowadzone postępowanie egzekucyjne. Należności łącznie od 126 odbiorców zostały objęte odpisem aktualizującym.

Spółka zależna African Investment Group S.A. dokonała odpisów aktualizujących wartości przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 3 021 228 tys. XOF, co odpowiada na dzień 31 grudnia 2016 roku kwocie 20 191 tys. zł (według kursu na dzień bilansowy). Należności przeterminowane ponad 360 dni powstały w wyniku sprzedaży odbiorcy senegalskiemu, w grudniu 2014 roku, nawozów wcześniej nabytych od Jednostki Dominującej.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności nie są oprocentowane i nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Grupy Kapitałowej.

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług, które nie utraciły wartości

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Nieprzeterminowane	122 976	125 467
Przeterminowane do 60 dni	3 142	11 221
Przeterminowane od 60-180 dni	1 490	19 167
Przeterminowane od 180-360 dni	10	370
Przeterminowane powyżej 360 dni	9	7
	127 627	156 232

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych, które utraciły wartość

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Nieprzeterminowane	79	44
Przeterminowane do 60 dni	96	-
Przeterminowane od 60-180 dni	136	163
Przeterminowane od 180-360 dni	772	68
Przeterminowane powyżej 360 dni	39 530	19 722
	40 613	19 997

Struktura walutowa należności

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
PLN	126 050	149 766
EUR w przeliczeniu na PLN	56 899	31 365
USD w przeliczeniu na PLN	6 035	8 207
XOF w przeliczeniu na PLN	8 771	30 235
	197 755	219 573
Przypadające na:		
Długoterminowe	3 388	3 912
Krótkoterminowe	194 367	215 661
	197 755	219 573

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Średni okres spłaty należności Jednostki Dominującej w 2016 roku wynosił 26 dni, natomiast w 2015 roku 30 dni.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku nie występują należności z tytułu sum zatrzymanych.

Nota 18 Środki pieniężne

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Środki pieniężne w kasie	12	28
Środki pieniężne na rachunkach bankowych (PLN)	863	28 112
Środki pieniężne na rachunkach walutowych (po przeliczeniu na PLN)	46 364	23 848
Lokaty bankowe terminowe do 3 miesięcy	781	43 147
Pozostałe (w tym cash pooling)	47 594	-
	95 614	95 135
Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	95 614	95 135
Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	95 614	95 135

Wartość godziwa środków pieniężnych jest równa z ich wartością bilansową.

Saldo środków pieniężnych stanowią środki o nieograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 95 614 tys. zł.

Nota 19 Pozostałe aktywa

W Grupie Kapitałowej zarówno na dzień 31 grudnia 2016 roku jak i na dzień 31 grudnia 2015 roku nie występowały pozostałe aktywa.

Nota 20 Kapitał własny

Nota 20.1 Kapitał zakładowy

Wartość kapitału zakładowego

Wartość kapitału zakładowego

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
	750 000	750 000

Liczba akcji

Ilość akcji na początek okresu (szt.)

Ilość akcji na koniec okresu (szt.)

Wartości nominalna 1 akcji (zł/akcję)

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
	75 000 000	75 000 000
	75 000 000	75 000 000
	10	10

Struktura kapitału zakładowego

Akcjonariusz	Liczba akcji	% kapitału akcyjnego	Liczba głosów	% głosów
31 grudnia 2016 roku				
Grupa Azoty S.A.	49 500 000	66,00%	49 500 000	66,00%
OFE PZU "Złota Jesień"	11 673 570	15,56%	11 673 570	15,56%
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	6 607 966	8,81%	6 607 966	8,81%
Skarb Państwa	3 759 356	5,01%	3 759 356	5,01%
Pozostali akcjonariusze	3 459 108	4,62%	3 459 108	4,62%
	75 000 000	100,00%	75 000 000	100,00%
31 grudnia 2015 roku				
Grupa Azoty S.A.	49 500 000	66,00%	49 500 000	66,00%
OFE PZU "Złota Jesień"	11 257 189	15,01%	11 257 189	15,01%
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	6 607 966	8,81%	6 607 966	8,81%
Skarb Państwa	3 759 356	5,01%	3 759 356	5,01%
Pozostali akcjonariusze	3 875 489	5,17%	3 875 489	5,17%
	75 000 000	100,00%	75 000 000	100,00%

Nota 20.2 Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Stan na początek okresu	93 308	94 907
Korekta błędu poprzedniego okresu	(101 147)	(95 374)
Stan na początek okresu po korektach	(7 839)	(467)
<i>Zmniejszenia, w tym:</i>	(13 701)	(7 372)
Zyski i Straty oraz inne całkowite dochody	(18 701)	(7 295)
Transakcje z właścicielami - objęcie akcji	5 000	(77)
Stan na koniec okresu	(21 540)	(7 839)

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki PDH Polska S.A.

W dniu 22 listopada 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki PDH Polska S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego w drodze emisji 6 800 000 nowych akcji, z czego spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. objęła 6 300 000 akcji, a spółka Grupa Azoty S.A. objęła 500 000 akcji. Kapitał zakładowy spółki PDH Polska S.A. został podwyższony z kwoty 60 000 tys. zł do kwoty 128 000 tys. zł., z czego spółka Grupa Azoty S.A. posiada 500 000 sztuk akcji o wartości nominalnej 10 zł każda i łącznej wartości 5 000 tys. zł (3,91% udziału w kapitale zakładowym spółki zależnej). Wszystkie akcje zostały opłacone w grudniu 2016 roku. W dniu 2 lutego 2017 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego spółki PDH Polska S.A.

Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
African Investment Group S.A.		
Procentowy udział w kapitale udziałowców niesprawujących kontroli	45%	45%
Aktywa trwałe	66 012	48 646
Aktywa obrotowe	9 574	60 785
Zobowiązania długoterminowe	(77 183)	(839)
Zobowiązania krótkoterminowe	(65 085)	(133 508)
Aktywa netto	(66 682)	(24 916)
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	(30 007)	(11 212)
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli - pozostałe indywidualne nieistotne podmioty zależne	3 361	3 225
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli - wyłączenia wewnątrzgrupowe	5 106	148
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli, razem	(21 540)	(7 839)

Zysk/Strata netto przypadający na udziałowców niesprawujących kontroli

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
African Investment Group S.A.		
Przychody ze sprzedaży	44 854	91 419
Strata netto	(40 574)	(15 973)
Inne całkowite dochody	(1 192)	(170)
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem	(41 766)	(16 143)
Strata netto przypadająca na udziałowców niesprawujących kontroli	(18 258)	(7 188)
Inne całkowite dochody przypadające na udziałowców niesprawujących kontroli	(536)	(77)
Zysk netto przypadający na udziałowców niesprawujących kontroli - pozostałe indywidualne nieistotne podmioty zależne	93	(107)
Strata netto przypadająca na udziałowców niesprawujących kontroli, razem	(18 165)	(7 295)

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Przepływy pieniężne netto

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
African Investment Group S.A.		
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	(1 911)	(70)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(22 869)	(24 643)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	18 516	20 056
Przepływy pieniężne netto, razem	(6 264)	(4 657)

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 20.3 Zyski zatrzymane

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Stan na początek okresu	385 315	262 340
Korekta błędu poprzedniego okresu	(122 427)	(114 931)
Stan na początek okresu po korektach	262 888	147 409
Zwiększenia (+)	85 161	157 479
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody	85 161	157 479
Zmniejszenia (-)	(8)	(42 000)
Dywidenda	-	(42 000)
Pozostałe	(8)	-
Stan na koniec okresu	348 041	262 888

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Dywidendy

30 czerwca 2016 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki Dominującej podzieliło zysk netto za rok obrotowy 2015 w wysokości 168 788 tys. zł przeznaczając go w całości na kapitał zapasowy. Jednostka Dominująca nie wypłacała dywidendy z zysku netto za rok obrotowy 2015.

Struktura zysków zatrzymanych na dzień bilansowy

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Zyski zatrzymane na koniec okresu w tym:	348 041	262 888
Kapitał zapasowy	356 544	187 499
Kapitał rezerwowy	74 782	74 152
Zyski i straty aktuarialne	(6 046)	(3 348)
Strata z lat ubiegłych	(165 113)	(153 870)
Zysk netto bieżącego okresu	87 874	158 455

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 21 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Kredyty	76 644	54 926
Pożyczki	288 831	245 646
	365 475	300 572
Przypadające na:		
Długoterminowe	290 562	208 313
Krótkoterminowe	74 913	92 259
	365 475	300 572

Zapadalność kredytów i pożyczek oraz struktura walutowa

Na dzień 31 grudnia 2016 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy		do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
		w walucie	w PLN				
PLN	stała	-	1 104	1 104	-	-	-
PLN	zmienna	-	287 699	73 809	48 110	133 330	32 450
EUR	zmienna	17 490	76 672	-	-	76 672	-
		17 490	365 475	74 913	48 110	210 002	32 450

Na dzień 31 grudnia 2015 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy		do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
		w walucie	w PLN				
PLN	stała	-	2 798	1 841	957	-	-
PLN	zmienna	-	242 704	35 348	48 110	114 330	44 916
EUR	zmienna	13 000	55 070	55 070	-	-	-
		13 000	300 572	92 259	49 067	114 330	44 916

Na dzień bilansowy kredyty bankowe są wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu. Podstawą wyceny jest wysokość wykorzystanego kredytu według aktualnej na dzień bilansowy stopy procentowej.

Jednostka Dominująca korzysta z kredytu w rachunku bieżącym w ramach umowy Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. z bankiem PKO BP S.A. z dodatkową usługą cash pooling. Umowa kredytu zawarta jest do dnia 30 września 2019 roku. Limit kredytu dla Jednostki Dominującej wynosi 160 500 tys. zł, w którym według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 60 506 tys. zł. Zadłużenie o wartości 35 000 tys. zł wykazywane jest jako długoterminowe, gdyż przeznaczone jest na finansowanie długoterminowe inwestycji Jednostki Dominującej w rzeczowe aktywa trwałe, natomiast o wartości 25 506 tys. zł jako krótkoterminowe, dotyczące finansowania bieżącej działalności Jednostki Dominującej.

W PKO BP S.A. Jednostka Dominująca korzysta z umowy kredytu w formie limitu kredytu wielocelowego w wysokości 82 000 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2016 roku nie wystąpiło zadłużenie z tytułu kredytu obrotowego, natomiast wykorzystano 15 150 tys. zł na gwarancje oraz akredytywę stand-by. Pozostała kwota w wysokości 66 850 tys. zł pozostaje do wykorzystania na kolejne gwarancje i akredytywy oraz kredyt obrotowy. Umowa obowiązuje do dnia 30 września 2019 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku do rozliczenia pozostała prowizja w kwocie 28 tys. zł.

W listopadzie 2013 roku Jednostka Dominująca podpisała umowę kredytu w rachunku bieżącym z Bankiem Gospodarstwa Krajowego z limitem 80 000 tys. zł. Umowa obowiązywała do dnia 12 listopada 2016 roku.

W lutym 2014 roku Jednostka Dominująca oraz spółka zależna African Investment Group S.A. zawarły umowę wielocelową linii kredytowej z Bankiem BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A. dotyczącą finansowania działalności bieżącej spółki zależnej w wysokości 8 000 tys. EUR. Umowa przewidywała finansowanie w okresie od 18 lutego 2014 roku do 17 lutego 2016 roku. Po zakończeniu pierwszego okresu udostępnienia finansowania podpisano aneks do umowy wydłużającej dostępność linii kredytowej do 17 lutego 2017 roku. 19 marca 2015 roku limit kredytowy został zwiększony do kwoty 13 000 tys. EUR. Dnia 20 grudnia 2016 roku podpisana została zmiana do przedmiotowej Umowy, zwiększająca limit kredytowy do 22 000 tys. EUR oraz wydłużająca dostępność linii kredytowej do dnia 17 lutego 2019 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wykorzystanie linii kredytowej wyniosło 17 490 tys. EUR. Jednostka Dominująca jako współkredytobiorca jest poręczycielem spłaty kredytu spółki African Investment Group S.A.

W 2016 roku kredyty zostały zdyskontowane na kwotę 28 tys. zł. W 2015 roku kwota ta wynosiła 144 tys. zł.

Pożyczki udzielone Jednostce Dominującej według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku:

- pożyczka udzielona z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na okres 10 lat w wysokości 90 000 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycję „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją Elektrociepłowni II w Zakładach Chemicznych „Police” S.A.”. Pożyczka została wypłacona w całości. Spłata pożyczki według harmonogramu ma nastąpić do 31 grudnia 2022 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 67 721 tys. zł,
- pożyczka udzielona z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na okres 4 lat w wysokości 2 945 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycję „Likwidacja negatywnego oddziaływania na środowisko składowiska siarczanu żelaza (II) - Stawostadion nr 1”. Pożyczka została wypłacona w całości. Spłata pożyczki według harmonogramu przypada na 30 września 2017 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 1 104 tys. zł,
- pożyczka udzielona z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na okres 10 lat w wysokości 90 000 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycję „Modernizacja procesu syntezy amoniaku w Zakładach Chemicznych „Police” S.A.”. Pożyczka wypłacana jest w transzach. Termin obowiązywania umowy pożyczki przypada na 20 grudnia 2023 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 85 500 tys. zł,
- pożyczka udzielona przez Grupę Azoty S.A. w dniu 14 września 2015 roku w kwocie 104 000 tys. zł na pokrycie nakładów inwestycyjnych w Jednostce Dominującej, zgodnie z postanowieniami umowy o finansowanie wewnątrzgrupowe z dnia 23 kwietnia 2015 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 54 000 tys. zł. Wypłata ostatniej transzy pożyczki w kwocie 26 000 tys. zł jest przewidywana w 2017 roku,
- pożyczka udzielona przez Grupę Azoty S.A. w dniu 14 września 2015 roku w kwocie 60 000 tys. zł na pokrycie kapitału zakładowego utworzonej spółki zależnej PDH Polska Spółka Akcyjna, zgodnie z postanowieniami umowy o finansowanie wewnątrzgrupowe z dnia 23 kwietnia 2015 roku. Pożyczka wypłacana jest w transzach. Na dzień 31 grudnia 2016 wystąpiło zadłużenie w kwocie 20 000 tys. zł. Pozostała kwota jest możliwa do wykorzystania w 2017 roku.

W latach 2015 - 2016 Jednostka Dominująca nie posiadała papierów dłużnych.

Zabezpieczenia kredytów zostały przedstawione w nocie 10 Rzeczowe aktywa trwałe.

Nota 22 Pozostałe zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	6 656	8 534
Przypadające na:		
Długoterminowe	4 816	6 256
Krótkoterminowe	1 840	2 278
	6 656	8 534

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu finansowego

	31 grudnia 2016 roku			31 grudnia 2015 roku		
	Minimalne płaćności z tytułu leasingu	Odsetki	Kapitał	Minimalne płaćności z tytułu leasingu	Odsetki	Kapitał
Do roku	2 495	655	1 840	2 941	663	2 278
1 do 3 lat	2 797	1 052	1 745	3 477	1 052	2 425
3 do 5 lat	765	367	398	708	321	387
Powyżej 5 lat	5 638	2 965	2 673	7 443	3 999	3 444
	11 695	5 039	6 656	14 569	6 035	8 534

Zobowiązania finansowe Grupy Kapitałowej z tytułu leasingu finansowego obejmują:

- długoterminową umowę najmu, która zgodnie z MSR 17 spełnia definicję leasingu finansowego. Na jej podstawie Grupa Kapitałowa użytkuje środki transportu bliskiego przez okres minimum 5 lat. Umowa najmu została zawarta w 2009 roku,
- umowy leasingu finansowego na użytkowanie samochodów osobowych o zmiennej stopie referencyjnej, których daty zakończenia przypadają na styczeń 2018 roku i marzec 2019 roku. Umowy zostały zawarte w grudniu 2015 roku i w kwietniu 2016 roku na okres 36 miesięcy,
- umowę leasingu zwrotnego spełniającego definicję leasingu finansowego, którego przedmiotem jest pamięć dyskowa HP storage. Umowa została zawarta w dniu 31 lipca 2014 roku na okres 36 miesięcy.

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Grupa Kapitałowa nie poniosła żadnych warunkowych opłat leasingowych.

Umowy leasingu nie zawierają żadnych nietypowych warunków dotyczących ograniczenia wypłaty dywidend ani zaciągania innych zobowiązań (w tym dodatkowych umów leasingowych). Wartość godziwa zobowiązań jest równa wartości bilansowej.

Nota 23 Leasing operacyjny

Umowy leasingu operacyjnego, w którym Grupa jest leasingobiorcą

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Płatne w okresie do 1 roku	5 089	4 576
Płatne w okresie od 1 roku do 5 lat	9 620	11 284
Płatne powyżej 5 lat	160 031	159 997
	174 740	175 857

Główną pozycję w leasingu operacyjnym stanowi posiadane przez Grupę Kapitałową prawo wieczystego użytkowania gruntów.

Grupa Kapitałowa ma pełne możliwości korzystania z prawa użytkowania wieczystego gruntów (w tym sprzedaż prawa), jednakże praktyczne dysponowanie tym prawem jest ograniczone z uwagi na to, że na gruntach tych usytuowany jest zakład produkcyjny, instalacje i urządzenia techniczne.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu użytkowania tych gruntów, w wartości nominalnej ustalonej w oparciu o aktualne stawki opłat za użytkowanie wieczyste, wynoszą 165 216 tys. zł.

W 2016 roku Jednostka Dominująca użytkowała 30 samochodów osobowych na podstawie umowy leasingu operacyjnego, zawartych w latach 2014 - 2016. Umowy są zawierane na okres 3 lat. Przyszłe minimalne opłaty leasingowe wynikające z umów leasingu operacyjnego samochodów osobowych wynoszą 1 748 tys. zł. Umowy leasingu samochodowego wygasną w latach 2017-2019.

Wartość opłat z tytułu leasingu operacyjnego rozpoznana jako koszt w okresie 2016 roku wyniosła 3 342 tys. zł.

Spółki należące do Grupy Kapitałowej nie występują w umowach leasingu operacyjnego jako leasingodawcy.

Nota 24 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych	19 108	15 450
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	42 162	42 738
Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS dla emerytów	6 988	5 704
Pozostałe zobowiązania	6 529	7 451
	74 787	71 343
Przypadające na:		
Długoterminowe	65 378	64 257
Krótkoterminowe	9 409	7 086
	74 787	71 343

Zmiany zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Stan na początek okresu	28 605	27 635
Koszty bieżącego zatrudnienia (+)	1 480	1 269
Koszty odsetek (+)	794	766
Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń, wynikające z:		
- zmian szacunków demograficznych (+/-)	3 061	1 224
- zmian szacunków finansowych (+/-)	259	(40)
Koszty przeszłego zatrudnienia (+/-)	460	(5)
Wpływ zmiany kursów wymiany walut (+/-)	4	(1)
Wyłacone świadczenia (-)	(2 038)	(2 243)
Stan na koniec okresu	32 625	28 605

Zmiany zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Stan na początek okresu	42 738	41 328
Koszty bieżącego zatrudnienia (+)	2 223	2 213
Koszty odsetek (+)	1 173	1 104
Zyski i straty aktuarialne rozpoznane w zysku lub stracie okresu (+/-)	6 279	3 155
Koszty przeszłego zatrudnienia (+/-)	(5 202)	-
Wyłacone świadczenia (-)	(5 049)	(5 062)
Stan na koniec okresu	42 162	42 738

Podstawowe szacunki aktuarialne

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Stopa dyskontowa	3,60%	3,00%
Przyszły wzrost przeciętnego wynagrodzenia	3,50%	3,00%

Wycena rezerw na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych dokonywana jest na półrocze i na koniec roku obrotowego przez niezależną firmę zewnętrzną posiadającą uprawnienia aktuarialne. Zmiana wyceny obciąża rachunek zysków i strat i inne całkowite dochody (koszty sprzedanych produktów, koszty ogólnego zarządu, koszty finansowe, inne całkowite dochody) w zależności od tytułu zmiany oraz funkcji pełnionych przez pracowników, których dotyczą. Wyliczenia z wykorzystaniem technik aktuarialnych oparto na założeniach Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy oraz szczegółowych informacjach dotyczących każdego pracownika. Do podstawowych czynników uwzględnionych w wyliczeniu wartości przyszłych świadczeń należą:

- baza indywidualnych danych pracownika (data urodzenia, staż pracy, znacznik pracy w warunkach szkodliwych itp.),
- przewidywana kwota podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy,
- przewidywany wzrost podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń do momentu nabycia praw,
- dyskonto aktuarialne.

Wykorzystane dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego i prawdopodobieństwa osiągnięcia wieku emerytalnego jako pracownik spółki (w przypadku odprawy emerytalnej), prawdopodobieństwo przejścia pracownika na rentę inwalidzką (w przypadku odprawy rentowej) lub prawdopodobieństwo uzyskania praw do nagród jubileuszowych.

Kwoty rocznych odpisów obliczane są zgodnie z metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych („Projected Unit Method”).

Rezerwa na świadczenia ZFŚS po okresie zatrudnienia obejmuje rezerwę z tytułu odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przypadający na obecnych i przyszłych emerytowanych pracowników spółek. Za podstawę szacowania rezerwy przyjęto przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej.

Grupa Kapitałowa na dzień 31 grudnia 2016 roku przeprowadziła aktualizację zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych. W wyniku tej aktualizacji:

- odniesiono w koszty rodzajowe (wynagrodzenia) kwotę 5 244 tys. zł,
- odniesiono w koszty finansowe (koszty odsetkowe) kwotę 1 967 tys. zł,
- ujęto w innych całkowitych dochodach (zmiana szacunków demograficznych i szacunków finansowych) kwotę 3 320 tys. zł,
- wykorzystano rezerwę (wyplacone świadczenia) w kwocie 7 087 tys. zł.

Analiza wrażliwości

Poniżej zamieszczono analizę wrażliwości wysokości zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w przypadku zmiany założeń: współczynników odejść z pracy, stopy dyskonta oraz stopy wzrostu wynagrodzeń (zmiana w stosunku do standardowych założeń):

Na dzień 31 grudnia 2016 roku wpływ na zmianę stanu

	Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	Zobowiązania z tytułu odpraw rentowych	Zobowiązania z tytułu odpraw pośmiertnych	Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS
Współczynniki odejść z pracy x 90%	1 076	484	11	171	84
Stopa dyskonta x 90%	1 035	573	10	167	353
Stopa wzrostu wynagrodzeń x 110%	1 006	555	10	162	299

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wpływ na zmianę stanu

	Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	Zobowiązania z tytułu odpraw rentowych	Zobowiązania z tytułu odpraw pośmiertnych	Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS
Współczynniki odejść z pracy x 90%	1 117	419	10	195	75
Stopa dyskonta x 90%	901	464	7	162	258
Stopa wzrostu wynagrodzeń x 110%	822	422	7	146	223

Nota 25 Rezerwy

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Rezerwa na sprawy sądowe	433	664
Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	41 763	46 238
Pozostałe rezerwy	10 048	901
	52 244	47 803
Przypadające na:		
Długoterminowe	42 412	46 972
Krótkoterminowe	9 832	831
	52 244	47 803

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Rezerwa na ochronę środowiska

Rezerwa na rekultywację została utworzona na pokrycie przyszłych kosztów rekultywacji, monitoringu i ochrony wód powierzchniowych dla składowisk siarczanu żelaza i fosfogipsu. Przyjęto, że do rekultywacji składowisk fosfogipsu w części (zgodnie z Decyzją Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego) zostaną wykorzystane osady ze zbiorników ziemnych znajdujących się na terenie zakładowej oczyszczalni ścieków, co znacznie ograniczy koszty rekultywacji terenu składowiska fosfogipsu pozostałego do zrehabilitowania po zakończeniu ewakuacji fosfogipsu. Koszty ich wydobycia i transportu oszacowano na podstawie wyceny prac z nimi związanych. Koszty monitorowania i ochrony wód gruntowych oszacowano na podstawie średnich kosztów ponoszonych z ostatnich lat przy uwzględnieniu ich redukcji związanej z upływem czasu. Wartość rezerwy na rekultywację wynika z przewidywanych kosztów do poniesienia po zamknięciu składowisk z uwzględnieniem czasu, jaki upłynął od rozpoczęcia eksploatacji składowisk do dnia jej zakończenia. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wysokość rezerwy wynosi 38 247 tys. zł.

Rezerwa na czyszczenie instalacji z substancji chemicznych została utworzona na podjęcie działań w przypadku zakończenia eksploatacji poszczególnych instalacji produkcyjnych. Wartość rezerwy została oszacowana na podstawie kosztorysów sporządzonych przez poszczególne zakłady produkcyjne, osobno dla każdej linii produkcyjnej. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wysokość rezerwy wynosi 3 516 tys. zł.

Rezerwy zostały zdyskontowane, przy czym stopa dyskontowa wzrosła o 0,2 p.p. w stosunku do 31 grudnia 2015 roku i wynosi 2,20%.

Zmiana stanu rezerw to efekt zmian szacunków poszczególnych tytułów rezerw oraz zmiany stopy dyskontowej na 31 grudnia 2016 roku, z czego:

- utworzono rezerwy w kwocie 1 901 tys. zł (w tym na rekultywację składowisk uwzględniającą użycie osadów ze zbiorników osadowych 1 693 tys. zł),
- rozwinęto dyskonto rezerw w wysokości 943 tys. zł,
- rozwiązano rezerwy w kwocie 7 319 tys. zł (w tym na rekultywację składowisk uwzględniającą użycie osadów ze zbiorników osadowych 7 221 tys. zł).

Pozostałe rezerwy

Na dzień 30 czerwca 2016 roku Jednostka Dominująca utworzyła rezerwę w kwocie 9 411 tys. zł, której stan nie uległ zmianie na dzień 31 grudnia 2016 roku, na wątpliwe co do wysokości i realizacji zobowiązania za doradztwo techniczne związane z dostawami fosforytów z Senegalu.

Zmiana stanu rezerw

	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 01.01.2016 roku	664	46 238	901	47 803
Zwiększenia, w tym:	78	3 016	9 959	13 053
Zwiększenia z tytułu utworzenia	58	2 073	9 959	12 090
Zwiększenia pozostałe	-	943	-	943
Różnice kursowe z przeliczenia	20	-	-	20
Zmniejszenia, w tym (-):	(309)	(7 491)	(812)	(8 612)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	-	-	(54)	(54)
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	(309)	(3 800)	(758)	(4 867)
Zmniejszenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	(3 691)	-	(3 691)
Stan na 31.12.2016 roku	433	41 763	10 048	52 244
	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 01.01.2015 roku przekształcone*	74	47 529	750	48 353
Zwiększenia, w tym:	650	1 921	187	2 758
Zwiększenia z tytułu utworzenia	641	999	187	1 827
Zwiększenia pozostałe	-	922	-	922
Różnice kursowe z przeliczenia	9	-	-	9
Zmniejszenia, w tym (-):	(60)	(3 212)	(36)	(3 308)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	-	(1 373)	(36)	(1 409)
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	(60)	(1 839)	-	(1 899)
Zmniejszenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	-	-	-
Stan na 31.12.2015 roku przekształcone*	664	46 238	901	47 803

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 26 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	12 752	8 363
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - podmioty pozostałe	244 274	268 938
Zobowiązania budżetowe oprócz podatku dochodowego	54 930	51 928
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	11 271	9 955
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych - podmioty powiązane	191	173
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych - podmioty pozostałe	39 589	6 600
Zaliczki na dostawy - podmioty pozostałe	242	1 038
Pozostałe zobowiązania - podmioty powiązane	30	33
Pozostałe zobowiązania - podmioty pozostałe	14 342	6 553
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty powiązane	851	300
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty pozostałe	78 935	92 084
Przychody przyszłych okresów - podmioty pozostałe	10	10
	457 417	445 975
Przypadające na:		
Długoterminowe	250	175
Krótkoterminowe	457 167	445 800
	457 417	445 975

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Nota 26.1 Rozliczenia międzyokresowe kosztów

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Nagroda roczna	17 928	15 981
Niewykorzystane urlopy	6 290	5 642
Nagroda motywacyjna	8 179	7 116
Certyfikaty energii	4 062	4 692
Prawa do emisji CO ₂	33 294	53 621
Niezafakturowane koszty	2 819	652
Pozostałe	7 214	4 680
	79 786	92 384
Przypadające na:		
Długoterminowe	2 074	1 116
Krótkoterminowe	77 712	91 268
	79 786	92 384

Prawa do emisji CO₂

Na wartość praw do emisji CO₂ ujętych jako rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 31 grudnia 2016 roku składa się:

- wartość zużytych praw nabytych w 2016 roku - w kwocie 11 374 tys. zł,
- wartość zużytych praw przyznanych nieodpłatnie na 2016 rok w kwocie 21 920 tys. zł.

Wartość praw do emisji CO₂ zmniejszyła się znacząco na skutek spadku w 2016 roku cen praw przyznanych nieodpłatnie (około 35% w stosunku do 2015 roku) oraz cen praw w handlu uprawnieniami notowanymi na giełdzie EEX (około 30% w stosunku do 2015 roku).

Prawa do emisji CO₂ ujęte jako rozliczenia międzyokresowe kosztów zostaną rozliczone w korespondencji z zapasami w dacie umorzenia uprawnień do emisji w odpowiednim rejestrze.

Analiza wiekowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Nieprzeterminowane	198 489	275 423
Przeterminowane do 60 dni	6 662	1 455
Przeterminowane od 60-180 dni	915	-
Przeterminowane od 180-360 dni	4 306	6
Przeterminowane powyżej 360 dni	46 654	417
	257 026	277 301

Struktura walutowa zobowiązań

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
PLN	332 943	307 913
EUR w przeliczeniu na PLN	56 515	69 056
USD w przeliczeniu na PLN	56 381	42 279
XOF w przeliczeniu na PLN	11 578	26 727
	457 417	445 975

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Średni okres spłaty zobowiązań Jednostki Dominującej w 2016 roku wynosił 87 dni, natomiast w 2015 roku 69 dni.

Grupa Kapitałowa na dzień bilansowy nalicza odsetki od zobowiązań, za które nie została obciążona (odsetki hipotetyczne) powyżej kwoty 1 tys. zł. Przedmiotowe odsetki obciążają koszty finansowe.

Nota 27 Dotacje

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Dotacje unijne	8 931	9 661
Dotacje pozostałe	10 255	11 136
	19 186	20 797
Przypadające na:		
Długoterminowe	17 706	19 295
Krótkoterminowe	1 480	1 502
	19 186	20 797

Dotacje odniesione na wynik finansowy roku 2016 dotyczyły:

- rozliczenia otrzymanych dotacji z projektów zakończonych do 2015 roku na kwotę 1 432 tys. zł ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych,
- rozliczenia rozpoznanej dotacji z tytułu nieodpłatnie otrzymanych praw do emisji CO₂ z przydziału na 2016 rok w kwocie 21 920 tys. zł. Rozliczenie dotacji zostało ujęte jako pomniejszenie kosztu własnego sprzedaży. Równolegle, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, koszt własny sprzedaży został powiększony o utworzone rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu zużycia praw do emisji CO₂ w takiej samej kwocie.

Nota 28 Instrumenty finansowe

Nota 28.1 Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Na Grupie Kapitałowej nie ciążyą jakiegokolwiek zewnętrzne ograniczenia, związane z zarządzaniem kapitałem poza standardowymi wymogami w zakresie minimalnego poziomu kapitału akcyjnego określonego przez Kodeks Spółek Handlowych. Poziom minimalny kapitału akcyjnego jest przez Grupę Kapitałową zachowywany.

Kapitał zapasowy zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych musi być utrzymywany do wysokości 1/3 kapitału zakładowego z przeznaczeniem wyłącznie na pokrycie ewentualnych strat finansowych. Jednostka Dominująca zobowiązana jest przeznaczyć na ten cel minimalnie 8% bieżącego zysku netto do czasu zgromadzenia wymaganej równoważności 1/3 kapitału zakładowego. Stan kapitału zapasowego Jednostki Dominującej na koniec 2016 roku wynosi 352 058 tys. zł i osiągnął wymagany poziom.

Celem Grupy Kapitałowej w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest ochrona zdolności Grupy Kapitałowej do kontynuowania działalności, tak, aby możliwe było realizowanie zwrotu dla akcjonariuszy oraz korzyści dla innych interesariuszy, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Grupa Kapitałowa monitoruje zmiany w akcjonariacie, wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań.

W celu zachowania i zapewnienia niezbędnych zmian w kapitale, Zarząd Jednostki Dominującej może proponować Walnemu Zgromadzeniu parametry warunkujące przyznawanie i wypłatę dywidend akcjonariuszom, zwroty zainwestowanego przez nich kapitału, emisję nowych akcji lub sprzedaż posiadanych zasobów, aby zmniejszyć istniejące i ciężące na Grupie Kapitałowej zobowiązania.

W roku obrotowym 2016 wystąpiły w umowie kredytowej kowenanty finansowe nakładające na Grupę Kapitałową obowiązek utrzymania ustalonych wartości wskaźnika długu w relacji do EBITDA. Wartości tego wskaźnika osiągnęły poziom co najmniej minimalny.

Nota 28.2 Kategorie instrumentów finansowych

Klasyfikacja instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	2 189	-
Pożyczki i należności	144 031	169 590
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	95 614	95 135
	241 834	264 725
Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Instrumenty pochodne	2 189	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	133 219	159 512
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	95 614	95 135
Pozostałe aktywa finansowe	10 812	10 078
	241 834	264 725

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	694 580	609 721
Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	290 562	208 313
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	74 913	92 259
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	322 449	300 615
Pozostałe zobowiązania finansowe	6 656	8 534
	694 580	609 721

Zyski/straty dotyczące poszczególnych kategorii (+/-)

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Zobowiązania finansowe		
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	-	(1 355)

Nota 28.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Ryzyko finansowe, na które narażona jest Grupa Kapitałowa obejmuje ryzyka kredytowe, płynności oraz rynkowe (obejmujące przede wszystkim ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej). Ryzyka te powstają w normalnym toku działalności Grupy Kapitałowej. Celem zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie Kapitałowej jest zminimalizowanie wpływu czynników rynkowych, takich jak

kursy walutowe i stopy procentowe na zatwierdzone w budżecie na dany rok podstawowe parametry finansowe (wynik finansowy, wielkość przepływów pieniężnych) z wykorzystaniem hedgingu naturalnego.

Nota 28.3.1 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest związane z możliwością poniesienia przez Grupę Kapitałową strat finansowych na skutek niewypełnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań. Ryzyko kredytowe w Grupie Kapitałowej dotyczy głównie należności z tytułu dostaw i usług, krótkoterminowych lokat bankowych oraz środków na rachunku objętych cash poolingiem.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję Grupy Kapitałowej na ryzyko kredytowe:

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	2 189	-
Pożyczki i należności	144 031	169 590
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	95 614	95 135
	241 834	264 725

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Należności z tytułu dostaw i usług

Struktura ryzyka kredytowego należności z tytułu dostaw i usług według grup produktów w Grupie jest przedstawiona w poniższej tabeli.

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Segment Nawozy	83 128	133 709
Segment Pigmenty	41 673	19 952
Pozostałe	2 826	2 571
	127 627	156 232

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Ryzyko kredytowe w Grupie Kapitałowej dotyczy głównie należności z tytułu dostaw i usług.

Dotychczas podejmowane działania Grupy Kapitałowej w zakresie ryzyka handlowego (związanego z nieotrzymaniem zapłaty na skutek niewypłacalności kontrahentów bądź przewlekłą zwłoką w wywiązaniu się ze zobowiązań płatniczych) w wyniku sprzedaży produktów z zastosowaniem odroczonej terminowości płatności ukierunkowane są na maksymalne jego ograniczenie.

Uwzględniając obowiązujące w Grupie Kapitałowej procedury oraz zdywersyfikowany portfel klientów ocenia się, że koncentracja ryzyka kredytowego nie jest znacząca. Świadczą o tym dane o należnościach, w tym przeterminowanych.

Prawidłowość przyjętej polityki działania potwierdza również fakt, iż wobec bieżącej kontroli zarówno sytuacji ekonomicznej firm, które posiadają limity sprzedaży - jak i dostosowywania wysokości kredytów kupieckich do ich potrzeb i możliwości spłaty - odnotowane opóźnienia w płatnościach mają jedynie charakter sporadyczny.

Grupa Kapitałowa dokonuje bieżącej oceny zdolności kredytowej odbiorców wraz z ich bieżącym monitoringiem, wykorzystując do tego raporty wywiadowni gospodarczych i rejestry dłużników, uzupełniając powyższe działania o pozyskiwanie zabezpieczeń w szerokim zakresie.

Mając na uwadze zminimalizowanie ryzyka wiążącego się ze sprzedażą na odroczony termin płatności, Grupa Kapitałowa ubezpiecza swoje należności handlowe w ramach polis ubezpieczeniowych. Polisy ograniczają ryzyko kredytowe do poziomu udziału własnego w szkodzie (5% wartości ubezpieczonych należności). Ubezpieczenie obejmuje sprzedaż w trzech walutach: PLN oraz EUR i USD (ostatnie w celu uniknięcia ryzyka kursowego przy przyznanych limitach dla kontrahentów zagranicznych). Należy zaznaczyć, iż obrót z odroczonym terminem płatności jest z zasady w całości ubezpieczany.

Niemniej jednak należności Jednostki Dominującej za okres 2013-2014 z tytułu dostaw nawozów do spółki zależnej African Investment Group S.A. w Senegalii nie podlegały procedurze ubezpieczeń, gdyż stanowiło to wkalkulowany w strategię gospodarczą element ryzyka towarzyszącego procesowi wejścia Jednostki Dominującej na tamtejszy rynek nawozów.

Polisy ubezpieczeniowe te zapewniają bieżący monitoring sytuacji finansowej kontrahentów oraz ich windykację w uzasadnionych przypadkach, natomiast z chwilą faktycznej lub prawnej niewypłacalności kontrahenta wypłatę odszkodowania w wysokości 95% kwoty należności objętych ubezpieczeniem.

Należności z tytułu dostaw i usług Grupy Kapitałowej, które są zabezpieczane akredytywami, gwarancjami bankowymi w pełnej wysokości pozostają wyłączone z ubezpieczenia.

Kontrahenci, w stosunku do których Grupa Kapitałowa nie posiada pozytywnej historii współpracy lub wobec których sprzedaż produktów Grupy Kapitałowej występuje sporadycznie, a nie jest możliwe uzyskanie dla nich ubezpieczonego limitu kredytu kupieckiego, dokonują zakupów w formie przedpłaty. Natomiast limit kredytu kupieckiego jest przyznawany odbiorcom w pierwszej kolejności na podstawie decyzji towarzystwa ubezpieczeniowego oraz, uzupełniająco, w oparciu o pozytywną historię współpracy i zdolność kredytową określaną na podstawie sprawozdań finansowych, historii płatniczej klienta, złożonych zabezpieczeń i raportów wywiadowni gospodarczej.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe zdefiniowana jest jako całość nierozliczonych należności, które są na bieżąco monitorowane przez wewnętrzne służby finansowe Grupy Kapitałowej (indywidualnie w stosunku do każdego kontrahenta), a w przypadku należności objętych ubezpieczeniem, równocześnie przez analityków ryzyka kredytowego towarzystwa ubezpieczeniowego.

Okolo 60% salda należności z tytułu dostaw i usług Jednostki Dominującej dotyczy odbiorców krajowych, natomiast pozostałe 40% klientów mających siedzibę poza Polską.

Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług, które nie utraciły wartości

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Przeterminowane do 60 dni	3 142	11 221
Przeterminowane od 60-180 dni	1 490	19 167
Przeterminowane od 180-360 dni	10	370
Przeterminowane powyżej 360 dni	9	7
	4 651	30 765

Zmianę stanu odpisów aktualizujących należności przedstawia nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe.

Środki pieniężne i lokaty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są lokowane w instytucjach finansowych o wysokiej wiarygodności finansowej, których współczynniki wypłacalności są utrzymywane na bezpiecznym poziomie.

Nota 28.3.2 Ryzyko płynności

Grupa Kapitałowa identyfikuje i zarządza ryzykiem płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Istotny udział zewnętrznych źródeł finansowania (kredyty, pożyczki, kredyt kupiecki) określa ekspozycję Grupy Kapitałowej na to ryzyko. Wynika ono przede wszystkim z możliwości ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może uwidocznić się brakami w zakresie bieżącego pozyskiwania nowego finansowania lub refinansowania już istniejących. Ryzyko to uzależnione jest w przeważającej mierze od oceny przez instytucje finansowe zdolności kredytowej Grupy Kapitałowej, warunków rynkowych długu oraz skłonności do ryzyka.

Grupa Kapitałowa prowadzi aktywną politykę zarządzania strumieniami przepływów finansowych, tj. zobowiązaniami i należnościami stosując politykę kredytu kupieckiego, przedpłat przy rozliczaniu transakcji sprzedażowych oraz wydłużając terminy płatności w transakcjach zakupowych. Dnia 20 września 2016 roku Jednostka Dominująca podpisała umowę cash poolingowego rzeczowego. Umowa zapewnia możliwość korzystania, przez spółki z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A., z globalnego limitu płynności Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. w ramach dodatnich i ujemnych sald na rachunkach bieżących. Umożliwia również optymalizację przychodów i kosztów odsetkowych.

31 grudnia 2016

	Wartość bilansowa	zakontraktowane przepływy			
		Razem	Do 1 roku	1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Wycena metodą zamortyzowanego kosztu, w tym:	694 580	719 803	398 028	282 321	39 454
kredyty i pożyczki	365 475	387 516	74 941	278 759	33 816
leasing	6 656	11 695	2 495	3 562	5 638
pozostałe zobowiązania	322 449	320 592	320 592	-	-

31 grudnia 2015

	Wartość bilansowa	zakontraktowane przepływy			
		Razem	Do 1 roku	1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Wycena metodą zamortyzowanego kosztu, w tym:	609 721	647 767	405 015	187 389	55 363
kredyty i pożyczki	300 572	332 582	101 458	183 204	47 920
leasing	8 534	14 569	2 941	4 185	7 443
pozostałe zobowiązania	300 615	300 616	300 616	-	-

Przepływy pieniężne wynikające z umów zostały ustalone w oparciu o stopy procentowe obowiązujące odpowiednio na dzień 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku.

Nota 28.3.3 Ryzyko rynkowe

Ryzyko stopy procentowej

Ekspozycja Grupy Kapitałowej na zmiany stóp procentowych dotyczy głównie środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych, aktywów finansowych, jak również pożyczek i kredytów bankowych oraz leasingu opartych na zmiennej stopie procentowej bazującej na WIBOR + marża oraz odpowiednio EURIBOR + marża w przypadku kredytów w EURO i LIBOR + marża w przypadku kredytu w USD. Grupa nie zabezpiecza ryzyka zmian stopy procentowej.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności (maksymalną ekspozycję) Grupy Kapitałowej na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według zmiennych i stałych stóp procentowych:

	Wartość bieżąca 31.12.2016	Wartość bieżąca 31.12.2015
Instrumenty o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	835	7 338
Zobowiązania finansowe (-)	(1 130)	(2 892)
	(295)	4 446
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	105 591	97 875
Zobowiązania finansowe (-)	(371 001)	(306 214)
	(265 410)	(208 339)

Działania dotyczące ograniczenia ryzyka zmian stóp procentowych obejmują bieżące monitorowanie sytuacji na rynku pieniężnym. Znaczna część kredytu bankowego Jednostki Dominującej objęta była usługą cash pooling wirtualnego, która w październiku 2016 roku została zastąpiona usługą cash pooling rzeczywistego i oprocentowana wg stopy WIBOR 1M. Nadwyżki środków pieniężnych lokowane są w formie depozytów overnight (O/N) – jednodniowe depozyty na podstawie odrębnych umów o otwieranie depozytów automatycznych. W okresie objętym sprawozdaniem stopy referencyjne NBP nie podlegały zmianom, w związku z czym stopa bazowa oprocentowania kredytów, czyli stawka WIBOR 1M, pozostawała praktycznie na niezmiennym poziomie.

Grupa Kapitałowa przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby zwiększenie i zmniejszenie stopy procentowej o 100 bp na wynik finansowy oraz kapitał własny (inne całkowite dochody). Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. kursy wymiany walut pozostają niezmiennione.

Analiza wrażliwości (+/-):

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia
	100bp	100bp	100bp	100bp
31 grudnia 2016	(2 654)	2 654	-	-
31 grudnia 2015	(2 083)	2 083	-	-

Ryzyko kursowe

Z uwagi na generowanie przez Grupę Kapitałową istotnego wolumenu transakcji handlowych denominowanych w walutach obcych wszystkie zmiany kursu złotego względem walut obcych mogą wpłynąć na osiągnięte wyniki finansowe.

Grupa Kapitałowa nie wykorzystywała i aktualnie nie posiada otwartych kontraktów zabezpieczających. Zabezpieczenie ekspozycji walutowej odbywa się poprzez stosowanie hedgingu naturalnego, tj. równoważenia wpływów i wydatków denominowanych w tej samej walucie, będącej wynikiem operacji zakupu kluczowych surowców do produkcji, przy jednoczesnej sprzedaży

produktów na eksport. Dodatkowo wykorzystywany jest fakt równoczesnego generowania nadwyżki denominowanej w jednej walucie (długa pozycja walutowa) do pokrycia niedoboru w drugiej walucie (krótkiej pozycji walutowej). W tym celu Grupa dokonuje transakcji spotowych na EUR/USD.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności Grupy Kapitałowej na dzień bilansowy na ryzyko zmiany kursów walutowych poprzez prezentację instrumentów finansowych (bez instrumentów pochodnych) w walucie wraz z ich podziałem według których są one denominowane.

Ekspozycja bilansowa na ryzyko kursowe:

31 grudnia 2016 roku	EUR	USD
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (w walucie transakcji)	12 779	1 444
Środki pieniężne w walutach obcych (w walucie transakcji)	8 659	1 761
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (-) (w walucie transakcji)	(12 839)	(13 490)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (-) (w walucie transakcji)	(17 490)	-
Terminowe kontrakty walutowe	495	-
	(8 396)	(10 285)
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(1 967)	(2 149)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	1 967	2 149

31 grudnia 2015 roku	EUR	USD
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (w walucie transakcji)	8 896	362
Środki pieniężne w walutach obcych (w walucie transakcji)	885	8 740
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (-) (w walucie transakcji)	(16 184)	(10 838)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (-) (w walucie transakcji)	(13 000)	-
Terminowe kontrakty walutowe	-	-
	(19 403)	(1 736)
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(4 134)	(339)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	4 134	339

Grupa Kapitałowa przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych denominowanych w walutach obcych na zmianę kursów tych walut.

W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby wzmocnienie lub osłabienie złotego na dzień bilansowy o 5% w stosunku do wszystkich walut na wynik finansowy oraz kapitał własny (inne całkowite dochody) związany z wyceną tych instrumentów. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. stopy procentowe pozostają niezmiennione.

Analiza wrażliwości (+/-):

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%
31 grudnia 2016	(4 116)	4 116	-	-
31 grudnia 2015	(4 473)	4 473	-	-

Nota 28.4 Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe oraz krótkoterminowe kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów,
- należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter,
- długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich charakter oprocentowania,
- instrumenty pochodne. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest równa ich wartości godziwej.

Wartość godziwa instrumentów finansowych Grupy Kapitałowej wycenianych w wartości godziwej w podziale na poziomy klasyfikacji kształtowała się następująco:

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

31 grudnia 2016 roku

Poziomy klasyfikacji

Kontrakty na zakup uprawnień do emisji CO₂

	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Kontrakty na zakup uprawnień do emisji CO ₂	-	2 189	-

31 grudnia 2015 roku

Poziomy klasyfikacji

Kontrakty na zakup uprawnień do emisji CO₂

	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Kontrakty na zakup uprawnień do emisji CO ₂	-	-	-

Przyjęta w tabeli hierarchia wartości godziwej jest następująca:

Poziom 1 - cena notowana na aktywnym rynku dla tych samych składników aktywów lub zobowiązań,
Poziom 2 - wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe inne niż notowane ceny poziomu 1, które są pośrednio lub bezpośrednio możliwe do zaobserwowania lub ustalenia na podstawie danych rynkowych,

Poziom 3 - wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe, które nie opierają się na danych rynkowych możliwych do zaobserwowania.

Nota 28.5 Instrumenty pochodne

	Wartość nominalna w tys. EUR	Aktywa finansowe w tys. zł	Wartość nominalna w tys. EUR	Aktywa finansowe w tys. zł
	Stan na dzień 31.12.2016 roku		Stan na dzień 31.12.2015 roku	
Kontrakty na zakup uprawnień do emisji CO ₂	1 216	2 189	-	-
Instrumenty pochodne razem, w tym:	1 216	2 189	-	-
Krótkoterminowe	1 216	2 189	-	-

Instrumenty pochodne na prawa do emisji

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku Jednostka Dominująca posiadała otwarte kontrakty terminowe futures na zakup praw do emisji CO₂ w ilości 260 tys. jednostek EUA o łącznej wartości 1 216 tys. EUR. Terminami zapadalności kontraktów są grudzień 2017 roku i grudzień 2018 roku. Transakcje są zawierane z brokerem operującym na rynku uprawnień do emisji CO₂. Kontrakty terminowe futures na prawa do emisji CO₂ zawierane są zgodnie z krótką pozycją Jednostki Dominującej (niedobór uprawnień do emisji gazów cieplarnianych typu EUA) i mają na celu ograniczenie wpływu zmienności ceny rynkowej uprawnień na wynik finansowy Jednostki Dominującej.

Nota 29 Zobowiązania warunkowe, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje

Na dzień 31 grudnia 2016 roku w Grupie Kapitałowej nie wystąpiły zobowiązania warunkowe oraz aktywa warunkowe, które zostały rozpoznane jako zobowiązania i aktywa warunkowe do prezentacji.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Jednostka Dominująca udzieliła poręczeń do następujących umów kredytowych:

Typ/ wystawca	Dla	Tytuł	Waluta	Data wystawienia	Kwota w walucie	Kwota w tys. zł
Poręczenie spłaty kredytu konsorcjum banków	Grupa Azoty S.A.	Umowa kredytu odnawialnego	PLN	23.04.2015	nd	600 000
Poręczenie spłaty kredytu w PKO BP (KRB)	Grupa Azoty S.A.	Umowa kredytu w rachunku bieżącym	PLN	20.09.2016 (aneks)	nd	124 000
Poręczenie spłaty kredytu w PKO BP (LKW)	Grupa Azoty S.A.	Umowa limitu kredytowego wielocelowego	PLN	20.09.2016 (aneks)	nd	96 000
Gwarancja spłaty kredytu W EBI	Grupa Azoty S.A.	Umowa kredytu	PLN	28.05.2015	nd	220 000
Gwarancja spłaty kredytu W EBOiR	Grupa Azoty S.A.	Umowa kredytu	PLN	28.05.2015	nd	60 000
						1 100 000

W ramach Grupy Kapitałowej, na dzień 31 grudnia 2016 roku, jedynie spółka zależna Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o. udzieliła poręczenia:

Typ/ wystawca	Dla	Tytuł	Waluta	Data wystawienia	Kwota w walucie	Kwota w tys. zł
Umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości	INTERRISK S.A.	Zabezpieczenie udzielanych przez INTERRISK S.A. gwarancji ubezpieczeniowych	PLN	21.03.2011	nd	1 881
						1 881

Gwarancje wystawione przez Jednostkę Dominującą w ramach limitów kredytowych w bankach na dzień 31 grudnia 2016 roku:

Typ/ wystawca	Dla	Tytuł	Waluta	Data wystawienia	Kwota w walucie	Kwota w tys. zł
PKO BP S.A.	PGE S.A.	Gwarancja dobrego wykonania umowy w przetargu nieograniczonym	PLN	08.03.2016	nd	316
PKO BP S.A.	IZBA CELNA W SZCZECINIE	Gwarancja zapłaty długu celnego	PLN	18.03.2016 (aneks)	nd	4 000
PKO BP S.A.	PSE S.A.	Gwarancja zapłaty do umowy przesyłania energii elektrycznej	PLN	15.11.2016 (aneks)	nd	800
PKO BP S.A.	PSE S.A.	Gwarancja zapłaty do umowy przesyłania energii elektrycznej	PLN	15.12.2016	nd	300
PKO BP S.A.	GAZ-SYSTEM S.A.	Gwarancja zapłaty do umowy przesyłania paliwa gazowego	PLN	01.12.2016	nd	4 301
PKO BP S.A. (akredytywa standby)	MARSULEX (MET)	Zabezpieczenie zapłaty do kontraktu (instalacja oczyszczania spalin Elektrociepłowni EC-II)	USD	28.12.2016 (aneks)	1 300	5 433
						15 150

W ramach Grupy Kapitałowej, na dzień 31 grudnia 2016 roku, jedynie spółka zależna Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o. posiadała wystawione gwarancje:

Typ/wystawca	Dla	Tytuł	Waluta	Data wystawienia	Kwota w walucie	Kwota w tys. zł
Gwarancja ubezpieczeniowa „INTERRISK” S.A.	Energopol Szczecin S.A.	gwarancja należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek	PLN	19.03.2012	nd	192
Gwarancja ubezpieczeniowa „INTERRISK” S.A.	PGE GiEK S.A.	gwarancja należytego usunięcia wad i usterek	PLN	16.11.2016	nd	32
Gwarancja ubezpieczeniowa „INTERRISK” S.A.	PGE GiEK S.A.	gwarancja należytego wykonania kontraktu	PLN	01.09.2016	nd	14
Gwarancja ubezpieczeniowa „INTERRISK” S.A.	PGE GiEK S.A.	gwarancja należytego usunięcia wad i usterek	PLN	01.09.2016	nd	4
						242

Gwarancje otrzymane przez Jednostkę Dominującą na dzień bilansowy wynoszą 247 581 tys. zł.

Nota 30 Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje handlowe

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	106 760	12 377	67 526	10 481
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A. - Kemipol, Supra	4 918	657	12 253	1 666
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	31 725	648	778	161
Podmioty powiązane Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.	279	33	1 377	665
	143 682	13 715	81 934	12 973

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	164 908	23 224	72 805	5 997
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A. - Kemipol, Supra	157	698	11 191	1 857
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	31 726	795	1 359	12
Podmioty powiązane Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.	16	-	2 068	703
	196 807	24 717	87 423	8 569

Pozostałe transakcje

	Pozostałe przychody	Pozostałe koszty	Przychody finansowe	Koszty finansowe
Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	7	62	1 299	3 757
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A. - Kemipol, Supra	-	-	-	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.	70	-	-	-
	77	62	1 299	3 757

	Pozostałe przychody	Pozostałe koszty	Przychody finansowe	Koszty finansowe
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	71	66	788	1 227
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A. - Kemipol, Supra	2 927	-	296	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.	-	-	-	-
	2 998	66	1 084	1 227

* W wyszczególnionej pozycji „Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.” prezentowane są następujące Spółki: Grupa Azoty S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., Grupa Azoty Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” S.A., Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne Sp. z o.o. oraz pozostałe podmioty bezpośrednio powiązane ze Spółką Grupa Azoty S.A.

Pozostałe transakcje z podmiotami powiązаныmi z zakresu przychodów finansowych dotyczyły głównie otrzymanych dywidend:

- w 2016 roku w kwocie 10 808 tys. zł,
- w 2015 roku w kwocie 11 035 tys. zł.

W dniu 20 września 2016 roku spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A., wraz z Grupą Azoty S.A. i wybranymi spółkami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. (jako kredytobiorcy), podpisała z bankiem PKO BP S.A. aneks do umowy kredytu w rachunku bieżącym z dnia 1 października 2010 roku, w ramach którego zwiększono kwotę limitu kredytu oraz wydłużono okres udzielonego limitu do 30 września 2019 roku. Umowa została powiązana, od 1 października 2016 roku, ze strukturą cash pooling w rzeczywistego w banku PKO BP S.A., która zastąpiła wypowiedzianą z dniem 1 października 2016 roku umowę cash pooling wirtualnego w tym banku i obok dotychczasowej optymalizacji przychodów i kosztów odsetkowych zapewniła dodatkową możliwość korzystania przez spółki z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. z globalnego limitu płynności Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A., w ramach występujących równocześnie w finansowaniu dodatnich i ujemnych sald na rachunkach bieżących spółek z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. Jednostka Dominująca Grupa Azoty S.A. działa w ramach umowy cash pooling jedynie jako agent dokonujący rozliczeń z bankiem. Limit udzielony przez bank PKO BP S.A., pozostaje w dyspozycji poszczególnych kredytobiorców w podziale na części ustalone przez Grupę Azoty S.A. (sublimity). Na dzień 31 grudnia 2016 roku sublimit dla spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. wynosił 110 500 tys. zł. Wysokość sublimitów każdorazowo wynika z dyspozycji alokacji złożonej do banku PKO BP S.A. przez Grupę Azoty S.A. Na wniosek Grupy Azoty S.A., wysokość sublimitu może ulegać zmianom w całym okresie kredytowania, z zastrzeżeniem, że każdorazowa suma przyznanych sublimitów wykorzystana łącznie przez Grupę Azoty S.A. i spółki z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. nie przekroczy kwoty limitu. W systemie cash pooling w rzeczywistego nie występują transakcje między spółką Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. a jej spółkami zależnymi. Zabezpieczeniem wierzytelności banku PKO BP S.A. wynikającymi z powyższej umowy są poręczenia udzielone na podstawie umowy poręczenia zawartej w dniu 20 września 2016 roku pomiędzy bankiem PKO BP S.A. a Grupą Azoty S.A. oraz jej spółkami zależnymi, których stan na dzień 31 grudnia 2016 roku wykazano w nocie 29 Zobowiązania warunkowe, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje.

Umowa kredytu zawarta jest do dnia 30 września 2019 roku. Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku w ramach powyżej opisanej umowy wystąpiło zadłużenie w kwocie 60 506 tys. zł. Zadłużenie o wartości 35 000 tys. zł wykazywane jest jako długoterminowe, gdyż przeznaczone jest na finansowanie długoterminowe inwestycji Jednostki Dominującej w rzeczowe aktywa trwałe, natomiast o wartości 25 506 tys. zł jako krótkoterminowe, dotyczące finansowania bieżącej działalności Jednostki Dominującej.

Kredyty, pożyczki udzielone Grupie Kapitałowej przez podmioty powiązane

Pożyczki udzielone Grupie Kapitałowej przez podmioty powiązane przedstawiono w nocie 21 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek.

Kredyty, pożyczki udzielone podmiotom powiązanym

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Pożyczki	10 812	9 687

Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym przedstawiono w nocie 14.3 Pozostałe aktywa finansowe.

Wynagrodzenia członków Zarządu Jednostki Dominującej z tytułu i za okres pełnienia funkcji w Grupie Kapitałowej

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Świadczenia krótkoterminowe	3 014	3 901
Świadczenia po okresie zatrudnienia	161	19
Inne świadczenia długoterminowe	64	65
Świadczenia w związku z przerwaniem zatrudnienia*	2 524	-
	5 763	3 985

* W pozycji zaprezentowano wynagrodzenia byłych członków Zarządu w okresie od dnia zaprzestania pełnienia funkcji członka Zarządu do dnia rozwiązania umowy o pracę z tego powodu, odprawy z tytułu rozwiązania umowy o pracę oraz wynagrodzenie z tytułu zakazu konkurencji.

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej z tytułu i za okres pełnienia funkcji w Grupie Kapitałowej

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Świadczenia krótkoterminowe	434	328

Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej

W dniu 12 września 2016 roku spółka Kancelaria Radców Prawnych Licht & Przeworska s.c., której współnikiem jest Sekretarz Rady Nadzorczej spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. Pani Bożena Licht, zawarła umowę na świadczenie usług prawnych na rzecz spółki zależnej PDH Polska S.A. W okresie 4 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku wystąpiły transakcje pomiędzy stronami Umowy w kwocie 40 tys. zł.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku nie zawarto z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. innych umów zobowiązujących do świadczenia na rzecz Grupy Kapitałowej.

Zasady premiowania członków Zarządu

Na mocy uchwały Rady Nadzorczej z dnia 9 września 2015 roku (z późniejszymi zmianami) został przyjęty Regulamin nagrody rocznej dla Członków Zarządu Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A.

Główne założenia Regulaminu nagrody rocznej to:

- nagroda roczna liczona jest w oparciu o poziom realizacji celów solidarnościowych i celów indywidualnych,
- cele solidarnościowe są celami ilościowymi i stanowią 50% wartości celów ogółem,
- cele indywidualne stanowią 50% wartości celów ogółem,
- łączna nagroda roczna jest sumą realizacji poszczególnych celów, w przypadku nie wykonania lub niepełnego wykonania chociażby jednego z celów wysokość nagrody jest uzależniona od stopnia ich realizacji.

Cele solidarnościowe dotyczą mierzalnych parametrów finansowych rozliczanych w stosunku do planu rzeczowo-finansowego na dany rok obrotowy i są wspólne dla wszystkich Członków Zarządu.

Cele indywidualne polegają na postawieniu przez Radę Nadzorczą każdemu z Członków Zarządu indywidualnych zadań do wykonania w trakcie danego roku obrotowego. Rada Nadzorcza wyznacza każdemu z Członków Zarządu od trzech do pięciu indywidualnych celów.

Wysokość nagrody rocznej Członka Zarządu jest uzależniona od stopnia realizacji celów solidarnościowych i indywidualnych zgodnie z Kartą Celów zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą.

Pożyczki

W 2016 i 2015 roku Grupa Kapitałowa nie udzielała pożyczek członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Transakcje z Właścicielami

W 2016 i 2015 roku Grupa Kapitałowa nie zawierała transakcji z Właścicielami.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi przez Skarb Państwa

Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNIG S.A.	284 179	zakup gazu ziemnego i siarki
Kompania Węglowa S.A.	7 228	zakup węgla kamiennego
PKP Cargo S.A.	3 515	zakup usług transportowych
PKN Orlen S.A.	14 878	zakup siarki
Grupa Tauron	6 357	zakup energii elektrycznej
PGE S.A.	22 268	zakup energii elektrycznej
PSE Operator S.A.	13 863	zakup energii elektrycznej
Grupa Lotos S.A.	12 378	zakup siarki
Enea S.A.	8 587	zakup energii elektrycznej
PKO BP S.A.	78	zakup usług maklerskich
PZU S.A.	3	zakup ubezpieczeń
KGHM Polska Miedź S.A.	15 156	zakup kwasu siarkowego
Węglokoks Sp. z o.o.	1 645	zakup węgla kamiennego
Katowicki Holding Węglowy S.A.	20 988	zakup węgla kamiennego
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	2 788	zakup węgla kamiennego
Polska Grupa Górnicza	19 766	zakup węgla kamiennego
Enea Operator Sp. z o.o.	466	zakup energii elektrycznej
	434 143	

Wartość sprzedaży łącznie do wszystkich wymienionych w powyższej tabeli jednostek powiązanych przez Skarb Państwa w ciągu 2016 roku wyniosła 3 452 tys. zł.

Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNIG S.A.	398 889	zakup gazu ziemnego i siarki
Kompania Węglowa S.A.	52 064	zakup węgla
PKP Cargo S.A.	10 501	zakup usług transportowych
PKN Orlen S.A.	20 971	zakup siarki
Grupa Tauron	13 807	zakup energii elektrycznej
PGE S.A.	9 487	zakup energii elektrycznej
PSE Operator S.A.	11 976	zakup energii elektrycznej
Grupa Lotos S.A.	14 236	zakup siarki
Enea S.A.	3 328	zakup energii elektrycznej
PKO BP S.A.	78	zakup usług maklerskich
PZU S.A.	7 843	zakup ubezpieczeń
KGHM Polska Miedź S.A.	16 813	zakup kwasu siarkowego
Węglukoks Sp. z o.o.	-	
Katowicki Holding Węglowy S.A.	1 044	zakup węgla kamiennego
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	13 964	zakup węgla kamiennego
Polska Grupa Górnicza	-	
Enea Operator Sp. z o.o.	707	zakup energii elektrycznej
	575 708	

Wartość sprzedaży łącznie do wszystkich wymienionych w powyższej tabeli jednostek powiązanych przez Skarb Państwa w ciągu 2015 roku wyniosła 5 418 tys. zł.

Nota 31 Zobowiązania inwestycyjne

Szacowana wartość zobowiązań inwestycyjnych Grupy Kapitałowej

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Budowa instalacji PDH	78 028	-
Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją ECII	49 485	19 758
Modernizacja turbozespołu TUP-12 (TG1) oraz urządzeń pomocniczych turbozespołu	10 710	-
Zmiana technologii produkcji kwasu fosforowego DA-HF	7 099	17 934
Modernizacja procesu syntezy amoniaku	5 880	45 161
Wyposażenie stacji transformatorowo-rozdzielczej 6/0,4 kV wraz z placami i drogami dojazdowymi	2 303	-
Rozwój Logistyki Z.Ch. "POLICE" S.A. - II etap	2 157	15 545
Modernizacja i rozbudowa istniejących instalacji i systemów bezpieczeństwa pożarowego, technicznego oraz ciągłości produkcji i ich integrację w ramach istniejącego systemu zarządzania bezpieczeństwem SZB - moduł 3 - integracja systemów bezpieczeństwa technicznego i ciągłości produkcji - detekcja liniowa i punktowa	1 922	-
Modernizacja i rozbudowa istniejących instalacji i systemów bezpieczeństwa pożarowego, technicznego oraz ciągłości produkcji i ich integrację w ramach istniejącego systemu zarządzania bezpieczeństwem SZB - moduł 2 - integracja systemów bezpieczeństwa pożarowego ZSP	1 349	-
Modernizacja i rozbudowa istniejących instalacji i systemów bezpieczeństwa pożarowego, technicznego oraz ciągłości produkcji i ich integrację w ramach istniejącego systemu zarządzania bezpieczeństwem SZB - moduł 1”	1 281	-
Poszukiwanie i ocena złóż mineralnych	-	7 808
Monitoring parametrów fizykochemicznych cieczy przy instalacjach produkcyjnych - opomiarowanie on-line	-	2 812
Modernizacja układu absorpcyjnego 20F-125	-	2 647
Modernizacja systemów sygnalizacji włamania i napadu SSWiN oraz nadzoru wizyjnego CCTV	-	1 938
Modernizacja systemów bezpieczeństwa	-	1 937
Modernizacja dystrybucji gazów pokalcyacyjnych	-	1 587
Pozostałe	2 042	3 199
	162 256	120 326

Nota 32 Umowy o roboty budowlane

W Grupie Kapitałowej na dzień na dzień 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku nie wystąpiły roboty budowlane.

Nota 33 Zdarzenia po dacie sprawozdania z sytuacji finansowej

Po dacie bilansowej niniejszego rocznego sprawozdania finansowego nie miały miejsca istotne zdarzenia wpływające na sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej nieuwjęte w sprawozdaniu finansowym.

Podpisy Członków Zarządu

.....
dr Wojciech Wardacki
Prezes Zarządu

.....
Tomasz Panas
Wiceprezes Zarządu

.....
dr Włodzimierz Zasadzki
Wiceprezes Zarządu

.....
Anna Tarocińska
Członek Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych

.....
Józefa Żurawska
Główny Księgowy

Police, dnia 26 kwietnia 2017 roku.